

การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
Integration of Research and Creative in Arts and Culture with
Teaching and Learning Process at Bunditpatanasilpa Institute

กวีตาภัทร มงคลนำ

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน
ประจำปีงบประมาณ 2562
ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ชื่อเรื่อง	การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ผู้วิจัย	นางสาวกวิตาภัทร มงคลนำ
หน่วยงาน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จังหวัดนครปฐม
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 2) ศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าภาควิชา ครู และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 164 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และหัวหน้าภาควิชาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพโดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาคซ์ แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนเท่ากับ 0.94

ผลการศึกษา พบว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีการดำเนินการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับปรัชญาของสถานศึกษาที่ระบุว่า “เป็นสถาบันการศึกษาด้านศิลปะที่มุ่งสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งศิลป์ ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่คุณธรรมเพื่อผดุงรักษาและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ” โดยในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาทั้งในระดับขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ได้ยึดปรัชญาของสถาบัน และปรัชญาของแต่ละหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม มีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบัน มีการจัดสรรทุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ครอบคลุมกลุ่มสาขาด้านศิลปวัฒนธรรม และการศึกษาทั่วไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ด้านนาฏศิลป์ ทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และด้านการศึกษา

แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 4 รูปแบบ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40$) พิจารณาความเหมาะสมแต่ละรูปแบบ ดังนี้ 1) กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) 2) อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอนอยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.43$) 3) นำนักศึกษาเข้าฟัง

(3)

การรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุม การเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.43$) และ 4) นำนักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.33$)

ข้อเสนอแนะแนวทางการวิจัยและสร้างสรรค์ผลงานในบริบทของสังคมปัจจุบันอย่าง สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน พบว่า มี 3 แนวทางหลัก ๆ ได้แก่ 1) การอนุรักษ์ยึดถือแนวปฏิบัติ ขนบธรรมเนียมตามประเพณีอันดีงาม 2) การผสมระหว่างความเก่ากับความใหม่ และ 3) การเปิด อาณาจักรจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางศิลปะ

คำสำคัญ: การบูรณาการ งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ศิลปวัฒนธรรม การเรียนการสอน

Research Title Integration of Research and Creative in Arts and Culture with
 Teaching and Learning Process at Bunditpatanasilpa Institute
 Researcher Miss. Kawitapaht Mongkolnum
 Press Nakhon Pathom Province: Bunditpatanasilpa Institute
 Year 2020

ABSTRACT

The purpose of this research was (1) to study research and creative work and learning process at Bunditpatanasilpa Institute and (2) to study appropriate approaches for integration of art and cultural research and creative work with teaching and learning process. The sample consisted of 164 key informants including leaders, head of department, and lecturers. Data were collected by using questionnaires and in-depth interview. Having been verified for their quality by content validity. The reliability value was found through Cronbach's alpha coefficient formula are 0.94

The research results were found as follows: Bunditpatanasilpa Institute integrated research and creative in arts and culture with teaching and learning process in accordance with the institute's philosophy, to be an institute specialized in art education, aims to create knowledge in art education and produce graduates who have excellent knowledge and morality to preserve national art and culture. The institute provides qualified education in various curriculum including basic professional level, undergrad degree, bachelor, master and doctoral degree, as well as preserving, researching, developing, continuing, disseminating and improving the education of dramatic arts and music, fine arts and art education.

Approaches for integration of research and creative in arts and culture with 4 types of institutional teaching are most appropriate ($\bar{X} = 3.40$), consider each suitability as follows: (1) Students learn the process by using research or creative work at the highest level ($\bar{X} = 3.50$), (2) Lecturers provide research result or creative work with teaching at the highest level ($\bar{X} = 3.43$), (3) Students attend the research or creative

(5)

work and participate the national or international research conference at the highest level ($\bar{X} = 3.43$) and (4) Graduate students join the lecturers's research team or creative work at the highest level ($\bar{X} = 3.33$)

In the context of current society, research and creative approach in accordance with the institute's philosophy found that there are 3 main ways: (1) To preserve Thai traditions and cultures (2) Combining inherited art and Thai culture (3) Opening the boundary of imagination and unlimited creativity to create artistic excellence.

Keywords: Arts Research, Creative work, Integration, Culture, Teaching Process,
Art Education

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีอุปการคุณหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทั้งในอดีตและปัจจุบันทุกท่านที่เคยให้การสนับสนุนการทำงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูริ วงศ์วิเชียร ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญชัย ยมดิษฐ์ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยและตรวจประเมินผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร หัวหน้าภาควิชา และคณาจารย์ทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ อีกทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจนแล้วเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัย และขอขอบคุณฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และพี่น้องเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อบุญเลิศ คุณแม่นิลวรรณ และคุณนฤมล มงคลนำ ครอบครัวที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำงานตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาววิดาภัทร มงคลนำ

พฤษภาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การบูรณาการการจัดการเรียนการสอน.....	6
การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมของ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	75
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน.....	75
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและ งานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	80
ผลการวิจัย.....	80
ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมของ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	80
ส่วนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน.....	87
อภิปรายผล.....	105
 บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	 110
สรุปผลการศึกษา.....	110
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	114
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป.....	114
 รายการอ้างอิง	 115
 ภาคผนวก	 122
แบบสอบถาม.....	123
แบบสัมภาษณ์.....	131
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	132
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์.....	133
แบบประเมินผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์.....	134

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างการนำขั้นตอนดำเนินการวิจัยหรือศาสตร์การวิจัยระบุในแผนการสอน.....	41
2.2 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในที่วิจัยของอาจารย์.....	43
2.3 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตระดับปริญญาตรี เป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์.....	44
2.4 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตศึกษางานวิจัย.....	44
2.5 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบอาจารย์นำผลการวิจัย ไปประกอบการสอน.....	45
2.6 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตเข้าฟังการรายงาน ผลงานวิจัยของอาจารย์หรือศาสตราจารย์.....	45
2.7 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตเข้าร่วมประชุม การเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ.....	46
3.1 จำนวนกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามหน่วยงานในสังกัด.....	76
4.1 หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	84
4.2 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2562.....	85
4.3 จำนวนงานสร้างสรรค์ที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2562.....	86
4.4 จำนวนงานวิจัยการเรียนการสอนที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2562.....	86
4.5 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	88
4.6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน.....	92
4.7 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
2.1 ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ.....	9
2.2 การบูรณาการแบบแยกออกจากกันเป็นส่วน.....	14
2.3 การบูรณาการแบบเชื่อมโยง.....	15
2.4 การบูรณาการแบบซ้อนกัน.....	15
2.5 การบูรณาการแบบเรียงลำดับ.....	16
2.6 การบูรณาการแบบมีส่วนร่วม.....	16
2.7 การบูรณาการแบบโยงโย.....	17
2.8 การบูรณาการแบบเส้นด้าย.....	18
2.9 การบูรณาการแบบบูรณาการ.....	18
2.10 การบูรณาการแบบใส่ใจ.....	19
2.11 การบูรณาการแบบเครือข่าย.....	20
5.1 แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม กับการจัดการเรียนการสอน.....	113

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่สอดคล้องกับสภาพบริบทการจัดการศึกษาของสังคมปัจจุบัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน และให้ใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนดังที่ได้นิยามความหมายของการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เช่นเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยมีแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และจัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542) หมวดที่ 4 มาตรา 23 ยังได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา ตามความในมาตรา 24(4) ได้กำหนดไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา” และในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวมและใช้การบูรณาการเป็นเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามแผนพัฒนาดังกล่าว

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นสถานศึกษาจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพ ถึงวิชาชีพชั้นสูงด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอนการแสดง การวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนอนุรักษ์ สืบสาน สร้างสรรค์ ส่งเสริม ทำนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น มีภารกิจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ปริญญาตรี (5 ปี) และปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะวิชา ในห้องเรียนเครือข่ายภูมิภาค การจัดการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะด้านและระดับต่ำกว่าปริญญาตรีในวิทยาลัยนาฏศิลป์และวิทยาลัยช่างศิลป์ โดยดำเนินการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษาและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามพันธกิจ ดังนี้ 1) จัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ 2) สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เป็นองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าแก่สังคม 3) เป็นศูนย์กลางบริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม 4) อนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม 5) บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2550, 2550)

ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาระดับ อุดมศึกษากำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นในเรื่องการวิจัยที่แตกต่างกันตามแต่พันธกิจของสถาบัน และจำเป็นต้องมีระบบและกลไกควบคุมการดำเนินการตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพตามจุดเน้นของสถาบัน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ดำเนินงานวิจัยเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) มีแผนการวิจัย มีระบบและกลไก ตลอดจนมีการสนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน 2) คณาจารย์มีส่วนร่วม ในการวิจัยอย่างเข้มแข็งโดยบูรณาการงานวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน และพันธกิจด้านอื่น ๆ ของสถาบัน และ 3) ผลงานวิจัยมีคุณภาพ มีประโยชน์สนองยุทธศาสตร์ของชาติและมีการเผยแพรอย่างกว้างขวาง ดังนั้น เพื่อให้ภารกิจในการจัดการศึกษา และภารกิจในการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบันประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้นั้น จึงต้องมีการศึกษาแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมได้ใช้อ้างอิงปฏิบัติต่อไป

ปราชญ์ทางการศึกษาชาวอเมริกา จอห์น ดิวอี้ ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่สถานศึกษาต้องจัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชาว่า ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์นั้น จะผสมผสานกัน มิได้แยกออกเป็นส่วน ๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะปัญหา

ง่าย ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่สถานศึกษาเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชาจะทำให้การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน เพราะผู้เรียนมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียนกับสิ่งที่เป็นไปในชีวิตจริงนอกสถานศึกษา ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนมากกว่า โดยจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ เนื่องจากสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน แบ่งเบาภาระของผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน (ครูบ้านนอก.คอม, 2562, 25 มกราคม) แนวคิดดังกล่าวได้มีนักการศึกษาของไทยเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ อาทิ วารสารวิชาการ (อ้างถึงใน ครูบ้านนอก.คอม, 2562, 25 มกราคม) ระบุว่า การสอนแบบบูรณาการ (Integrated Instruction) คือ การสอนโดยใช้เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกนหลักแล้วสอนเชื่อมโยงให้สัมพันธ์กับเรื่องหรือวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกลมกลืนเพื่อให้เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง

จากสภาพการณ์และแนวคิดดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อศึกษางานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และออกแบบกระบวนการวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อจะนำไปสู่แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

คำถามการวิจัย

แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในครั้งนี้ มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขอบเขตด้านระยะเวลา

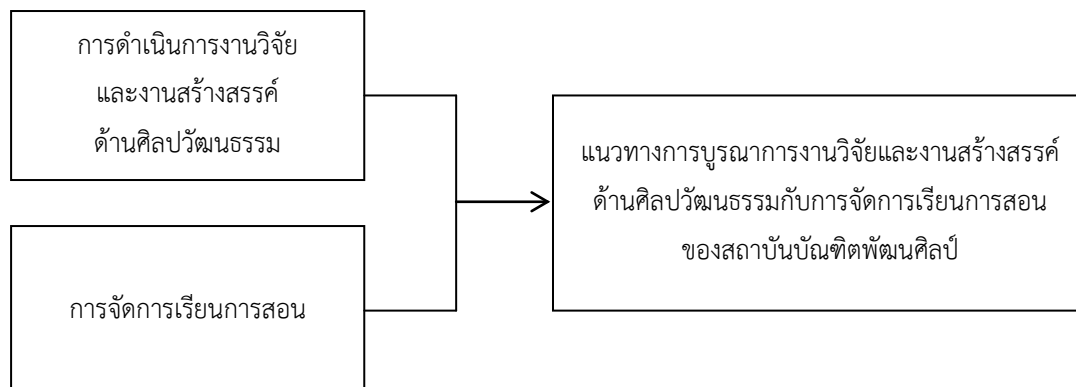
ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ในปี พ.ศ. 2562 - 2563

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ไว้ดังนี้

1. **งานวิจัย** หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้า หรือทดลอง วิเคราะห์ และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ
2. **งานสร้างสรรค์** หมายถึง ผลงานศิลปะและสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะประเภทต่าง ๆ ที่มีความเป็นนวัตกรรม โดยมีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมตามประเภทของงานศิลปะซึ่งมีแนวทางการทดลองหรือการพัฒนาจากแนวคิดสร้างสรรค์เดิมเพื่อเป็นต้นแบบหรือความสามารถในการบุกเบิกศาสตร์ อันก่อให้เกิดคุณค่าทางสุนทรีย์และคุณประโยชน์ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพตามการจัดกลุ่มศิลปะ
3. **การบูรณาการ** หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานวิจัยงานสร้างสรรค์ หรือการจัดการเรียนการสอน
4. **การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน** หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในการนำงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมมาบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. เป็นแนวทางให้ภาควิชาและอาจารย์ผู้สอนนำไปใช้เป็นแนวทางบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. การบูรณาการการจัดการเรียนการสอน
2. การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบูรณาการการจัดการเรียนการสอน

การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเกิดขึ้นจากแนวความคิดของนักปรัชญา จอห์น ล็อก (John Locks) นักปรัชญาชาวอังกฤษที่มองว่า เด็กสนใจเฉพาะสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ไม่มีเวลาและกำลังมากพอที่จะเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างได้หมด จึงต้องเลือกสอนในสิ่งที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ต่อมา จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักปรัชญาชาวอเมริกันเสนอว่าควรให้ความสนใจต่อกิจกรรมที่นำไปสู่ความเข้าใจกิจกรรมพื้นฐานต่าง ๆ ของมนุษย์ที่ใช้ดำรงชีพ ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความต้องการเรียนรู้ขึ้นเองโดยธรรมชาติ และเชื่อว่าการเชื่อมโยงมโนทัศน์ของวิชาต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตรอย่างน้อย 2 วิชาขึ้นไป และด้วยวิธีการเชื่อมโยงนี้จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้เพื่อการเรียนรู้ได้ต่อไป (กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2555, น. 11; Dewey, 1993) ซึ่งแนวคิดดังกล่าวถูกนำไปใช้เป็นหลักในการบูรณาการในเวลาต่อมา เหตุผลสำคัญที่ควรบูรณาการการจัดการเรียนการสอนหรือจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน (กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2555, น. 11-12) ได้แก่

1) ด้านจิตวิทยา การเรียนรู้จะเป็นไปได้ด้วยดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการเรียนรู้ที่หลากหลายนั้นต้องเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริงของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2) ด้านสังคมวิทยา เชื่อว่าความรู้จะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อความรู้นั้นสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตจริง โดยการใช้การผสมผสานทักษะต่าง ๆ จากหลากหลายวิชาาร่วมกัน ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในมุมมองทางด้านสังคมวิทยา

3) ด้านการบริหาร การบริหารถือว่าเป็นเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะการบริหารที่ดีทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาทิ การบริหารช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ทำให้ผู้เรียนสามารถมีเวลาเรียนรู้สิ่งอื่น ๆ มากขึ้น

1.1 ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน

การบูรณาการเป็นการผสมผสานประสบการณ์เรียนรู้ต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละวันเป็นการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมายหลากหลายลักษณะ ไม่มีผู้เรียนคนใดเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่เกี่ยวข้องกับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งการเรียนรู้มักจะเป็นการผสมผสานองค์ความรู้ต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนทั้งสิ้น ซึ่งการผสมผสานองค์ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นการบูรณาการ (กิตติชัย สุชาติโนบล, 2555, น. 12; Beane, 1991, p. 9; Travess & Revore, 1990, p. 9) โดยมีแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ปรัชญาทางการศึกษาตามแนวคิดของ John Dewey มีจุดเน้นที่ยึดแนวทางการศึกษา คือ ชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการเรียนรู้โดยการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เสริมสร้างการอยู่ร่วมกันในแนวทางประชาธิปไตย เป็นแบบ Progressivism หรือ พิพัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง การจัดการศึกษาต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงได้เชื่อว่า “แนวทางแห่งความมีอิสระเสรีที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวัฒนธรรมและสังคม”

ทฤษฎีการเรียนรู้ เน้นทฤษฎีการเรียนรู้แนวปัญญานิยม (Cognitive Theory) เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมาย และความสัมพันธ์ของข้อมูล และการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ซึ่งมีทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่จัดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง

ประเด็นสำคัญประการแรกของทฤษฎีการเรียนรู้ตาม Constructivism คือ ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (Cognitive apparatus) ของตน ประเด็นสำคัญประการที่สองของทฤษฎี คือ การเรียนรู้ตามแนว Constructivism คือ โครงสร้างทางปัญญา เป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะไม่สมดุลขึ้น (ทิศนา แคมมณี, 2554)

ลักษณะการพัฒนารูปแบบการสอน

1) การสอนตามแนว Constructivism เน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และความสำคัญของความรู้เดิม

2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ออกไปสังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้ มาร่วมกันอภิปราย สรุปผลการค้นพบ แล้วนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่หาได้ เพื่อตรวจความรู้ที่ได้มา และเพิ่มเติมเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ต่อไป

3) การเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง จนค้นพบความรู้ และรู้จักสิ่งที่ค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ต่อจนรู้จริงว่า ลึก ๆ แล้วสิ่งนั้นคืออะไร มีความสำคัญมากน้อยเพียงไร และศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งลงไป จนถึงรู้แจ้ง

บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ผู้สอน

- 1) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกต สำรวจเพื่อให้เห็นปัญหา
- 2) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น แนะนำ ถามให้คิด หรือสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
- 3) ช่วยให้ผู้เรียนคิดค้นต่อ ๆ ไป ให้ทำงานเป็นกลุ่ม
- 4) ประเมินความคิดรวบยอดของผู้เรียน ตรวจสอบความคิดและทักษะการคิดต่าง ๆ

การปฏิบัติการแก้ปัญหาและพัฒนาให้เคารพความคิดและเหตุผลของผู้อื่น

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนตามทฤษฎี Constructivism ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วยตัวของเขาเอง (ทำไปและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน) บทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียน คือ

- 1) มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ
- 2) เรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง
- 3) ตัดสินปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
- 4) มีความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง
- 5) วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้
- 6) ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย
- 7) นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

การประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการให้ผู้เรียนสร้างสาระการเรียนรู้และผลงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความสนใจ

3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำในสิ่งที่สนใจ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการคิด การทำ และการเรียนรู้ต่อไป

4) จัดสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่างกัน เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ เช่น วัย ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์

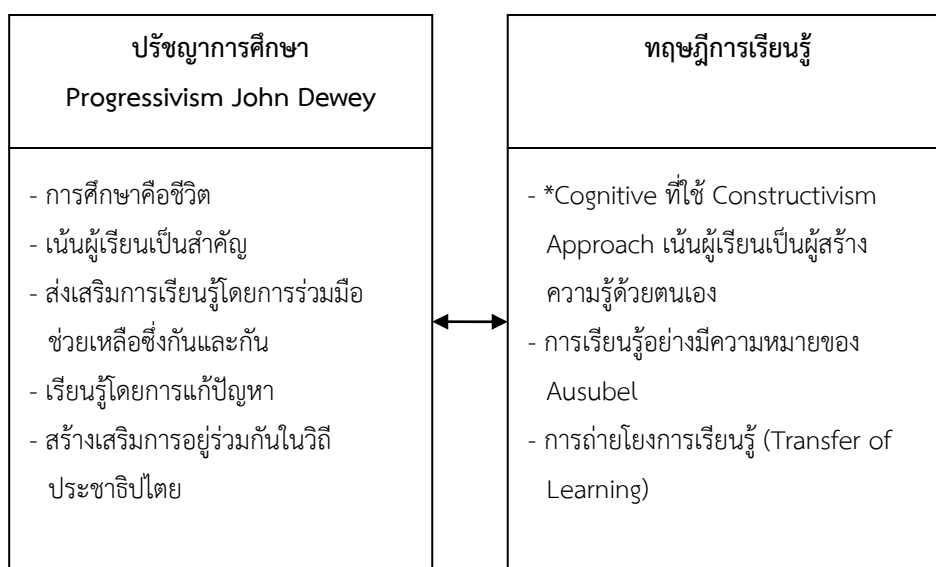
5) สร้างบรรยากาศที่มีความเป็นมิตร

6) ครูต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

7) การประเมินผลการเรียนรู้ต้องประเมินทั้งผลงานและกระบวนการ

8) ใช้วิธีการที่หลากหลายในการประเมิน เช่น การประเมินตนเอง การประเมินโดยครู และเพื่อน การสังเกต การประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน

สรุปการที่ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่มีความหมาย มีลักษณะการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการที่ชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตและการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวันดังสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 12)

1.2 ความหมายของการบูรณาการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำว่า บูรณาการ หมายถึง กระบวนการผสมผสานเชื่อมโยงองค์ความรู้ตั้งแต่สององค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่าง สอดคล้องเป็นระบบ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า integration (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561, น. 32) ให้นิยามศัพท์ การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (organization-wide goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผลเป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยง กันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (2562, 25 มกราคม) ให้ความหมายของคำว่า บูรณาการ หมายถึง การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรร ทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญขององค์กร การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) และ จะสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายในระบบการจัดการผลการดำเนินการมี ความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความหมายที่เกี่ยวข้องไว้มากมายหลายหลาก ดังนี้

การบูรณาการ หมายถึง กระบวนการการนำความรู้วิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันนำมาเข้า ด้วยกันหรือผสมผสานให้กลมกลืน เป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อนำมาจัดเป็น การเรียนการสอนภายใต้หัวข้อเดียวกันเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเน้นองค์รวม ของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่มากกว่าการให้ เนื้อหาโดยอาจารย์เป็นผู้กำหนด (ธงชัย ยืนยงศิริมาศ, 2557, น. 1-2)

การบูรณาการ หมายถึง กระบวนการหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนรู้ความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบทางจิตพิสัยและพุทธิพิสัย หรือกระบวนการ หรือการปฏิบัติในอันที่จะรวบรวม ความคิด มโนภาพ ความรู้ เจตคติ ทักษะ และประสบการณ์ในการแก้ปัญหา เพื่อให้ชีวิตมีความสมดุล (กาญจนา คุณารักษ์, 2522)

การบูรณาการ หมายถึง ลักษณะของการผสมผสานประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งอาจจะ เป็นการผสมผสานเนื้อหาจากวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ในสาขาเดียวกันหรือเป็นการผสมผสานเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่อยู่ต่างสาขากันก็ได้ (เสริมศรี ไชยศรี และคณะ, 2543)

การบูรณาการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมรายวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้วนำมาแสดงออกในเชิงกิจกรรมหรือโครงการเดียวกัน (Good, 1973, p. 308) หรือการนำเอาศาสตร์ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องมาผสมผสานกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน (ธีระชัย ปุณณโชติ, 2544, น. 1) เป็นการสร้างความรู้และประสบการณ์ขึ้นใหม่ในลักษณะของการผสมผสานเข้าด้วยกันทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน (Beane, 1991, p. 9; UNESCO, 1981, p. 10) โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนเป็นสำคัญ (Teavess & Revore, 1990, p. 9)

ส่วนความหมายของการสอนแบบบูรณาการ ลาร์ดีเซบอล และคณะ (Lardizabal, et al. 1970, p. 141) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการสอนเพื่อจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เน้นความสนใจ ความสามารถและความต้องการของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาพัฒนาบุคลิกภาพ และทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

คำว่า บูรณาการ หรือ Integration อาจใช้ร่วมกับคำอื่นอีกหลายคำ เช่น หลักสูตรที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน เรียกว่า หน่วยบูรณาการ (Integrated course of study) หรือการสอนบูรณาการในแผนการสอนที่รายวิชาไม่แยกจากกัน มีการจัดเป็นหน่วยหรือกลุ่มวิชาต่อเนื่องกันไปเรียกว่า โปรแกรมบูรณาการ (Integrated program) หรือการจัดหลักสูตรซึ่งไม่แยกสอนวิชาต่าง ๆ ออกจากกันโดยเด็ดขาด แต่ละวิชามีความสัมพันธ์กัน และเกี่ยวข้องกับการใช้ในชีวิตประจำวัน เรียกว่า หลักสูตรบูรณาการ (Integrated curriculum) เป็นต้น (กิตติชัย สุธาสิโนบล, 2555, น. 12) ดังนั้น บูรณาการ อาจพิจารณาได้เป็นสองนัย คือ ความหมายโดยทั่วไปของคำว่า บูรณาการ หมายถึง การทำให้สมบูรณ์ ซึ่งก็คือทำให้หน่วยย่อย ๆ ที่สัมพันธ์กันทำหน้าที่อย่างกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ในตัวเอง และความหมายในสาขาวิชาทางศึกษาศาสตร์หรือคุรุศาสตร์อีกประการหนึ่ง บูรณาการ หมายถึง การนำเอาศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องใช้วิธีบูรณาการ คือ เน้นที่องค์รวมของความรู้มากกว่าเนื้อหาย่อยของแต่ละวิชา และเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน สำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาของครู การเรียนการสอนแบบบูรณาการจะประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นจะต้องได้ผู้สอนที่ดีเพื่อทำหน้าที่ให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งและส่งเสริมการพัฒนาความสามารถเต็มตามศักยภาพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยตรงให้แก่ผู้เรียน โดยการเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ใน ศาสตร์ หรือสาขา หรือวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง

ปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งทางด้านสติปัญญา (Cognitive) ทักษะ (Skill) และจิตใจ (Affective) สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนบูรณาการเป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาการทางความรู้กับพัฒนาการทางจิตใจ ความรู้กับการกระทำซึ่งจะทำให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้กว้างขวางรวมทั้งทำให้เกิดทักษะความสามารถในการแก้ปัญหาทั้งผู้เรียนและผู้สอน จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนแบบบูรณาการคงไม่พ้นความสามารถที่ผู้สอนจะทำได้หากให้ความสนใจใส่ใจอย่างต่อเนื่อง การเรียนการสอนที่ดำเนินการด้วยวิธีบูรณาการนี้เรียกว่า การเรียนการสอนแบบบูรณาการ (Integrated instruction) คือ เน้นที่องค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชา และเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาของผู้สอน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อศึกษาแนวทางและการ นำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมมาใช้ในการเรียนการสอน

1.3 ความสำคัญของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2546) หมวดที่ 4 มาตรา 23 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษา และในมาตรา 24(4) ได้กำหนดไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา”

จอห์น ดิวอี้ ปราชญ์ทางการศึกษาชาวอเมริกา ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่โรงเรียนต้อง จัดให้มีการสอนแบบ “บูรณาการ” (Integrate curriculum) หรือการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยไม่เน้นการเรียนเป็นรายวิชาว่า ปัญหาอุปสรรครวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของ มนุษย์นั้นจะผสมผสานกันมิได้แยกออกเป็นส่วน ๆ ทั้งนี้ มนุษย์จำเป็นต้องใช้ทักษะหลายประการ ในการเรียนรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะปัญหา ง่าย ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่โรงเรียนเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชาจะทำให้การเรียนนั้น ไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน เพราะเด็กมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียนกับสิ่งที่ เป็นไป ในชีวิตจริงนอกโรงเรียน ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบบูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของ เด็กมากกว่า โดยจะช่วยให้เด็กเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้ง ยังกระตุ้นให้เด็กใฝ่เรียนรู้เนื่องจากเขาสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ใน ชีวิตจริง นอกจากนี้

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการยังช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดจำนวนเวลาเรียน เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้สอน รวมทั้งส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสใช้ความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมกัน (ครูบ้านนอก.คอม, 2562, 25 มกราคม)

นอกจากนี้ ความสำคัญของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้ด้วยเหตุผล ดังนี้

1. สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้นจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันกับศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ ผสมผสานกันทำให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ศาสตร์เดียว ๆ มาไม่สามารถนำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สาขาต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ทักษะจากหลาย ๆ ศาสตร์มาแก้ปัญหาได้กับชีวิตจริง

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of learning) ของศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียนและนำไปใช้จริงได้

3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรจึงทำให้ลดเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาบางอย่างลงได้ แล้วไปเพิ่มเวลาให้เนื้อหาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองต่อความสามารถในหลาย ๆ ด้านของผู้เรียนช่วยสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติ “แบบพหุปัญญา” (Multiple intelligence)

5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างเสริมความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่กำลังแพร่หลายในปัจจุบัน

สรุป การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทำให้เกิดการเชื่อมโยงสิ่งที่เป็นความรู้กับเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว หรือเนื้อหาความรู้ในสาขาอื่น ๆ หรือองค์ความรู้จากงานวิจัยหรือข้อค้นพบต่าง ๆ ซึ่งมีผลทำให้ความรู้ไม่ถูกเก็บไว้อย่างสูญเปล่า แต่ถูกนำไปเชื่อมโยงใช้จนเกิดความหมายเป็นการถ่ายทอดและต่อยอดความรู้ใหม่

1.4 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

รูปแบบของการบูรณาการ (Model of integration) มีนักวิชาการได้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการไว้หลายท่าน ดังนี้

ฟาร์ซี และรัตนิสกี (Frazee & Rudnitski, 1995, pp. 137-141) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการไว้ 5 แบบ ได้แก่

1) แบบวิทยาการพื้นฐาน (Discipline based) เป็นรูปแบบที่ผู้สอนในวิชาหนึ่งสอดแทรกเนื้อหาของวิชาอื่น ๆ เข้าไปในการสอนของตน เป็นการวางแผนการสอนและสอนโดยผู้สอนเพียงคนเดียว

2) แบบคู่ขนาน (Parallel) เป็นรูปแบบที่ผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สอนต่างวิชากันแต่วางแผนการสอนร่วมกัน โดยระบุสิ่งที่ร่วมกันและตัดสินใจว่าหัวเรื่อง/มโนทัศน์/ปัญหาเดียวกันนั้น จะสอนอย่างไรในวิชาของแต่ละคน งานที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำจะแตกต่างกันไปในแต่ละวิชา

3) แบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เป็นรูปแบบที่ผู้สอนต่างวิชามาร่วมกันสอนเป็นทีม ร่วมวางแผนและกำหนดหัวเรื่อง/ปัญหาาร่วมกัน และดำเนินการสอนผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน มอบหมายงานหรือโครงการให้ผู้เรียนทำร่วมกันเป็นงานชิ้นเดียว

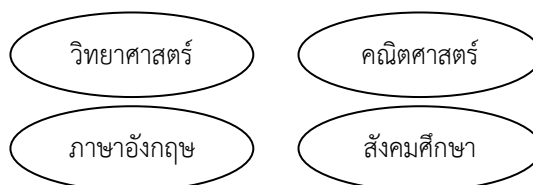
4) แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary) เป็นการสอนที่ผู้สอนแต่ละคนต่างสอนวิชาของตนเอง ไม่ได้ออกแบบให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันระหว่างต่างวิชา แต่จะมีการสอนแบบบูรณาการเฉพาะที่ระบุไว้ในแต่ละวิชาเท่านั้น ผู้สอนแต่ละคนในต่างวิชาไม่ได้มีส่วนแบ่งการทำกิจกรรมของผู้เรียนด้วยกันเพียงแต่ให้เวลาแล้วมอบหมายงาน หรือปัญหาให้ผู้เรียนกลับไปดำเนินการกันเอง

5) แบบบูรณาการ (Integrated) เป็นการบูรณาการทั้งมโนทัศน์ ทักษะ เจตคติและความเชื่อ ตลอดจนเนื้อหา ทำให้เป็นการสอนที่ต้องอาศัยความหลากหลายวิธีที่สามารถเป็นไปได้ ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะฝึกในสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างอิสระ

นอกจากนี้ ฟอว์กาที้ (Forgarty, 2002, pp. 1-110) นักการศึกษาชาวอเมริกันได้เสนอรูปแบบบูรณาการไว้ 10 รูปแบบ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือ บูรณาการภายในสาขาวิชาเดียวกัน (Within single disciplines) บูรณาการข้ามวิชา (Across several disciplines) และบูรณาการภายในตัวผู้เรียน (Inside the mind of the learner) กับระหว่างผู้เรียน (Between the learners) ดังนี้

1) กลุ่มบูรณาการภายในสาขาวิชาเดียวกัน

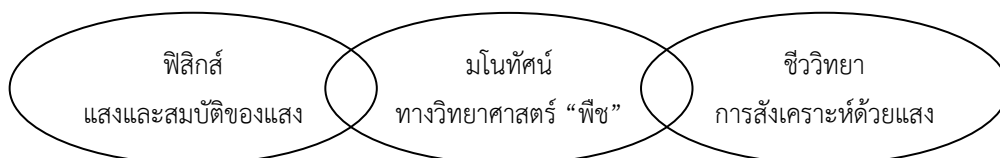
1.1) แบบแยกออกจากกันเป็นส่วน (Fragmented model) เป็นรูปแบบดั้งเดิมที่แยกเป็นรายวิชาเดี่ยว ๆ มีลักษณะเฉพาะตัว ผู้เรียนเรียนรู้แต่ละวิชาโดยไม่นำความรู้ไปบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ แม้ว่าจะมีมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกันอยู่ ทำให้ผู้เรียนขาดความเชื่อมโยงที่ชัดเจน และเกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้น้อย แต่ผู้สอนสามารถเลือกสอนเนื้อหาสำคัญ ๆ ของแต่ละวิชาที่ตนรับผิดชอบให้ลึกและกว้างได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ภาพที่ 2.2 การบูรณาการแบบแยกออกจากกันเป็นส่วน

ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 18)

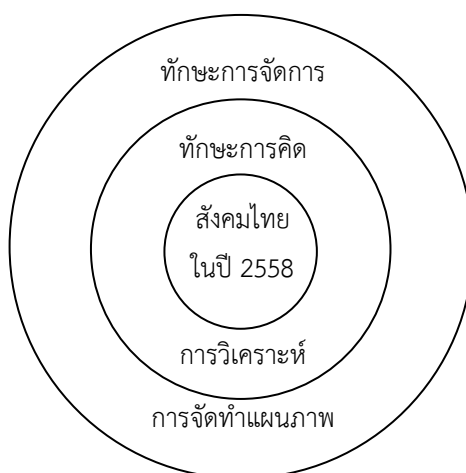
1.2) แบบเชื่อมโยง (Connected model) เป็นการบูรณาการภายในวิชา โดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกันภายในขอบเขตของแต่ละวิชา อาจเชื่อมโยงหัวข้อ (Topic) ทักษะ (Skill) เจตคติ (Attitude) และมโนทัศน์ (Concept) ไปยังเรื่องต่อไป ซึ่งผู้สอนจะมั่นใจในการที่จะเชื่อมโยงเนื้อหาภายในวิชาของตนเอง และทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของมโนทัศน์และทักษะได้ชัดเจนขึ้น

ภาพที่ 2.3 การบูรณาการแบบเชื่อมโยง

ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 18)

1.3) แบบซ้อนกัน (Nested model) เป็นการบูรณาการภายในวิชาเดียวกันแต่มีการนำทักษะการคิด ทักษะทางสังคม และทักษะด้านเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงเข้ามาบูรณาการเป็นหัวข้อหรือหน่วยการเรียนรู้ เป็นรูปแบบที่ผู้สอนคนเดียวสามารถบูรณาการด้วยตนเอง การบูรณาการแบบซ้อนกันนี้ถ้าทำอย่างไม่รอบคอบ การบูรณาการที่ละหลายเป้าหมายในบทเรียนเดียว อาจทำให้ผู้เรียนสับสนและละเลยการเรียนรู้มโนทัศน์หลักของกิจกรรม เพราะได้รับงานเกี่ยวกับการเรียนรู้หลายอย่างพร้อมกัน แต่ในทางตรงกันข้ามการนำทักษะหลายทักษะมาบูรณาการในเนื้อหาที่จะสอนเป็นการเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

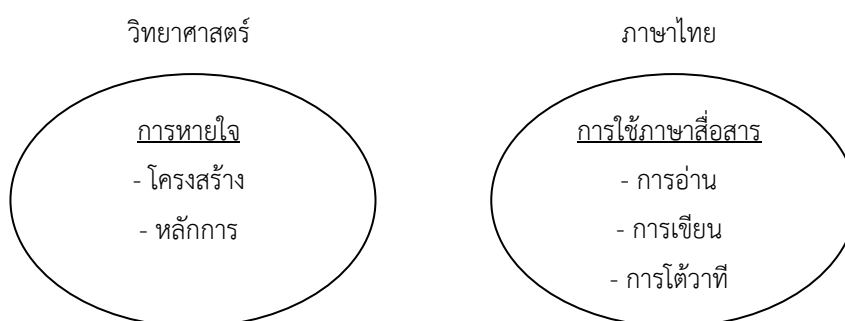

ภาพที่ 2.4 การบูรณาการแบบซ้อนกัน

ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 18)

2) กลุ่มบูรณาการข้ามวิชา

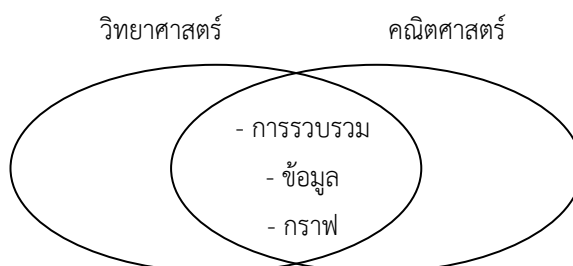
2.1) แบบเรียงลำดับ (Sequenced model) เป็นการบูรณาการการสอนข้ามวิชา โดยนำหน่วยการเรียนรู้ที่สอนต่างวิชากัน มาพิจารณาความใกล้เคียงของเนื้อหาแล้วนำมาเชื่อมโยง ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้ชัดเจน และจัดสอนในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งแต่ละวิชายังคงสอนตาม แผนการสอนของตนเพียงแต่เชื่อมโยงบางหัวข้อ และจัดเรียงลำดับหน่วยการเรียนรู้ใหม่ให้เหมาะสม ทำให้แนวทางการรู้ของสิ่งที่ผู้เรียนจะมุ่งไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง ลดความสับสนและความน่าเบื่อ ซึ่งต้องมีความยืดหยุ่นของเวลาที่ใช้ในการวางแผน และทำตารางสอนร่วมกันโดยอาศัย การประนีประนอมความคิดเห็นและความต้องการของผู้สอนทุกคน

ภาพที่ 2.5 การบูรณาการแบบเรียงลำดับ

ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 19)

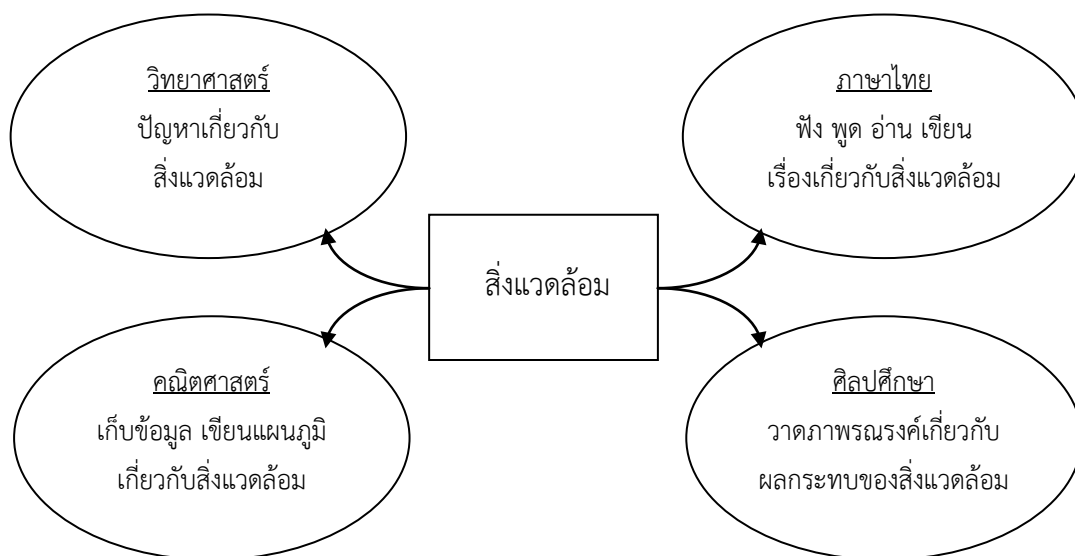
2.2) แบบมีส่วนร่วม (Shared model) เป็นการบูรณาการที่เชื่อมโยงระหว่างวิชาที่ ผู้สอนวางแผนการสอนร่วมกัน ในส่วนที่มีมีมนทัศน์ ทักษะ หรือเจตคติคาบเกี่ยวกันต้องการความ ยืดหยุ่นเรื่องเวลา การประสานความคิด และทักษะการทำงานกลุ่มของผู้สอนทุกวิชา โดยอาจจัดเป็น หัวข้อ หรือโครงการร่วมกันที่ทำให้ผู้เรียนถ่ายโยงมนทัศน์ง่ายขึ้น ผู้สอนแต่ละวิชาจะสอนไปตามปกติ ในหัวข้ออื่น

ภาพที่ 2.6 การบูรณาการแบบมีส่วนร่วม

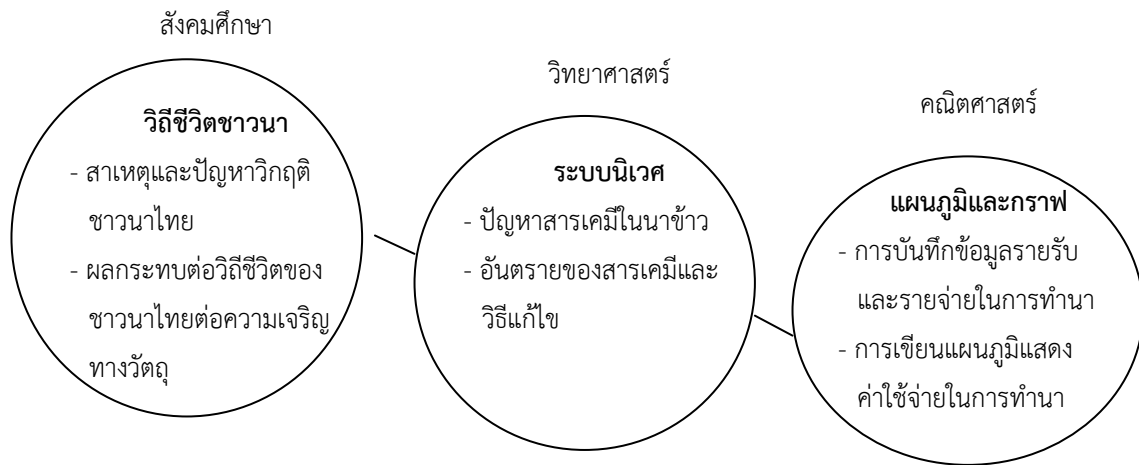
ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 19)

2.3) แบบโยงใย (Webbed model) เป็นการบูรณาการที่กำหนดประเด็น (theme) ขึ้นจากการวิเคราะห์หลักสูตรหรือบริบททางสังคม แล้วเชื่อมโยงไปสู่วิชาต่าง ๆ ว่าแต่ละวิชามีโน้ตชนใดบ้างที่สอดคล้องกับมโนทัศน์ในประเด็นที่ตั้งไว้ หลังจากนั้นจะกำหนดเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นที่ตั้งไว้ แล้วผู้สอนแต่ละคนก็ทำการสอนเรื่องนั้น ๆ ซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินงานร่วมกัน และการเลือกประเด็นที่เหมาะสม ซึ่งการเลือกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน

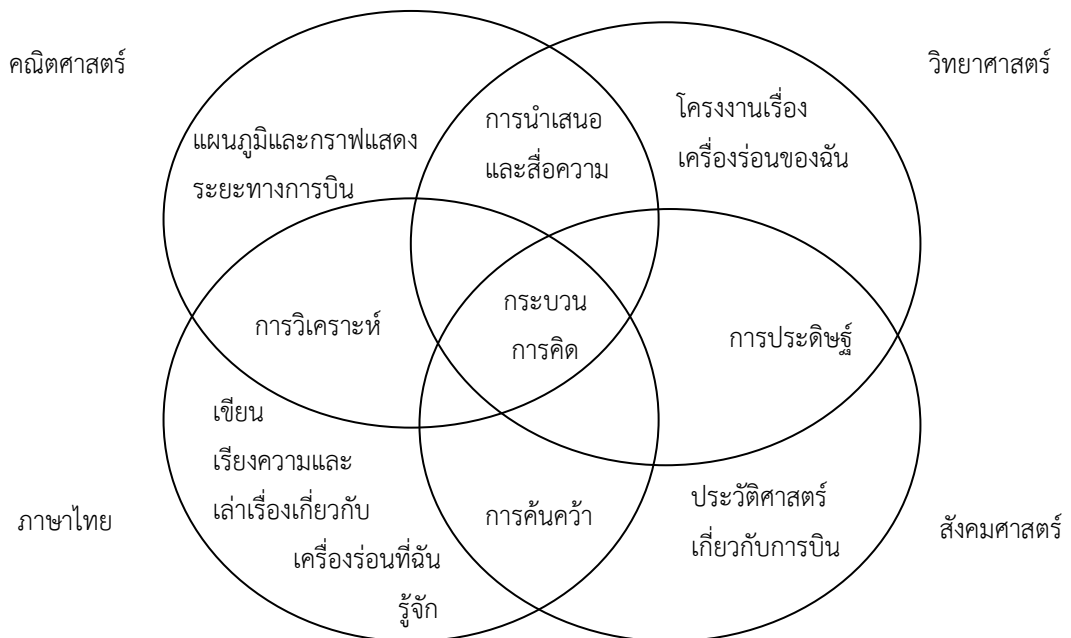
ภาพที่ 2.7 การบูรณาการแบบโยงใย
ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 20)

2.4) แบบเส้นด้าย (Threaded model) เป็นการบูรณาการที่ใช้ทักษะเป็นตัวหลัก ในการกำหนดเนื้อหา ตลอดจนการเรียนการสอนในแต่ละวิชาให้สัมพันธ์กับทักษะที่กำหนด เช่น ทักษะการคิด ทักษะแก้ปัญหา ทักษะความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น แต่ละวิชายังคงแยกกันในเนื้อหา ผู้สอนทุกคนในโรงเรียนได้ร่วมวางแผน รับรู้ และลงมือปฏิบัติ เมื่อจบการศึกษาผู้เรียนจะได้ทักษะที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 2.8 การบูรณาการแบบเส้นด้าย
ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 20)

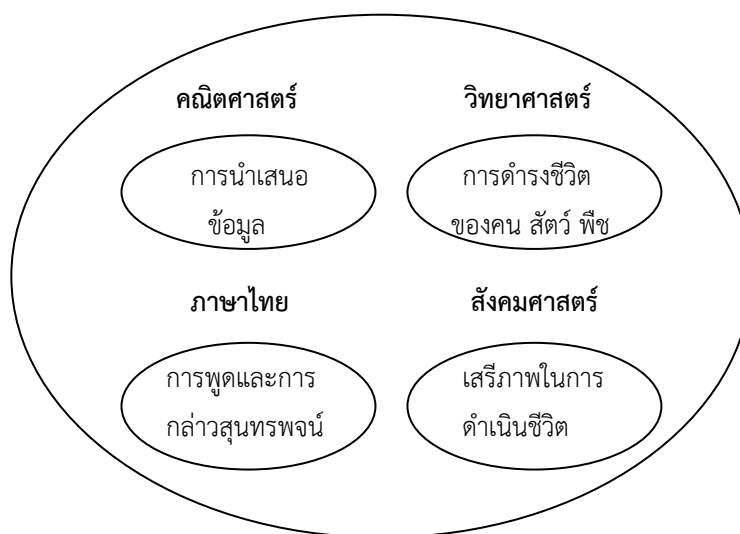
2.5) แบบบูรณาการ (Integrated model) เป็นการบูรณาการความหลากหลายของหัวข้อทางวิชาการที่สัมพันธ์กันของวิชาหลัก 4 วิชา หลอมรวมโดยมีทักษะ มโนทัศน์ และเจตคติที่เหมือนกันเป็นหลักในการบูรณาการ จึงต้องการการระดมความคิดในการวางแผนและกำหนดเวลาสอนร่วมกันของผู้สอน ผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาและสร้างแรงจูงใจให้เรียนต่อเนื่องไป

ภาพที่ 2.9 การบูรณาการแบบบูรณาการ
ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 21)

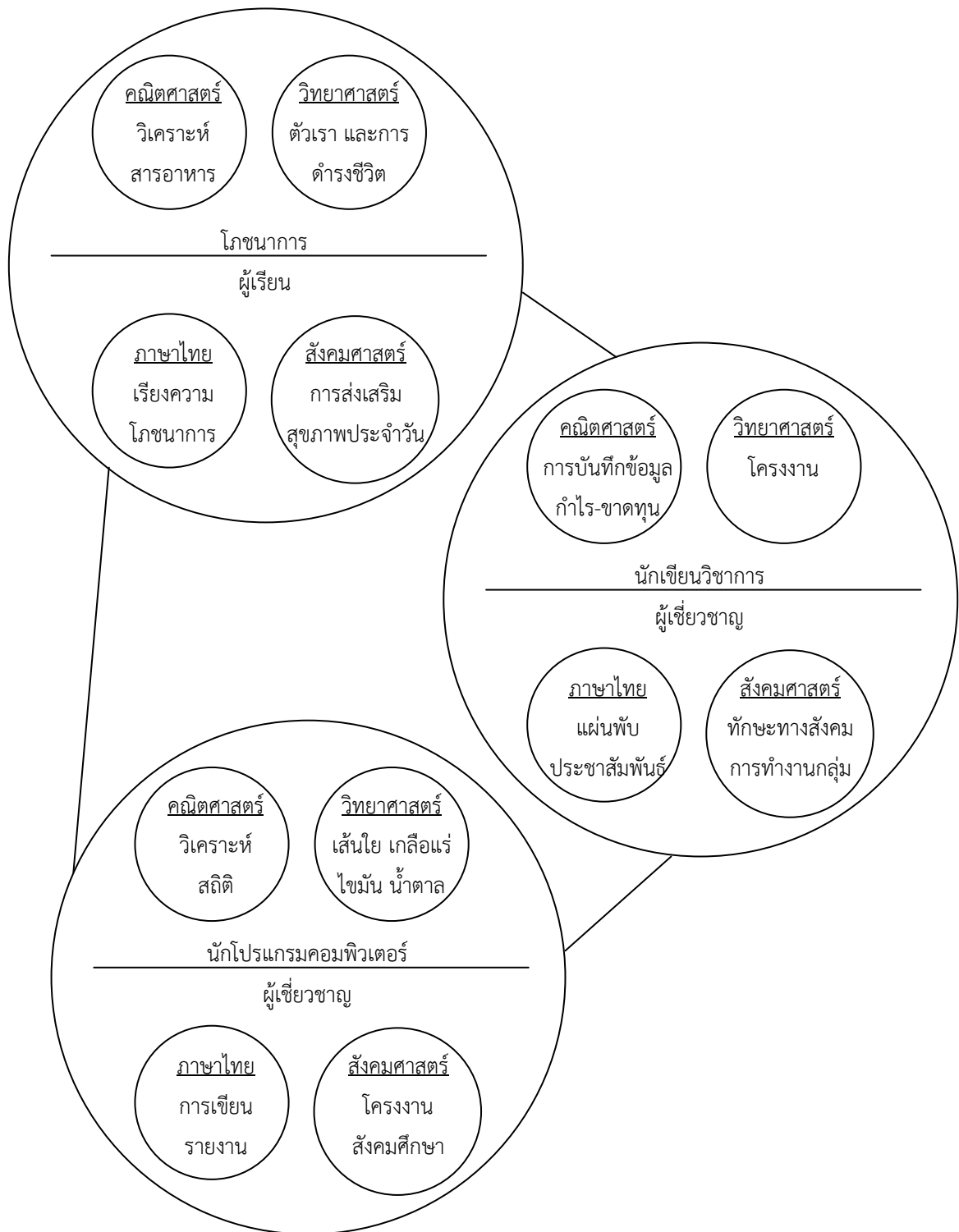
3) กลุ่มบูรณาการภายในตัวผู้เรียนและระหว่างผู้เรียน

3.1) แบบใฝ่ใจ (Immersed model) เป็นการบูรณาการที่ยึดความสนใจของผู้เรียนเป็นหลักในการบูรณาการไปยังสาขาอื่น ๆ ผู้เรียนชี้้นำตนเอง เนื่องจากผู้เรียนมีความสนใจที่หลากหลาย อาจทำให้เน้นความสนใจผู้เรียนได้เพียงบางกลุ่ม ซึ่งผู้เรียนเหล่านั้นจะเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนและได้รับความรู้กว้างขวาง

ภาพที่ 2.10 การบูรณาการแบบใฝ่ใจ
ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 21)

3.2) แบบเครือข่าย (Networked model) เป็นการบูรณาการที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการบูรณาการโดยเลือกเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญและแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นด้วยตนเอง ผู้เรียนเท่านั้นที่จะรู้ถึงความซับซ้อนและมิติต่าง ๆ ในขอบเขตที่ตนสนใจ เป็นการผลักดันให้ผู้เรียนได้รับรู้มากขึ้น

ภาพที่ 2.11 การบูรณาการแบบเครือข่าย
 ที่มา : กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555, น. 22)

1.5 เทคนิคการบูรณาการ

กระบวนการออกแบบหลักสูตรบูรณาการ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้ (Newell, 1978)

- 1) ระดมความคิดจากผู้ชำนาญการในวิชาที่เกี่ยวข้อง (Assembling an interdisciplinary team) เพื่อผสมผสานให้เกิดการบูรณาการ โดยการอภิปราย การโต้แย้ง และการหาข้อสรุป
- 2) เลือกหัวข้อ (Selecting the topic) ได้แก่ การเลือกประเด็นแนวคิดที่จะสามารถผสมผสานองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้
- 3) ระบุรายวิชาที่มีการผสมผสานกัน (Identifying disciplines) กระบวนการบูรณาการต้องเลือกวิชาที่มีความสัมพันธ์กัน หรืออยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- 4) พัฒนาส่วนปลีกย่อยของเนื้อหาสาระ (Developing the subtext) เป็นการพัฒนารายละเอียดจากหัวข้อให้ชัดยิ่งขึ้น
- 5) โครงสร้างของหลักสูตร (Structuring the course) กำหนดความสัมพันธ์ของแนวคิด (Conceptual glue) ซึ่งเชื่อมโยงแต่ละวิชาเข้าด้วยกัน
- 6) เลือกประเด็นที่สนใจให้ผู้เรียนค้นคว้า (Selecting reading)
- 7) การกำหนดแผนงาน (Designing assignments)
- 8) การเตรียมรายละเอียดประมวลการสอน (Preparing the syllabus)

นอกจากนี้ เทคนิคการจัดกิจกรรมการบูรณาการ (The Integrative activity technique) ที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ (Lardizabal, et al. 1970, pp. 144-148) ดังนี้

- 1) ขั้นเริ่มหน่วยการเรียนรู้ (Initiating the unit) โดยผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเผชิญกับปัญหาอย่างท้าทายด้วยคำถามว่า เราจะแก้ปัญหานี้อย่างไร ต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง และอะไรเป็นปัญหาย่อยที่ต้องแก้ไขก่อนปัญหาใหญ่ หรืออาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น สร้างบรรยากาศห้องเรียนให้เร้าความสนใจ การใช้สื่อต่าง ๆ และการศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น
- 2) ขั้นชี้แนะประสบการณ์ (Point of experiencing) ผู้เรียนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามที่ตนเอง สนใจ โดยผู้สอนคอยให้คำแนะนำและจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและพัฒนาความสามารถของตนอย่างพอเหมาะ มีการแบ่งกลุ่มและหน้าที่กันทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การค้นคว้า เก็บ รวบรวมข้อมูล การอ่าน การเขียน และแปลความหมาย เป็นต้น
- 3) ขั้นกิจกรรมสรุป (Culminating activities) เพื่อให้ผู้เรียนสรุปทบทวน จัดระบบความคิด และพัฒนาการด้านการสื่อสารกับการแสดงออก ซึ่งเป็นช่วงของการแลกเปลี่ยนความรู้หรือรายงานเพื่อนำเสนอผลงานของตน เป็นโอกาสของการเรียนรู้ที่มีคุณค่า ฝึกการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ การเสนอ ผลงานนั้นผู้เรียนสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น จัดแสดงนิทรรศการ การสาธิต การทดลอง การแสดง ละคร หรือโครงการ เป็นต้น

4) ขั้นการประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่มีการเรียนการสอน เน้นการประเมินตนเอง และการประเมินผลโดยกลุ่ม เพื่อตรวจสอบและใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมของตนเองและกลุ่มต่อไป

ส่วนหลักในการจัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการ ควรนำกิจกรรมกลุ่มมาใช้ เน้นให้ความสำคัญผู้เรียนมากกว่าเนื้อหา แต่หน่วยการเรียนรู้ ควรใช้เวลาสอนต่อเนื่องกันดีกว่าหน่วยการเรียนรู้สั้น ๆ ที่เสร็จในเวลาเรียน และควรสอดคล้องกับปัญหาในชีวิตจริง ผู้สอนใช้เทคนิคในการผสมผสานเนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันในขอบข่ายของเรื่องที่ศึกษา

1.6 แนวปฏิบัติในการบูรณาการ

การจัดการบูรณาการการเรียนการสอนมุ่งให้เกิดบูรณาการในหลักสูตรให้มากที่สุด คือให้มีการผสมผสานความรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าไว้เป็นกลุ่มประสบการณ์ซึ่งจะต้องจัดให้มีการบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ควบคู่กันไปด้วย

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติและลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่าเป็นการเชื่อมโยงวิชาหรือศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น ได้แก่

1. บูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้

ปัจจุบันเนื้อหาความรู้มีมากมายที่จะต้องเรียนรู้หากไม่ใช้วิธีการเรียนรู้ที่ทันสมัยมาใช้จะทำให้เรียนรู้ไม่ทันตามเวลาที่กำหนดได้จึงต้องมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ มาใช้ เช่น การสอนโดยวิธีการบอกเล่า ท่องจำจะทำให้ได้ปริมาณความรู้หรือเนื้อหาสาระไม่เพียงพอกับสิ่งที่ต้องเรียนรู้จึงต้องเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เหมาะสม

2. บูรณาการระหว่างพัฒนาการความรู้และทางจิตใจ

การเรียนรู้ที่ดีนั้นผู้เรียนต้องมีความอยากรู้อยากเรียนด้วย ดังนั้นการให้ความสำคัญแก่เจตคติ ค่านิยม ความสนใจและสุนทรียภาพแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ ก่อให้เกิดความซาบซึ้งก่อนลงมือศึกษา ซึ่งเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

3. บูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ

การเรียนรู้ที่สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้นั้นถือเป็นการดีมาก ดังนั้นการให้ความสำคัญระหว่างองค์ความรู้ที่ศึกษากับการนำไปปฏิบัติจริงโดยนำการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง

4. บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนและชีวิตประจำวัน

การตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิตเมื่อผ่านการเรียนรู้แล้วต้องมีความหมายและคุณค่าต่อชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. บูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ เจตคติและการกระทำที่เหมาะสมกับ

ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริงตอบสนองต่อคุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้เรียน

ด้านการสร้างบทเรียนนั้น ต้องสร้างให้เนื้อหาและแผนการสอน เป็นกลุ่มก้อนไม่กระจัดกระจาย โดยจัดเป็นหน่วยบูรณาการทางการสอน เพื่อสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

1) ศึกษาขอบข่ายและรายละเอียดเนื้อหาและทำเนื้อหาให้ง่ายสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และเหมาะกับวัยผู้เรียน

2) พยายามพัฒนาเนื้อหานั้นให้เป็นปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องประสบในชีวิตประจำวัน

3) กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการสอน

4) กำหนดกิจกรรมผู้เรียน

5) การสัมพันธ์ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ จะต้องทำเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กันการสอน ต่อเนื่องกันไปได้อย่างดี ต้องกำหนดว่าจะสัมพันธ์กับวิชาใดวิชาหนึ่งในเรื่องใดบ้าง ทั้งต้องระบุว่าจะสัมพันธ์หรือเรียนสืบเนื่องต่อกันในเรื่องหรือวิชาใด

6) การประเมินผลการเรียนการสอน ต้องพิจารณาว่าจะประเมินโดยวิธีใดบ้างอย่าง หลากหลายด้าน

เมื่อพิจารณาว่า วิธีบูรณาการ (Integrated approach) หมายถึง วิธีสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งการทำกิจกรรมนี้เกี่ยวข้องกับศักยภาพที่สัมพันธ์กับสาขาวิชา หรือเนื้อหาวิชามากกว่าหนึ่งวิชาหรือหนึ่งสาขาจึงจำเป็นต้องใช้วิธีสอนหลากหลายวิธีประกอบกันแต่โดยทั่วไปใช้หลักการ (UNESCO, 1981, p. 10) ดังนี้

1) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) เป็นกิจกรรมเป็นศูนย์กลาง

3) สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี จัดคู่มือการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

4) เลือกใช้วิธีสอนที่นิยมให้เหมาะสมกับเนื้อหา ได้แก่ การอภิปราย การแสดง บทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การทำกิจกรรมและเกมต่าง ๆ การสอนโดยใช้โครงงาน และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

1.7 การจัดเนื้อหาวิชาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต้องยึดหลักสำคัญที่ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ประสบการณ์และการเรียนรู้ควรเป็น “หน่วย” (Unit) ที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคการผสมผสานเนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้สัมพันธ์ในขอบข่ายเรื่องที่จะศึกษา ลักษณะทั่วไปของหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1) มุ่งเน้นปัญหา ปัญหานั้นมีความสำคัญที่จะศึกษาและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ หลายแง่หลายมุม คำตอบของปัญหาแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจุบันกับอนาคตหรือผลกระทบปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีต่อวัฒนธรรมหรือวัฒนธรรมที่มีต่อเมือง เป็นต้น

2) เหมาะสมกับระดับผู้เรียน สื่อการสอนหรืออุปกรณ์ต้องไม่ยากจนเกินกว่าที่ผู้เรียนจะเข้าใจได้ การจัดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและทำทหายความสามารถ ไม่ง่ายจนเกินไป

3) ส่งเสริมพัฒนาการอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน ด้านความเจริญงอกงาม ลำดับขั้นของประสบการณ์ เช่น การอ่าน การสังเกต การพูด การฟัง การวาดและการเขียน กิจกรรมทักษะด้านต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่ต้องการใช้ความสามารถทางสมองในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา

4) เป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกปัญหา วัสดุ อุปกรณ์ วางแผนกิจกรรมและประเมินผลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

5) การวางแผนหน่วยการเรียนรู้ต้องระลึกเสมอว่า ทำอย่างไรจึงจะเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

แนวคิดเดียวกันนี้ วลัย พาณิช (2544, น. 167-169) ได้เสนอแนวทางการออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการออกเป็น 2 ลักษณะ

1. ลักษณะที่เป็นหัวเรื่อง (Theme) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การจัดการเรียนการสอนแบบจัดหน่วยบูรณาการ (Integrated Unit) ซึ่งจะต้องมีเนื้อหาและกระบวนการ วิธีการ และเนื้อหาวิชาที่จะบูรณาการตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป

1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบมีหัวเรื่อง (Theme) จะไม่มีการบูรณาการเชิงเนื้อหาวิชา เรียกว่าเป็นการบูรณาการแบบหน่วยการเรียนรู้หรือหน่วยรายวิชา

2. ลักษณะที่เป็นโครงการเป็นการสอนตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป ให้ผู้เรียนสามารถจัดในรูปแบบของโครงการที่บูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้จากหลายหลากวิชาในเรื่องเดียวกันมอบหมายให้ผู้เรียนทำโครงการร่วมกัน ครูวางแผนการสอนร่วมกัน และกำหนดงานหรือโครงการร่วมกัน

ลักษณะหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีดังนี้

1) หน่วยการเรียนการสอน คือ กลุ่มหัวข้อย่อยที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน นำมาจัดลำดับก่อนหลังภายในหัวข้อที่เรียกว่า “หน่วย” และใช้เวลาต่อเนื่องกัน อาจเป็น 2-4 สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของบทเรียน

2) หน่วยแต่ละหน่วยมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง คือ ประกอบด้วยความมุ่งหมาย ปัญหาในการทำกิจกรรม การวัดและประเมินผล

3) หน่วยแต่ละหน่วยสามารถสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องได้

4) หน่วยการเรียนการสอนสามารถใช้เทคนิควิธีสอนหลายวิธีที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากที่สุด วิธีการผสมผสานเนื้อหาเพื่อให้เกิดการบูรณาการ โดยอาศัยวิธีการจัดแกน (Cote) ขึ้นมาก่อนแล้วนำเอาความรู้หรือเนื้อหาวิชาใดก็ได้ที่เหมาะสมมาเสริมให้แก่นั้นเต็มหรือสมบูรณ์ แทนที่จะนำมาสร้างเป็นหน่วยบูรณาการนั้น มีทั้งหมด 5 ประเภทด้วยกัน คือ

4.1) แกนที่เป็นหัวเรื่อง ก่อนที่จะทำการกำหนดหัวเรื่องอะไรนั้นจะต้องตั้งคำถามว่า ต้องการให้ผู้เรียนเรียนอะไร หลังจากนั้นก็กำหนดหัวเรื่องขึ้นมา แล้วดึงเอาเนื้อหาสาระหรือความรู้หลาย ๆ วิชาที่เห็นว่าสัมพันธ์กับเรื่องนี้เข้ามาผนวกรวมกันไว้ เช่น ตั้งหัวเรื่องว่า “ชุมชนของเรา” ในเรื่องนี้จะมียาละเอียดหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น สภากฎมูมิอากาศ การประกอบอาชีพ การนับถือศาสนา ฯลฯ

4.2) แกนที่เป็นปัญหา จะต้องพิจารณาว่า อะไรบ้างที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของผู้เรียนที่ผู้เรียนควรมีความรู้ความเข้าใจ เมื่อเลือกได้แล้วก็กำหนดเป็นหัวเรื่อง เช่น ปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาคอร์ปชัน ฯลฯ การที่ผู้เรียนจะแก้ปัญหาได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ

4.3) แกนที่เป็นกิจกรรม จะต้องพิจารณาก่อนว่ากิจกรรมใดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในหลาย ๆ วิชา และต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน เมื่อกำหนดได้แล้วก็บรรจุกิจกรรมเหล่านั้นในหน่วยนั้น ๆ จากง่ายไปหายาก

4.4) แกนที่เป็นความคิดรวบยอด ต้องพิจารณาก่อนว่าต้องการให้นักเรียนมีความคิดรวบยอดเรื่องใด เช่น ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการพึ่งพาตนเอง การอนุรักษ์ธรรมชาติ ความเสมอภาค ฯลฯ เมื่อได้ความคิดรวบยอดแล้วก็กระจายเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เช่น การเสนอความคิดรวบยอดเรื่อง “การพึ่งพาอาศัยกันและกัน” พอกระจายเนื้อหาออกเป็นคร่าว ๆ ตามลำดับความยากง่ายดังนี้ การพึ่งพาอาศัยในครอบครัว ในชั้นเรียน ในโรงเรียน ในชุมชน ในประเทศ และระหว่างประเทศ

4.5) แกนที่เป็นค่านิยม ก่อนอื่นต้องพิจารณาก่อนว่า เราต้องเน้นค่านิยมอะไรหลังจากที่เลือกได้ แล้วโดยคำนึงถึงวัยของผู้เรียนแล้วนำค่านิยมที่จำเป็นมาเน้นหรือสอดแทรกเข้ามาในเนื้อหาตอนใดตอนหนึ่งที่เราเห็นว่าเข้ากันได้ขณะที่ทำการสอน

แนวโน้มใหม่ทางการศึกษามีจุดเน้นอยู่ 2 ประการ คือ ความสนใจ ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียนกับการปรับมาตรฐานความเป็นอยู่ของสังคม ซึ่งได้กล่าวถึงเทคนิคการสอนบูรณาการว่า มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดการบูรณาการของแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงผสมผสานวิชาในแง่มุมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น เพราะปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั้น ไม่ได้แบ่งออกเป็นแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง โดยเฉพาะการบูรณาการมีจุดเน้นที่การพัฒนาบุคลิกภาพอย่างผสมผสานกลมกลืน เทคนิคการสอนแบบบูรณาการเป็นการสอนที่มีปัญหาทำนองเดียวกับชีวิตจริง เป็นแกนกลางและมีการสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้กว้างขึ้น มีการผสมกลมกลืนระหว่างบุคลิกภาพส่วนตัวและสังคมของผู้เรียน เทคนิคการสอนเหล่านี้จะช่วยให้ครูสอนเป็นหน่วยได้ดีขึ้น

1.8 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการนั้นสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ นักเรียนได้เรียนรู้จากการได้คิดและปฏิบัติจริงตามความสนใจและความถนัดของตนเองอย่างมีความสุข เรียนรู้จากกลุ่มอย่างเป็นองค์รวม และเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับสภาพจริง คือ การประเมินความสามารถ เริ่มตั้งแต่การประเมินการคิดวางแผน กระบวนการทำงาน คุณธรรม จริยธรรมระหว่างการทำงาน ความตั้งใจ จนมีผลงานที่สำเร็จเป็นชิ้นงานตามเป้าหมายวิธีการประเมินจะต้องหลากหลายที่ต่อเนื่อง โดยมีการประเมินตลอดเวลาตามกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธีการสังเกต ตรวจสอบรายงาน บันทึกการปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือภายในกลุ่มการประเมินชิ้นงานหรือบางครั้งอาจมีการประเมินความรู้ควบคู่กันไปด้วย

นอกจากนี้ ควรมีการประเมินแบบอิงการปฏิบัติ (Performance Based) และการประเมินแบบอิงการสังเกต (Observation-Based) ซึ่งช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถบูรณาการการเรียนการสอนกับการประเมินผลเข้าด้วยกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และการสอนกับการประเมินจะไม่แยกจากกัน ทั้งครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการสอนและการประเมิน จึงทำให้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสัมพันธ์กับชีวิตจริงมากที่สุด

1.9 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.9.1 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.9.1.1 ด้านการเตรียมการ

1) เตรียมกรอบแนวคิดในเรื่องที่จะสอนโดยดูหัวข้อแต่ละตอนได้จากการบูรณาการระหว่างวิชาหรือผสมผสานระหว่างวิชาในหลักสูตร

2) เตรียมคำถามหลักหรือสำคัญเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์หรือปฏิบัติ

3) เป็นแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ที่ผู้เรียนซักถาม ปรีक्षा เพื่อค้นคว้าความรู้

1.9.1.2 ด้านการดำเนินการ

1) เป็นผู้นำเสนอ (Presenter) เช่น เสนอประเด็นปัญหา เหตุการณ์ในเรื่องที่จะสอนเป็นผู้สังเกต (Observer) โดยสังเกตผู้เรียนขณะที่ตอบคำถาม ทำกิจกรรม ทั้งพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน

2) เป็นผู้กระตุ้นจิตใจ (Motivator) โดยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง

3) เป็นผู้เสริมแรง (Rein forcer) เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ

4) เป็นผู้ชี้แนะ (Director) สนับสนุนผู้เรียนดำเนินกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

5) เป็นผู้จัดบรรยากาศ (Director) เพื่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งด้านกายภาพ สังคม และจิตใจเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

6) เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการ (Process Oriented) มากกว่าเนื้อเรื่องหรือเนื้อหาสาระ (Content Oriented)

1.9.1.3 ด้านการประเมิน

1) เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Reflector) ชี้แนะ วิพากษ์วิจารณ์ ข้อดี ข้อด้อย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมกรเรียน

2) เป็นผู้ประเมิน (Evaluator) โดยประเมินผลเป็นระยะ ๆ ประเมินพฤติกรรมด้านการค้นคว้าหาความรู้และผลงานซึ่งอาจเป็นองค์ความรู้หรือผลงาน

1.9.2 บทบาทและกิจกรรมของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ควรคำนึงถึงกิจกรรมของกระบวนการกลุ่มมาใช้ ดังนี้

1.9.2.1 ควรแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 4 คน ที่มีระดับความสามารถที่แตกต่างกัน คือ ผู้เรียนมีระดับความสามารถสูง 1 คน ผู้มีระดับความสามารถปานกลาง 2 คน และผู้มีความสามารถต่ำ 1 คน ในการแบ่งกลุ่มจะต้องให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้ากลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่ตนเองถนัดและมีความสนใจ เพื่อให้แต่ละกลุ่มมีความเหมาะสมและมีความสามารถพอ ๆ กัน

1.9.2.2 แต่ละกลุ่มเลือกคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน คณะกรรมการ

1.9.2.3 มีการประชุมร่วมกันภายในกลุ่ม เพื่อวางแผนในการทำกิจกรรมร่วมกัน

1.9.2.4 สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำกิจกรรมตามที่ได้วางแผนไว้ โดยที่นักเรียนมีบทบาทในการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดังนี้

1) มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และการคิดในทุก ๆ สถานการณ์ที่กำหนดให้อย่างเป็นธรรมชาติเหมือนสถานการณ์ในชีวิตจริง

2) ศึกษาค้นคว้าปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดำเนินการเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้การเรียนเป็นไปอย่างสนุก ตื่นเต้นมีชีวิตชีวา และทำทหายอยู่ตลอดเวลา

3) เรียนในห้องเรียน (Class) และสถานการณ์จริง (Reality) เพื่อพัฒนาสังคน กระฉับกระเฉง ว่องไวในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

4) ทำงานด้วยความร่วมมือร่วมใจ ทั้งงานเดี่ยวงานคู่ หรืองานกลุ่มด้วยความเต็มใจ และด้วยเจตคติที่ดีต่อกัน

5) ตอบคำถามสำคัญหรือคำถามหลักที่เป็นตัวกำหนดประสบการณ์ของตนเองหรือประสบการณ์ในชีวิตจริง

6) มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ที่มีประโยชน์

7) มีความสามารถในการสื่อสาร เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน มีทักษะทางสังคมรวมทั้งมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในกลุ่ม ในห้องเรียนและครู

8) สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.9.3 เปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบ ดังนี้

1.9.3.1 การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion)

การเรียนรู้แบบนี้ครูจะนำเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเองเป็นการวางแผนการสอนและทำการสอนโดยครูเพียงคนเดียว

ข้อดี

1. ครูคนเดียวบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้โดยสะดวก
2. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน

ข้อจำกัด

1. ครูคนเดียวอาจไม่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชาบางเรื่อง
2. เนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดอาจซ้ำซ้อนกับของวิชาอื่น
3. ผู้เรียนจะมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

1.9.3.2 การบูรณาการแบบขนาน (Parallel)

การเรียนรู้แบบนี้ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตนเองแต่จะมาวางแผน ตัดสินใจร่วมกันว่าจะจัดแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งสอนในหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) เดียวกันในส่วนหนึ่ง

ข้อดี

1. ครูผู้สอนแต่ละคนยังคงบริหารทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้เวลาโดยสะดวก
2. ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน
3. เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ลดการซ้ำซ้อนลง ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน

ข้อจำกัด

1. ครูยังคงต้องรับภาระเนื้อหาวิชาที่ไม่ชำนาญ
2. ผู้เรียนยังมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

1.9.3.3 การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline)

การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับแบบคู่ขนาน ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มาวางแผนการสอนร่วมกันในการให้งานหรือโครงการที่มีหัวเรื่อง แนวคิดหรือความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

1. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของผู้สอนและผู้เรียนลดความซ้ำซ้อนกิจกรรม
2. ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
3. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน

1.9.3.4 การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Trans disciplinary)

การเรียนรู้แบบนี้ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ จะร่วมกันสอนเป็นคณะ ร่วมกันวางแผน กำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน

ข้อดี

1. สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนกิจกรรม
2. ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน
3. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง

ข้อจำกัด

1. มีผลกระทบต่อการจัดตารางสอนและการจัดแผนการเรียน

2. ผู้สอนต้องควบคุมการเรียนให้ทันตามกำหนด

จากบทบาทและกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ผู้เรียนจะต้องเปลี่ยนสภาพการเรียนรู้จากเดิมที่รองรับการถ่ายทอดจากครูมาเป็นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเป็นการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานมาจากการเชื่อมโยงความเป็นจริงของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนได้เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการเรียนตามแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มิใช่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้แต่ไม่เชื่อมโยงกับสภาพความเป็นจริงในการดำรงชีวิต

2.10 นวัตกรรมการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีในการบูรณาการการเรียนการสอน

การพัฒนานวัตกรรมคุณลักษณะที่ศึกษาสามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) นวัตกรรมหลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated Curriculum Innovation) การจัดกิจกรรมบูรณาการแบบเน้นคุณธรรม (moral-focused activity) โดยการสอดแทรกการพัฒนาคุณธรรมระหว่างการพัฒนาทักษะความสามารถของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดในหลักสูตร

2) นวัตกรรมกระแสนิยม (In Trend Innovation) การจัดกิจกรรมใช้การสร้างสรรค์หรือการนำค่านิยมที่เกิดขึ้นตามกระแสในช่วงนั้นมาใช้เป็นสื่อในการออกแบบกิจกรรมเพื่อดึงความสนใจของนักเรียน หรือการกำหนดกิจกรรมที่มีลักษณะการแข่งขันเพื่อลดช่องว่างระหว่างสถานภาพของบุคคลหรือชนชั้น

3) นวัตกรรมขบวนการบูรณาการ (Integrated Process Innovation) การจัดกิจกรรมที่มีการบูรณาการกระบวนการดำเนินงานของนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ มิใช่จัดกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งแล้วหยุด แล้วเริ่มทำกิจกรรมอื่นต่อไปไม่สัมพันธ์กับกิจกรรมเดิม

4) นวัตกรรมเริ่มจากนักเรียนร้อยแปดแบบ (108 Student Initiations Innovation) การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นผู้คิดริเริ่มและออกแบบกิจกรรม เพื่อให้ได้กิจกรรมและการขยายผลที่นำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะ

5) นวัตกรรมที่ทำให้เข้าระบบสถาบัน (Institutionalized Innovation) การจัดกิจกรรมที่กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานในระดับสูง และทำให้เป็นภารกิจปกติของโรงเรียนโดยกำหนดเป็นแผนงานหลัก

6) นวัตกรรมอิงการเรียนรู้จากการบริหาร (Service Learning-Based Innovation) การจัดกิจกรรมที่จัดโอกาสให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำงานที่เป็นการให้บริการแก่สังคม

7) นวัตกรรมการประชุม (Forum Innovation) การจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการประชุมในรูปแบบของสมัชชาหรือการเสวนา เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน

8) นวัตกรรมคุณค่าเพื่อชีวิต (Living Values Innovation) การจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิด “คุณค่าเพื่อชีวิต” ซึ่งพัฒนาโดยนักวิชาการชาวตะวันตก บนพื้นฐานแนวคิดของการพัฒนาจิตใจของนักเรียนให้มีความสุข และเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองให้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

9) นวัตกรรมที่เป็นนิสัยประจำ (Routine Habit Innovation) การจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จำเป็นต้องพัฒนาในตัวนักเรียนและฝึกปฏิบัติเป็นนิสัยในชีวิตประจำวัน

10) นวัตกรรมการพัฒนาตนเอง (Self-Development Innovation) การจัดกิจกรรมโดยการฝึกให้นักเรียนรู้จักประเมินตนเอง และมีการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการเผากิเลสให้นักเรียนเขียนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ตนเองได้ปฏิบัติบนกระดาษ

11) นวัตกรรมการประยุกต์ในโลกแห่งความเป็นจริง (Real World Application Innovation) การจัดกิจกรรมโดยนำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริงมาใช้ในการแสดงพฤติกรรมในโรงเรียน

1.11 คุณค่าและประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

คุณค่าและประโยชน์ของการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีดังนี้

- 1) ช่วยให้เกิดการเชื่อมโยงการเรียนรู้ ความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วจะถูกนำมาสัมพันธ์กับความรู้ที่จะมาเรียนใหม่ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ให้เร็วขึ้น
- 2) ช่วยจัดเนื้อหาความรู้ให้มีลักษณะเหมือนชีวิตจริง คือการผสมผสานและสัมพันธ์เป็นความรู้ที่อยู่ในลักษณะหรือรูปแบบที่เอื้อต่อการนำไปใช้ในชีวิตจริง
- 3) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพปัญหาสังคมได้ดีกว่าการกระทำหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเป็นผลรวมจากหลาย ๆ สาเหตุ การที่จะสามารถเข้าใจปัญหาได้และสามารถที่จะแก้ปัญหา นั้นได้ควรพิจารณาปัญหาที่มาของปัญหาอย่างกว้าง ๆ ใช้ความรู้จากหลาย ๆ วิชามาสัมพันธ์กัน เพื่อสร้างความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น
- 4) ช่วยให้การสอนและการศึกษามีคุณค่ามากขึ้นแทนที่จะเป็นการถ่ายทอดความรู้ หรือสาระแต่เพียงประการเดียว ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้เกิดความคิดรวบยอดที่กระจ่าง ถูกต้อง และสามารถใช้ในการปลูกฝังค่านิยมที่ต้องการได้อีกด้วย
- 5) ทำให้เกิดการบูรณาการขึ้น ทำให้วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนไป จากที่ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ไปเป็นเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่า และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- 6) ช่วยเหลือและแก้ไข ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีสมบุรณ์ในทุกด้าน
- 7) ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ซ้ำ ๆ กันหลายครั้งโดยไม่รู้สึกรำคาญ
- 8) ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดระดับสูง คิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 9) ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการทำงานกลุ่มตั้งแต่สองคนขึ้นไป จนถึงเพื่อนทั้งชั้นเรียน ตามที่กำหนดในกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะมนุษยสัมพันธ์
- 10) ผู้เรียนได้สร้างเรื่องตามจินตนาการที่กำหนดเป็นการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง วิถีชีวิตผสมผสานกันไป
- 11) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวไปยังสิ่งไกลตัว เรียนเกี่ยวกับตัวเรา บ้าน ครอบครัว ชุมชน ประเทศไทย เพื่อนบ้านและโลก ตามระดับความซับซ้อนของเนื้อหาและสติปัญญาของผู้เรียน
- 12) ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน เห็นคุณค่าของงานที่ทำและงานที่จะไป นำเสนอต่อเพื่อน ชุมชน ทำให้เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.12 ข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการจะต้องคำนึงถึงหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

สำลี รักสุทธี และคณะ (2544, น. 27-18) ได้เสนอหลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบบูรณาการ ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมที่ใช้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์
- 2) ยึดการบูรณาการวิชาเป็นสำคัญ โดยบูรณาการทั้งภายในวิชาเดียวกันหรือระหว่างวิชาเชื่อมโยงหรือบูรณาการเข้าด้วยกันให้เป็นความรู้แบบองค์รวม
- 3) ยึดกลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- 4) ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นสำคัญ
- 5) เน้นกระบวนการควบคุมกำกับผลงานโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน โดยคำนึงถึงประสิทธิผลของงานด้วย
- 6) เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริงและการติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน
- 7) เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความหมาย
- 8) เน้นการเป็นคนดีและมีคุณค่าต่อสังคม ประเทศชาติเห็นคุณค่าของสรรพสิ่งหรือส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

ส่วนอรทัย มูลคำ และคณะ (2542, น. 13) ได้เสนอหลักในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรบูรณาการ ได้แก่

- 1) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น
- 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมกันทำงานกลุ่มด้วยตนเอง โดยส่งเสริมให้มีกิจกรรมกลุ่มลักษณะต่าง ๆ หลากหลายในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือทำ
- 3) จัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรมเข้าใจง่ายตรงกับความจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล
- 4) จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกล้ำคึกคักกล้าทำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความรู้สึกรักนึกคิดของตนเองต่อสาธารณะชนหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน

5) เน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรมที่ถูกต้องดีงาม ให้ผู้เรียนสามารถวางแผนแยกแยะความถูกต้องดีงามและความเหมาะสมได้ สามารถจัดการความขัดแย้งได้ด้วยเหตุผล มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และแก้ไขปัญหาด้วยปัญญาและความสามัคคี

กิตติชัย สุชาลีโนบล (2555, น. 28-29) ระบุสิ่งที่ควรคำนึงในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีดังนี้

1) ครูจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานของนักเรียนให้ดี ให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดที่ชัดเจนกว้างขวางเสียก่อนที่จะพยายามให้เกิดการบูรณาการเข้าด้วยกัน

2) ต้องแน่ใจว่าความคิดรวบยอดที่จะนำมาบูรณาการนั้น อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน

3) ต้องมีการสร้างบรรยากาศการเรียนให้นักเรียนสบายใจที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการ

4) การดำเนินการสอนทุกครั้ง นักเรียนต้องรู้จุดมุ่งหมายการสอนโดยละเอียด

5) ในการสอนสิ่งใหม่ ครูต้องใช้พื้นฐานของนักเรียนให้เป็นประโยชน์

6) ครูต้องเป็นแบบอย่างในการแสดงพฤติกรรมที่มีการบูรณาการให้แก่ นักเรียน

7) จะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร

8) ในการสอนแต่ละครั้งต้องสอดแทรกคุณสมบัติที่ต้องการเน้นในตัว of นักเรียน

9) จัดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้สึกสังเกต วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อภิปรายถูกเถียงกันด้วย เหตุผล และจัดบรรยากาศในและนอกห้องเรียนให้ท้าทายและเร้าความสนใจของผู้เรียน

สรุปกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรบูรณาการนั้น จะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการสอนที่เป็นบูรณาการ (Integrative Teaching Styles) ซึ่งต้องมีวิธีการที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่ผสมผสานกัน ฝึกให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยวิธีสืบสอบ (Inquiry) หรือใช้วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) เน้นการทำงานร่วมกัน มีงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวผสมผสานกันไป เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในประสบการณ์จริง ประสบการณ์การเรียนรู้ควรอยู่ในขอบเขตสมรรถภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงต้องพิจารณาขอบเขตการเรียนรู้ลำดับของเนื้อหาของลักษณะวิชารวมทั้งลักษณะของผู้เรียนด้วย และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อสะท้อนแนวคิดการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งจัดการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีเอกลักษณ์ในการเป็นผู้นำด้านงานศิลป์

2. การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน

การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่อันเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) ในหมวด 4 มาตรา 24 (5) ว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้” จากพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นแนวทางที่ผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษาได้กำหนดตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 โดยมีตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ระบุว่า กระบวนการเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่ 21 ต้องเน้นการพัฒนาให้นักศึกษาให้มีความรู้ตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด และได้รับการพัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ คุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา การสอดแทรกศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกระบวนการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เทคนิคการสอนจะเน้นการวิจัยเป็นฐาน การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561, น. 82, 146)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีการศึกษาแนวทางการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัย รวมถึงการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมแนวทางการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยมานำเสนอ ดังนี้

2.1 แนวทางการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (มานิตย์ ไซยกิจ, 2557, น. 205-213) ศึกษาสรุปแนวทางการบูรณาการไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่

1) การบูรณาการโดยใช้การจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนนำผลงานวิจัย การจัดการความรู้ หรือนำประสบการณ์และผลการฝึกอบรมและการให้บริการวิชาการแก่สังคมมาใช้พัฒนาหรือประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ มอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาวิเคราะห์ วิจัยหน่วยงานของตนเองเป็นงานรายกลุ่มหรืองานส่วนบุคคล นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน แล้ว

สังเคราะห์ผลในเชิงวิจัยเผยแพร่ไปยังหน่วยงานกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านผู้เรียน และมอบหมายให้ผู้เรียนทำวิจัยในประเด็นย่อย ๆ ของเนื้อหารายวิชาที่แหล่งเรียนรู้ภายนอก จากนั้นนำมาสังเคราะห์เผยแพร่แก่หน่วยงาน ชุมชน และสังคม

2) การบูรณาการโดยใช้การวิจัยเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนทำวิจัยชั้นเรียนหรือสร้างนวัตกรรมแล้วนำไปอบรมหรือให้ความรู้ขยายผลต่อหน่วยงาน ชุมชน และสังคม คณาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษาในการทำวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) เพื่อพัฒนาสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้น และคณาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดพื้นที่ที่มีปัญหาหรือเป็น Best Practice แล้วร่วมกันศึกษาวิจัยเจาะลึก

3) การบูรณาการโดยใช้การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนสำรวจความต้องการของหน่วยงาน ชุมชน สังคม และมีการนำผลการวิจัยหรือผลการสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่ได้จากงานวิจัยหรือการจัดการเรียนการสอนมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการวิชาการ คณาจารย์ผู้สอนเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่บุคคลภายนอก โดยมีผู้เรียนเป็นผู้ช่วย แล้วให้ผู้เรียนทำการประเมินการฝึกอบรม

2.2 รูปแบบการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ธงชัย ยืนยงศิริมาศ, 2557, น. 3-10) มีรูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

วิธีการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน สามารถทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1.1 สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กำหนดให้นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์ โดยอาจารย์มีงานวิจัยที่เป็นลักษณะชุดโครงการที่ประกอบด้วยโครงการวิจัยย่อยหลายเรื่อง แล้วจัดแบ่งมอบหมายให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกันดำเนินการวิจัยเรื่องย่อย ๆ ในชุดโครงการวิจัย โดยมอบหมายเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้

1.2 สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีกำหนดให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์ โดยกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการวิจัย หรือเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของอาจารย์ดำเนินการโดยที่อาจารย์มีงานวิจัยของตนเองรองรับ และกำหนดให้นักศึกษาร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย เช่น ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้อาจารย์ควรอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับนักศึกษาเพื่อให้เข้าใจกระบวนการวิจัยให้ครบทุกขั้นตอน

1.3 นักศึกษาศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย โดยอาจารย์สอนให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้น ๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ วิธีนี้จะทำให้นักศึกษาเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น

1.4 อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน โดยอาจารย์นำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน หรือนำผลการวิจัยของอาจารย์ไปประกอบการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่ทันสมัย

1.5 นักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัย โดยกำหนดให้นักศึกษาทุกระดับเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญแล้วมอบหมายให้นักศึกษาที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังนำความรู้ไปถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

1.6 นักศึกษาเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ มหาวิทยาลัย อาจจัดประชุมเสนอผลงานวิจัย หรือส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ อาจารย์ควรมอบหมายให้นักศึกษาที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังนำความรู้ไปถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รูปแบบที่ 1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์

2.1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) กำหนดกระบวนการวิจัย
- 2) จัดโครงการวิจัย
- 3) การให้ความรู้กระบวนการวิจัย
- 4) การมีส่วนร่วมในการทำวิจัย
- 5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำวิจัยร่วมกัน
- 6) ประเมินผล และสรุปผลโครงการวิจัย
- 7) การสังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 8) สรุปผลและข้อเสนอแนะ

2.1.2 วิธีการดำเนินงาน

- 1) สาขาวิชากำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา
- 2) อาจารย์ผู้สอนระบุกิจกรรมการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนไว้ในหมวดแผนการสอนและการประเมินผลของรายวิชา (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4)
- 3) อาจารย์ผู้สอนเขียนชุดโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนวิจัย โดยกำหนดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัยโครงการย่อย
- 4) อาจารย์ผู้สอนเป็นที่เลี้ยงในโครงการวิจัยย่อยของนักศึกษาที่ร่วมงานวิจัย

5) นักศึกษาที่ทำวิจัยนำเสนอกระบวนการทำวิจัยจากประสบการณ์จริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นในรายวิชาที่อาจารย์เจ้าของโครงการวิจัยรับผิดชอบ

6) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเองและจัดทำสรุปผลการวิจัย

7) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงาน

8) อาจารย์สรุปผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะไว้ใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

รูปแบบที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

2.2.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) กำหนดกระบวนการวิชา

2) การดำเนินงานโครงการวิจัย

3) การให้ความรู้กระบวนการวิจัย

4) การมีส่วนร่วมในงานวิจัย

5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำวิจัย

6) การประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงาน

7) การสังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

8) สรุปผลและข้อเสนอแนะ

2.2.2 วิธีการดำเนินงาน

1) สาขาวิชากำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอนเพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา

2) อาจารย์ผู้สอนระบุกิจกรรมการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนไว้ในหมวดแผนการสอนและการประเมินผลของรายวิชา (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4)

3) อาจารย์ผู้สอนดำเนินงานโครงการวิจัยในปีการศึกษานั้น

4) อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาในรายวิชาที่สอนเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

5) อาจารย์นำประสบการณ์จากการทำวิจัยมาประกอบการบรรยายให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการทำวิจัยอย่างครบถ้วนทุกขั้นตอน

6) นักศึกษามีส่วนร่วมในโครงการวิจัย เช่น เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

7) นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการวิจัยแต่ละขั้นตอนร่วมกัน ผ่านการประชุม หรือการนำเสนอผลงานของนักศึกษาแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายงานจากอาจารย์เจ้าของโครงการวิจัย

- 8) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน
- 9) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา จากผลงานของนักศึกษา
- 10) อาจารย์สรุปผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะไว้ใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

รูปแบบที่ 3 นักศึกษาศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย

2.3.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) กำหนดกระบวนการวิชา
- 2) การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3) การมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัย
- 4) การสรุปความรู้และอภิปราย
- 5) การประเมินผลการแสวงหาแหล่งความรู้และการเรียนรู้
- 6) การวัดผลและประเมินผลนักศึกษา
- 7) สรุปผลและข้อเสนอแนะ

2.3.3 วิธีการดำเนินงาน

- 1) สาขาวิชากำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอนเพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา
- 2) อาจารย์ผู้สอนระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนไว้ในหมวดแผนการสอนและการประเมินผลของรายวิชา (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4)
- 3) อาจารย์ผู้สอนรวบรวมบทความผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอนมาเป็นตัวอย่างในการศึกษาของนักศึกษา เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจใฝ่รู้อยากแสวงหาคำตอบของงานวิจัย รวมทั้งแนะนำวิธีการอ่านผลงานวิจัยฉบับเต็มให้กับนักศึกษา
- 4) อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายวิชา เพื่อทำการศึกษา โดยแนะนำแหล่งข้อมูล และงานวิจัยที่ต้องสืบค้นให้นักศึกษา
- 5) อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาศึกษารายงานวิจัยและสรุปความรู้จากงานวิจัย เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน โดยเน้นการนำเสนอเนื้อหาสาระของงานวิจัยอย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่กำลังเรียนรู้
- 6) อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาทำการประเมินใน 2 ประเด็น คือ ประเมินการแสวงหาแหล่งความรู้ต่าง ๆ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยจากการศึกษาผลงานวิจัย

7) อาจารย์ผู้สอนวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา และสรุปผลการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะไว้ใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

รูปแบบที่ 4 อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน

2.4.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) กำหนดกระบวนวิชา
- 2) นำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาไปสอนนักศึกษา
- 3) มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 4) สรุปความรู้และอภิปรายร่วมกัน
- 5) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 6) สรุปผล และข้อเสนอแนะ

2.4.2 วิธีการดำเนินงาน

- 1) สาขาวิชากำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา
- 2) อาจารย์ผู้สอนระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนไว้ในหมวดแผนการสอนและการประเมินผลของรายวิชา (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4)
- 3) อาจารย์ผู้สอนรวบรวมผลงานวิจัยของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน
- 4) อาจารย์ผู้สอนนำกระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎีและความรู้ที่เป็นผลงานวิจัยของอาจารย์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาไปสอนนักศึกษา
- 5) อาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและเรียนรู้กระบวนการวิจัย
- 6) นักศึกษาสรุปผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอเพื่ออภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน
- 7) อาจารย์ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา
- 8) อาจารย์ผู้สอนสรุปผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะไว้ใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

รูปแบบที่ 5 นักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือศาสตราจารย์หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ

2.5.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) กำหนดกระบวนวิชา
- 2) กำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมฟังการเสนอผลงานวิจัย

- 3) การมอบหมายงานให้นักศึกษา
- 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 5) การประเมินผล และสรุปผล
- 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 7) สรุปผล และข้อเสนอแนะ

2.5.2 วิธีการดำเนินงาน

- 1) สาขาวิชากำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการ อาจารย์ผู้สอนวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอนเพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา
- 2) อาจารย์ผู้สอนระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนไว้ในหมวดแผนการสอนและการประเมินผลของรายวิชา (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4)
- 3) อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ และมอบหมายให้นักศึกษาทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้
- 4) นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังหรือการเข้าร่วมประชุม และจากการทำกิจกรรมตามใบงานที่ได้รับมอบหมายไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน
- 5) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
- 6) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา
- 7) อาจารย์ผู้สอนสรุปผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะไว้ใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

3. ผู้มีบทบาทในการสนับสนุนการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

3.1 บทบาทของคณะ และภาควิชา

- 1) คณะกำหนดนโยบาย และมาตรการให้สาขาวิชาหรืออาจารย์บูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนในแต่ละปีให้ชัดเจน
- 2) คณะจัดหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 3) คณะส่งเสริมการจัดโครงการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนักศึกษา
- 4) สาขาวิชาวางแผนการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดกระบวนการวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ. 3 หรือ มคอ. 4 และ มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 ของอาจารย์เจ้าของกระบวนการวิชาที่กำหนดให้มีการบูรณาการ
- 5) สาขาวิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานวิจัยในกระบวนการวิชาที่ได้กำหนดและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

3.2 บทบาทของอาจารย์ผู้สอน

- 1) พัฒนาศักยภาพของตนเองทางด้านการวิจัย
- 2) สร้างผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ทำแผนการสอนแบบบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4)
- 4) จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- 5) ประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการบูรณาการที่วางแผนไว้และสรุปผลการเรียนรู้ข้อเสนอแนะใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6

2.3 แนวปฏิบัติที่ดีด้านการบูรณาการงานวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนหรือการบริการวิชาการหรือวิชาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้กำหนดแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2561, มกราคม 28) ดังนี้

การนำขั้นตอนดำเนินการวิจัย หรือศาสตร์การวิจัยระบุในแผนการสอน แนวทางดำเนินงานระบุกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนหรือศาสตร์ของการวิจัยใน มคอ. 3 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล มีวิธีดำเนินงานตามตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างการนำขั้นตอนดำเนินการวิจัยหรือศาสตร์การวิจัยระบุในแผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชม.	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	บทที่ ...		- Power Point - อภิปราย - แบ่งกลุ่มค้นคว้า - วางแผนวิจัยเพื่อศึกษา	
	สอบกลางภาค		สอบปฏิบัติ	
2	บทที่ ...		- Power Point - อภิปราย - แบ่งกลุ่มค้นคว้า - การนำงานวิจัยของอาจารย์ผู้สอนมาสอนนักศึกษา	
3	บทที่ ...		กิจกรรมค้นคว้า ทดลอง กรณีศึกษา หรือฝึกปฏิบัติ	

2.4 การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2555, น. 5-17)

แนวทางการนำกระบวนการวิจัยมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น โดยขั้นตอนการบูรณาการควรเริ่มจากการพิจารณารายวิชาที่สอน พร้อมกับออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยสอดแทรกกระบวนการวิจัยลงในกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ใน มคอ. 3 หมวดที่ 5 แผนการสอน และการประเมินผลโดยระบุกิจกรรมการวิจัยไว้ให้ชัดเจน และควรมีขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการวิจัยและผลการวิจัยระหว่างผู้เรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเพิ่มพูนการเรียนรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ด้วยวิธีวิจัย

1. รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอน มีวิธีการบูรณาการสามารถทำได้ดังนี้

1.1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์

การกำหนดให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์ โดยอาจารย์มีงานวิจัยที่เป็นลักษณะชุดโครงการที่ประกอบด้วยโครงการวิจัยย่อย ๆ หลายเรื่อง แล้วจัดแบ่งมอบหมายให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกันดำเนินการวิจัยเรื่องย่อย ๆ ในชุดโครงการวิจัย โดยมอบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้

1.2 นิสิตระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

โดยกำหนดให้นิสิตระดับปริญญาตรีทำโครงการวิจัย หรือเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของอาจารย์ ดำเนินการโดยที่อาจารย์มีงานวิจัยของตนเองรองรับ และกำหนดให้นิสิตร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์ หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย เช่น ร่วมเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้อาจารย์ควรอธิบายหรือแลกเปลี่ยนความรู้กับนิสิตเพื่อให้เข้าใจกระบวนการวิจัยให้ครบทุกขั้นตอน

1.3 นิสิตศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย

สอนโดยอาจารย์ให้นิสิตศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้น ๆ วิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหาผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ และศึกษาต่อไป วิธีนี้จะทำให้นิสิตเข้าใจกระบวนการทำวิจัยมากขึ้น

1.4 อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน

สอนโดยอาจารย์นำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน หรือนำผลการวิจัยของอาจารย์ไปประกอบการสอน นิสิตจะได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่ทันสมัย เช่น อาจารย์สอนเรื่องบ่อเกิดของความรู้ในรายวิชาญาณวิทยา อาจารย์มีงานวิจัยเรื่องญาณวิทยาในพระไตรปิฎก อาจารย์ควรนำผลวิจัยนั้นไปสอนนิสิตด้วย เพื่อให้นิสิตได้รับองค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการวิจัยเพิ่มจากเอกสารหรืองานเขียนเดิม

1.5 นิสิตเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยคนอื่น ๆ

กำหนดให้นิสิตทุกระดับเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ แล้วมอบหมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมและนำไปสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

1.6 นิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ

มหาวิทยาลัยอาจจัดประชุมเสนอผลงานวิจัย หรือส่งเสริมนิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ อาจารย์ควรมอบหมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมและนำไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน

2. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

รูปแบบที่ 1 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์

ตารางที่ 2.2 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ. 3 หรือ มคอ. 5 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล
3	อาจารย์เขียนชุดโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนวิจัยโดยกำหนดให้นิสิตบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมทำวิจัยโครงการย่อย
4	อาจารย์คัดเลือกนิสิตในรายวิชาที่สอนเพื่อเข้าร่วมดำเนินการโครงการวิจัย
5	อาจารย์เป็นที่เล็งในโครงการวิจัยย่อยของนิสิตที่ร่วมงานวิจัย
6	นิสิตที่ทำวิจัยนำเสนอกระบวนการทำวิจัยจากประสบการณ์จริงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นในรายวิชาที่อาจารย์เจ้าของโครงการวิจัยรับผิดชอบ
7	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
8	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

รูปแบบที่ 2 นิสิตระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

ตารางที่ 2.3 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยของอาจารย์

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอนเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
2	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ.3 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล
3	อาจารย์ดำเนินงานโครงการวิจัยในปีการศึกษานั้น
4	อาจารย์คัดเลือกนิสิตในรายวิชาที่สอนเพื่อร่วมหรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย
5	อาจารย์นำประสบการณ์จากการทำวิจัยมาประกอบการบรรยายให้นิสิตเข้าใจกระบวนการทำวิจัยอย่างครบถ้วนทุกขั้นตอน โดยให้นิสิตที่มีส่วนร่วมในการทำงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนนิสิต
6	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
7	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

รูปแบบที่ 3 นิสิตศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้กระบวนการวิจัย

ตารางที่ 2.4 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตศึกษางานวิจัย

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
2	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ. 3 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล
3	อาจารย์รวบรวมบทความคัดย่อผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อกระตุ้นให้นิสิตเกิดความสนใจใฝ่รู้ อยากรู้อยากเห็นแสวงหาคำตอบ รวมทั้งแนะนำวิธีอ่านผลงานวิจัยฉบับเต็ม
4	อาจารย์มอบหมายให้นิสิตค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา โดยแนะนำแหล่งข้อมูลและงานวิจัยที่ต้องสืบค้นเพื่อนำการศึกษา
5	อาจารย์มอบหมายให้นิสิตศึกษารายงานวิจัยและสรุปความรู้เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน โดยเน้นการนำเสนอสาระของงานวิจัยอย่างเชื่อมโยงกับสาระที่กำลังเรียนรู้
6	อาจารย์มอบหมายให้นิสิตทำการประเมินใน 2 ประเด็นคือ 1) ประเมินการแสวงหาแหล่งความรู้ต่าง ๆ 2) ประเมินการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับผลการวิจัย

รูปแบบที่ 4 อาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน

ตารางที่ 2.5 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบอาจารย์นำผลการวิจัยไปประกอบการสอน

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
2	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ. 3 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล
3	อาจารย์รวบรวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน
4	อาจารย์นำกระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่เป็นผลงานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับรายวิชาไปสอนนิสิต
5	อาจารย์วัดและประเมินผลการเรียนรู้

รูปแบบที่ 5 นิสิตเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือศาสตราจารย์

ตารางที่ 2.6 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือศาสตราจารย์

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
2	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ. 3 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล
3	อาจารย์กำหนดให้นิสิตเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญโดยมอบหมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์กำหนด
4	นิสิตนำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน
5	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
6	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

รูปแบบที่ 6 นิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ

ตารางที่ 2.7 รูปแบบการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนแบบนิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ

ขั้นตอนที่	กิจกรรม
1	อาจารย์วิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาเพื่อนำการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน
2	อาจารย์ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนใน มคอ. 3 หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล
3	อาจารย์กำหนดให้นิสิตเข้าฟังการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ โดยมอบหมายให้นิสิตที่มีโอกาสเข้าร่วมรับฟังทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์กำหนด
4	นิสิตนำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังไปเล่าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน
5	นิสิตประเมินผลงานของตนเอง แล้วจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
6	อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนิสิต

3. ผู้มีบทบาทในการบูรณาการ

3.1 บทบาทของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

- 1) จัดทำแผนการวิจัยที่มีการบูรณาการวิจัยร่วมกับการเรียนการสอน
- 2) จัดระบบและกลไก สนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการตามแผน
- 3) จัดหาแหล่งทุนวิจัยให้แก่อาจารย์และนิสิตของมหาวิทยาลัย
- 4) จัดโครงการส่งเสริมการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต
- 5) รวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจแล้วเข้าถึงได้

6) เผยแพร่ผลงานวิจัย

3.2 บทบาทของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

- 1) คณะกำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- 2) คณะจัดหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์และนิสิต
- 3) คณะจัดโครงการส่งเสริมการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต
- 4) ภาควิชาวางแผนบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ. 3 ของอาจารย์ผู้สอน
- 5) ภาควิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานวิจัย

3.3 บทบาทของวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ สำนักวิชาการ และสาขาวิชา

- 1) วิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์กำหนดนโยบายและมาตรการให้อาจารย์บูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- 2) สำนักวิชาการจัดทำแผนการวิจัยที่มีการบูรณาการวิจัยร่วมกับการเรียนการสอน และจัดหาแหล่งทุนสนับสนุน
- 3) สำนักวิชาการจัดโครงการส่งเสริมการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนิสิต
- 4) สาขาวิชาวางแผนบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา โดยกำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการให้ชัดเจน และติดตามการจัดทำ มคอ. 3 ของอาจารย์ผู้สอน
- 5) สาขาวิชาจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับงานวิจัย

3.4 บทบาทของอาจารย์

- 1) พัฒนาศักยภาพของตนเองทางการวิจัย
- 2) สร้างผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ทำแผนการสอนแบบบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน (มคอ. 3)
- 4) สอนแบบบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน
- 5) ประเมินผลสำเร็จของการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน

สรุปผู้สอนและผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาคควรมีทักษะในการนำกระบวนการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง การบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ต้องไม่ใช่การสอนในรายวิชาวิจัย ขั้นตอนการบูรณาการควรเริ่มจากการพิจารณา รายวิชาที่สอน พร้อมกับออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกระบวนการวิจัยลงใน กิจกรรมการเรียนการสอนไว้ใน มคอ. 3 หรือ มคอ. 4 หมวดแผนการสอนและการประเมินผล โดย ระบุกิจกรรมการวิจัยไว้ให้ชัดเจน และควรมีขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการวิจัยและผลการวิจัย ระหว่างผู้เรียนด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนขยายขอบเขตของการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กระบวนการวิจัยในวิชาต่าง ๆ ที่ไม่ใช่วิชาที่สอนวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

दनัย บัวสถาพร (2550) ศึกษาการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือสังฆมณฑลราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือสังฆมณฑลราชบุรี ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเป็นลำดับตามขั้นตอน โดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การร่วมกันตระหนักในปัญหา จากการสำรวจสภาพปัญหาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มทดลองด้านความรู้ ความเข้าใจ และการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.69 ถึง 3.73 แสดงว่า กลุ่มทดลองมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.65 ถึง 2.67 แสดงว่า กลุ่มทดลองมีส่วนร่วมการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ขั้นตอนที่ 2 การร่วมวางแผนและกำหนดทางเลือก ประกอบด้วย การหาคุณภาพของร่างแผนปฏิบัติงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 แสดงว่า แผนปฏิบัติงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนที่กลุ่มทดลองและผู้วิจัยร่วมกันพัฒนามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การตรวจสอบแผนปฏิบัติงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33 ถึง 4.63 แสดงว่าแผนปฏิบัติงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ขั้นตอนที่ 3 การร่วมลงมือปฏิบัติ กลุ่มทดลองและผู้วิจัยดำเนินการติดตามตรวจสอบตามแผนปฏิบัติงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียน พบว่า กลุ่มทดลองสามารถปฏิบัติตามแผนงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอนที่กำหนด โดยการร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ให้ประสบผลสำเร็จส่งผลต่อการเรียนรู้และแก้ปัญหาของผู้เรียน ขั้นตอนที่ 4 การร่วมประเมินผลและรายงานผล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มทดลองพอใจในการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกลุ่มทดลองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุก ๆ ขั้นตอน สามารถพัฒนางานวิจัยของตนเองได้อย่างเหมาะสม และดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างต่อเนื่อง การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลองก่อนและหลังการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

ชวนีย์ พงศาพิชญ์, นพคุณ สุขสถาน, วิมล เหมือนคิด, และสุนทรี ศักดิ์ศรี (2551, น. 63-69) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ: กรณีศึกษาวิชามนุษย์สัมพันธ์ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษา จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลและประเภทของกิจกรรมบูรณาการ โดยศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในรายวิชา 836350 มนุษย์สัมพันธ์ ในปีการศึกษา 1/2550 จำนวน 391 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีความพึงพอใจด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยมีความพึงพอใจด้านรูปแบบกิจกรรมบูรณาการสูงสุด ส่วนการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับความพึงพอใจของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในภาควิชาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และนักศึกษาที่ศึกษาในคณะแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มีปัจจัยด้านเพศ หลักสูตร ชั้นปี สถานศึกษาและประเภทของกิจกรรมบูรณาการที่เลือกแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการไม่แตกต่างกัน

พยนต์ธร สำเร็จกิจเจริญ (2553) ได้ศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการคิดทั้งก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยศึกษาจากนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 60 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แบบทดสอบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ สถิติพรรณนา ค่าเฉลี่ย การทดสอบแบบที และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่สร้างขึ้น คือ นำเอาแผนการจัดการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ร่วมกับรูปแบบเชื่อมโยง ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของหลักสูตรการบูรณาการ โดยกำหนดในแผนการสอนและประเมินผล การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการคิดทั้งก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการแล้ว พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สันต์ สุวทันพรกุล และสิริพันธ์ สุวรรณมรรคา (2553, 197-213) ทำการวิจัยและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา พบว่า ลักษณะและองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีดังนี้

- 1) การใช้รูปแบบการบูรณาการ โดยมีขั้นตอน คือ การกำหนดประเด็นหัวเรื่อง การวิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับหัวเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ การประเมินผลหน่วยการเรียนรู้ และการปรับปรุงแก้ไข รวมถึงให้ข้อเสนอแนะ
- 2) การใช้สาระท้องถิ่น โดยมีความครอบคลุมถึงสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวของบุคคลในชุมชนและท้องถิ่น การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น
- 3) การใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน โดยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การตีความและการกำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 การวางแผนงาน ขั้นที่ 3 การดำเนินการตามแผน และขั้นที่ 4 การนำผลที่ได้ไปใช้แก้ปัญหา ผลการศึกษากับนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยจากการวัดทักษะชีวิตทั้ง 3 ด้าน 9 องค์ประกอบ สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่มีคะแนนพัฒนาการโดยเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความเห็นใจผู้อื่น และความภาคภูมิใจในตนเอง ตามลำดับ

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2555) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนครนายก ปีการศึกษา 2554 จำนวน 42 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบประเมินรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน 2) แผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนด้านกาย (กายภาวนา) 4) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) 5) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) 6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปัญญาภาวนา) 7) แบบบันทึกการเรียนรู้อของผู้เรียน 8) แบบบันทึกการสอนของผู้สอน 9) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละ เปรียบเทียบการพัฒนาจากค่าร้อยละการเปลี่ยนแปลง และทดสอบค่าที และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างศรัทธาและเสนอปัญหาข้อสงสัย 2) ขั้นสังเกต 3) ขั้นสัมผัส 4) ขั้นสำรวจ 5) ขั้นสืบค้น 6) ขั้นสังสมปัญญาและลงข้อสรุป และ 7) ขั้นประเมินผลและประยุกต์ใช้ ส่วนผลการพัฒนาพฤติกรรมเรียนด้านกาย (กายภาวนา) พฤติกรรมด้านทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) และพฤติกรรมเรียนด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) ของนักเรียนมีผลการประเมินสูงขึ้นทั้งสามด้าน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปัญญาภาวนา) มีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิศเพลิน เขียวหวาน และวิจิต บุญสนอง (2555) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ปีการศึกษา 2553 วิทยาลัยราชพฤกษ์ วัดตุประสงค์เพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังจากการได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการ และประเมินความพึงพอใจของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพ และเทคโนโลยี หลังจากการได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในระดับมาก 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สุขศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยีและมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในระดับมากที่สุด 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย พลศึกษา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์

คมสันที ขจรปัญญาไพศาล (2556, น. 1-8) ได้ศึกษาการบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียนและวงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง ดำเนินการกับนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 จำนวน 23 คน ในรายวิชา EDUC 105 การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ในปีการศึกษา 2/2554 ผลการวิจัย พบว่า ส่งผลให้เกิดการพัฒนาโครงการสอนรายวิชา EDUC 105 การพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ โดยได้บรรจุกิจกรรมการวิจัยและ

การบริการวิชาการแก่สังคม กลยุทธ์การเรียนรู้ ได้แก่ กลยุทธ์การวิจัยเป็นฐานการเรียนรู้ โดยประยุกต์จากการวิจัยในชั้นเรียน 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผน (Plan) (2) การปฏิบัติตามแผน (Action) (3) สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติ (Observe) (4) การสะท้อนความคิด (Reflect) กลยุทธ์การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) Plan (การวางแผน) (2) DO (การปฏิบัติ) (3) Check (การตรวจสอบ) (4) Act (การปรับปรุง) ด้านนักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาสาระความเป็นครูวิชาชีพจากการวิจัยได้ชิ้นงานการวิจัย 6 เรื่อง และเกิดกระบวนการเรียนรู้ในทักษะความเป็นครูจากประสบการณ์จริงจากการบริการวิชาการแก่สังคม และความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมการในรายวิชา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

แคทรียา ปันทะนะ (2556) ได้ศึกษาการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมสู่ชุมชน โดยทำการศึกษาเป็นเฉพาะกรณีจากชุมชนตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การเก็บข้อมูลจากชุมชน การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสำรวจพื้นที่ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความรู้อย่างเข้าใจของชุมชนและการจัดอบรมร่วมกับชุมชน ระดมความคิด ค้นหาจุดเด่น จุดด้อยของชุมชนโดยการใช้เครื่องมือ SWOT ANALYSIS และเครื่องมือ “Appreciation-Influence-Control” หรือ AIC เกิดขึ้นเพื่อประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมสู่ชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ไม่รู้จักรูปแบบการบูรณาการการเรียนการสอน ยังขาดความรู้ความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการเรียนการสอน แผนการทำงานเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นพบว่า ยังจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาร่วมกันของชุมชน ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมแต่ยังไม่รู้แนวทางหรือวิธีการที่จะเข้าไปเพื่อมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและการแบ่งผลประโยชน์หรือการมีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมสู่ชุมชนในทุกกิจกรรมสามารถสร้างจิตสำนึกของความเป็นเจ้าของชุมชนอย่างแท้จริง จะสามารถทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความพึงพอใจและร่วมกันพัฒนาชุมชน

จกมล จันทรเรือง, ธนินทร์ ระเบียบโพธิ์, และเอกลักษณ์ ฉิมจารย์ (2556, 94-103) ศึกษาการบูรณาการงานประกันคุณภาพการศึกษากับการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการสู่สังคม และงานวิจัย พัฒนาขึ้นโดยอาศัยกระบวนการ PDCA-PAR และการจัดการความรู้ (KM) เป็นเครื่องมือในการออกแบบและพัฒนาบนพื้นฐานแนวคิดของการวิจัยดำเนินงาน ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาโครงงานวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ โดยรายวิชาดังกล่าวมีนักศึกษาจำนวน 26 คน และ

อาจารย์จำนวน 8 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบประเมินผลการเรียนพบว่า อาจารย์และนักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอยู่ในระดับดี โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และนักศึกษาร้อยละ 88.46 มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ผลลัพธ์จากการดำเนินงานสามารถนำไปเป็นหลักฐานการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ในองค์ประกอบที่ 2, 4, 5, 7, 9 และ 11 (องค์ประกอบที่ 11 เป็นองค์ประกอบที่มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีกำหนดขึ้นเอง) ในขณะที่งานบริการวิชาการและงานวิจัยก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน ผลการดำเนินงานเช่นนี้แสดงให้เห็นว่ากระบวนการบูรณาการช่วยลดภาระงานของบุคลากร ในขณะที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น

ฉัตรรัตน์ น้อยสุวรรณ และแบ่งชิน เพง (2556, น. 383-388) ทำวิจัยการเปรียบเทียบ การบูรณาการวัฒนธรรมจีนในการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเอก ภาษาจีนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาจีนโดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติ การเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการสอนแบบ สอดแทรกวัฒนธรรมจีนและการเรียนการสอนภาษาจีนโดยไม่สอดแทรกวัฒนธรรมจีน เพื่อหาวิธี การเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ศิลป์ภาษาจีน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ จำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ได้รับการเรียนการสอนภาษาจีนโดยใช้วิธีการสอนแบบสอดแทรกวัฒนธรรมจีน และการเรียน การสอนภาษาจีนโดยใช้วิธีการสอนแบบไม่สอดแทรกวัฒนธรรมจีน ดำเนินการสอนทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการวัดทัศนคติต่อการเรียนการสอนภาษาจีนแบบสอดแทรก วัฒนธรรมจีนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลจากการวิจัยพบว่า ในกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอน ภาษาจีนโดยใช้วิธีการสอนแบบสอดแทรกวัฒนธรรมจีน นักเรียนส่วนใหญ่ 18 ใน 20 (90%) เห็นด้วย ว่าอาจารย์สอนโดยมีการบูรณาการวัฒนธรรมจีนในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก นักเรียนส่วนใหญ่ 19 ใน 20 (95%) มีความสนุกสนานในการเรียนภาษาจีนและต้องการให้อาจารย์พูดภาษาจีนกับพวก เขามากกว่า เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นควรจะนำวัฒนธรรมจีนมาบูรณาการในการเรียนการสอนให้มาก ยิ่งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเรียนการสอนรูปแบบปกติ

จตุพร อัครโสวรรณ, วัฒนา มัคคสมัน, ปรีชา เนาว์เย็นผล, และสุมาลี กาญจนชาติ (2556, 81-956) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการจัดประสบการณ์ตาม แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการ จัดประสบการณ์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียน

การสอนที่พัฒนาขึ้นมี 4 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ ประกอบด้วย การเรียนรู้แบบองค์รวม การส่งเสริมการคิดหรือกระตุ้นให้ใช้ความคิด การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน (2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) กระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนาขอบเขตเนื้อหาและสร้างหน่วยบูรณาการกับการปฏิบัติการสอนซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนประกายความสนใจ ขั้นสำรวจตรวจสอบ ขั้นขยายความคิด ขั้นนำสู่การปฏิบัติและขั้นสรุปและประเมิน (4) การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ 2) ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญทิวา สุวิทย์, ภัสพร ขำวิชา, และเบญญาภา มุกสิริทิพานัน (2557, น. 242-251) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อย่างมีความสุขในวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 เพื่อเสริมสร้างความสุขในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ประชากรคือนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่กำลังเรียนภาคปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 64 คน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากให้เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนา สถิติทดสอบที และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม MANCOVA ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้อย่างมีความสุขเพื่อเสริมสร้างความสุขในการเรียนรู้และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การบริหารสมอง 2. การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ 3. การใช้ผังมโนทัศน์ 4. การเรียนรู้โดยเน้นประสบการณ์ 5. การคิดไตร่ตรองสะท้อนความรู้สึก และ 6. การให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้อันเสริมสร้างความสุขในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล พบว่า

2.1 ความสุขในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.2 ความสุขในการเรียนรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลจากการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้นี้ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้อันควรนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ปกิต วิเศษปัดสา และวลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2557, 399-412) ผลของการเรียนรู้ชุมชน โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ที่มีต่อมโนทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และเจตคติต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 วัตถุประสงค์คือ 1) เปรียบเทียบมโนทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้ชุมชน โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนรู้ชุมชนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 16 คน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบทดสอบมโนทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.66 2) แบบวัดเจตคติต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.75 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา ส 31211 เสน่ห์บางกอก โดยการเรียนรู้ชุมชนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า t ความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยมโนทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนการเรียนรู้ชุมชนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนการเรียนรู้ชุมชนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสรุปนักเรียนมีเจตคติที่ดี เห็นคุณค่าของชุมชน มีความภูมิใจและถือเป็นหน้าที่ในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

พรหทัย ตันท์จิตานนท์ และพีระ จุ๋นน้อยสุวรรณ (2557, น. 182-192) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์ที่เหมาะสมในการพัฒนาบัณฑิตรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประชากรในการสร้างและตรวจสอบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างศาสตร์ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์ที่เหมาะสมในการพัฒนาบัณฑิตรุ่นใหม่ และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์ที่มีประสิทธิผลในการพัฒนาบัณฑิตรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญตามเทคนิคเดลฟาย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์ที่เหมาะสมในการพัฒนาบัณฑิตรุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงาน และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับโครงงาน ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบดังกล่าวว่า มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.00

สมบัติ ประจัญตานต์, วิสาข์ แผงเวียง, ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์, และกิตติฤกษ์ ปิตาทะสังข์ (2557, น. 215-224) ศึกษาารูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบทำงานเสมือนจริงในการศึกษาและนำเสนอแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคารพื้นถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์และทำการประเมินระหว่างโครงการและประเมินหลังสิ้นสุดโครงการโดยอาศัยเครื่องมือ ได้แก่ แบบสังเกต แบบประเมินและประเด็นคำถามในการจัดเวทีสรุปทบทเรียน โดยเทคนิค A.A.R. ทำการประเมินจากนักศึกษา อาจารย์ ผู้สอน และชุมชนเจ้าของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ผลการวิจัยระบุว่านักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยการวิจัยทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น กระตือรือร้นต่อกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการมากกว่าการเรียนการสอนแบบเดิม เกิดสำนึกรักถิ่น เกิดผลกระทบต่อการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น โดยชุมชนมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานในระดับดี และมีความตระหนักถึงความสำคัญและเกิดแรงบันดาลใจในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในระดับดี

กิตติศักดิ์ ไกรจันทร์, ผดุงศิษฐ์ ชำนาญบริรักษ์, และสกาวัฒน์ ไกรจันทร์ (2558, น. 124-130) ศึกษาารูปแบบการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนที่เน้นชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ด้านสุขภาพผู้สูงอายุของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม: กรณีศึกษา ชุมชนสามัคคี ตำบลตลาด อำเภอมือเมือง จังหวัดมหาสารคาม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาารูปแบบการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนที่เน้นชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ด้านสุขภาพผู้สูงอายุของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม โดยใช้วิธีการวิจัยแบบการผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายหลักในการศึกษา คือ กลุ่มผู้สูงอายุจำนวน 74 คน ชมรมผู้สูงอายุ/ชมรมรักสุขภาพ/อสม. จำนวน 35 คน อาจารย์พยาบาล นักศึกษาพยาบาล จากวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จำนวน 30 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง จำนวน 5 คน ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การบูรณาการการวิจัยเป็นการดำเนินโครงการวิจัย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และบูรณาการไปกับการเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาลตั้งแต่การศึกษาสภาพปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนปฏิบัติการ การทดลองปฏิบัติการ และการประเมินผลการปฏิบัติการร่วมกัน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยนักศึกษาร่วมกับ อสม. ออกสำรวจข้อมูลมีการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุและครอบครัว เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สูงอายุในชุมชน

2. การปฏิบัติการวิจัย โดยบูรณาการไปกับการฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา เช่น การจัดทำโครงการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ประกอบด้วยกิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมสันทนาการ

การให้ความรู้ด้านสุขภาพ การให้บริการสุขภาพที่บ้าน การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชนและ อสม. ร่วมกันวางแผนและจัดกิจกรรมตามความต้องการของผู้สูงอายุและสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของศูนย์สุขภาพชุมชน

3. การสรุปผลการเรียนรู้ โดยการถอดบทเรียนร่วมกันของทีมวิจัย นักศึกษาพยาบาล และผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ด้้องค์ความรู้และแนวทางการพัฒนางานของตนเอง การมีส่วนร่วมของชุมชนทำให้เกิดเครือข่ายของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ส่งผลต่อสุขภาพของผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่มีปัญหาสุขภาพหรือภาวะแทรกซ้อนมีแนวโน้มลดลง

นิธิบุตรอวี ปือราเฮง (2558) ศึกษาผลของการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรม คุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการเรียนแบบปกติกับหลังการเรียนโดยใช้การสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านสื่อประสม นวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อน-หลัง สอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม ในด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา และความมีมนุษยสัมพันธ์ และ 3) เพื่อศึกษาความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม แบบวัดคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคม และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนาประวัติ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบสุ่มกลุ่มควบคุมทดสอบก่อน-หลัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบปกติหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการมีระดับคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการโดยใช้การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรมคุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมใน 3 ด้าน มีความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

พระครูสังวรสุตกิจ (อนันต์ ญาณสังวโร), พระมหาภาณุวัฒน์, และกนกรัชต์ เก้าศิริ (2558, น. 92-100) ศึกษากระบวนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนผ่านการชำระตำนานมูลศาสนา ฉบับวัดบ้านเอื้อม จังหวัดลำปาง โดยการวิจัยเชิงคุณภาพแบ่งแผนการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการทำให้แผนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน ระยะที่ 2 นำแผนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนไปใช้ปฏิบัติ ระยะที่ 3 เป็นการทบทวนสิ่งที่ได้ปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยเดิมเป็นหลักในลักษณะการวิจัยเชิงเอกสาร และทำการจัดเวทีการวิจัยเป็นระยะ ๆ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 35 รูป/ท่าน จัดทำการสนทนากลุ่มเฉพาะแบบเจาะจง (focus group discussion) นักวิจัย 14 รูป/คน พระนิสิต 18 รูป และพี่เลี้ยงศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดลำปางจำนวน 3 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. จากการดำเนินงานพบว่า ได้นำเนื้อหาจากตำนานมูลศาสนา ฉบับวัดบ้านเอื้อม ไปทดลองสอนแก่นิสิตชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 4 คณะพุทธศาสตร์ พบว่าเนื้อหาสามารถมาบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชารัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา และให้นิสิตได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงพัฒนาการการปกครองคณะสงฆ์ที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาการเมืองการปกครองของไทยในสมัยล้านนา อันเชื่อมโยงไปถึงบทบาทของพระสงฆ์กับการเมืองไทย สมัยสุโขทัยและศรีลังกา 2. การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนพบว่า การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนทั้ง 2 รายวิชา ซึ่งเป็นการศึกษาตามเนื้อหาตำนานมูลศาสนาฉบับวัดบ้านเอื้อม จึงไม่ได้เป็นประเด็นปัญหาในการค้นคว้าหาข้อมูลและหลักฐานอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ล้านนา หรือประวัติศาสตร์ในยุคสมัยเดียวกันมาเปรียบเทียบ และในเนื้อหาของตำนาน หากมีระยะเวลาเพียงพอก็ยังสามารถนำไปสู่การบูรณาการโดยการเรียนรู้ 2 แบบ ทั้งในการเรียนรู้แบบวิเคราะห์และสังเคราะห์ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปได้อย่างกว้างขวาง 3. กำหนดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมวิพากษ์และปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนใน 2 รายวิชา คือ รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาและพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองจากการวิพากษ์กระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชารัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา และรายวิชาพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ทีมวิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการขยายผลการบูรณาการการจัดการเรียนสอน เช่น การค้นหาตำนานเรื่องอื่น ๆ แล้วนำมาชำระ เพื่อนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน

พุลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และพรศรี ดิสรเตติวัฒน์ (2558, น. 70-82) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลสี่ชั้นปีของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และระดับชั้นปีของนักศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัย

เชิงบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่ามีตัวเลือก 5 ระดับ เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของ กราฟิศา และไรซ์แมน โดยแบ่งรูปแบบการเรียนรู้เป็น 6 รูปแบบ ดังนี้ แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ 0.83 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวน 724 คน โดยจำแนกดังนี้ นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 จำนวน 179 คน นักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 จำนวน 167 คน นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 จำนวน 232 คนและนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 จำนวน 146 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งนักศึกษาแต่ละชั้นปีมีรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ (49.3-67.1 %) รองลงมาได้แก่รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา (13.4-18.5 %) จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลรามาธิบดีและระดับชั้นปีโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลรามาธิบดีและระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ดังนั้น หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักศึกษา เช่น การอภิปรายกลุ่มย่อย สัมมนา การแสดงบทบาทสมมติ และสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้และการประเมินผล

ศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ และศศิณาภรณ์ ชูดำ (2558, น. 54-69) ทำวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยศึกษาจากเอกสารและจัดสนทนากลุ่มกับอาจารย์พยาบาล 6 คน พยาบาลวิชาชีพ 6 คน และหญิงตั้งครรภ์ 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และนำมาร่างรูปแบบ 2) ขั้นตอนการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน โดยประเมินสมรรถนะทางวัฒนธรรมกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 ภาคการศึกษาที่ 1 จำนวน 84 คน สุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 42 คน ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ ส่วนกลุ่มควบคุมสอนปกติตามหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ แบบประเมินสมรรถนะทางวัฒนธรรมและแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและได้หาค่าความเที่ยงของแบบประเมิน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.71, 0.76 และ

0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ แนวคิดและหลักการพื้นฐานที่เน้นความแตกต่างทางวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง สารการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์และใช้วิธีการสอนให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เรียนรู้ประสบการณ์ตรงบนความแตกต่างทางวัฒนธรรม และประยุกต์ใช้ความรู้ในการวางแผนการพยาบาลผู้รับบริการให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมโดยรวมพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยของสมรรถนะทางวัฒนธรรมโดยรวม แตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าด้านความรู้และด้านตระหนักรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกับกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน ทั้งรายด้านและโดยรวมของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชนมณภัทร เจริญราช, วณิฎา ศิริวรสกุล, และชัชสรัญ รอดยิ้ม (2559, น. 25-38) ศึกษาการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- 2) การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการบูรณาการวิจัยกับการสอน
- 3) ผลสัมฤทธิ์การบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน และการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ในการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน
- 5) กำหนดรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการในการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 24 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นการศึกษาและตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยวิธีการแบบสามเส้า 2) การวิจัยเชิงปริมาณ โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 189 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.39$, $S.D.=0.81$) รองลงมาคือ ด้านเจตคติและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.34$, $S.D.=0.77$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.28$, $S.D.=0.75$)

2. การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.24$, $S.D.=0.80$) รองลงมา คือ ด้านการประสานงาน ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.77$) และน้อยสุดคือด้านการบังคับบัญชา ($\bar{X}=3.81$, $S.D.=0.90$)

3. ผลสัมฤทธิ์การบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทรัพยากรอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=1.02$) รองลงมา คือ ด้านการสอน ($\bar{X}=3.91$, $S.D.=0.92$) และน้อยสุดคือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X}=3.71$, $S.D.=1.18$)

4. รูปแบบวิธีการบริหารจัดการในการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มี 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดนโยบาย 2) การกำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน และ 4) การดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์การบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอน

ดวงรัตน์ คัดทะเล (2559, 131-145) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย (Research-Based Learning: RBL) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการที่มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงด้วยตนเองของผู้เรียน เมื่อผนวกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเข้ากับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์ของผู้เรียน จึงเป็นการผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ในสถานการณ์จริง ร่วมกับการศึกษาเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้ หรือข้อมูลที่จะแก้ปัญหา นั้น ๆ ด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณและช่วยฝึกทักษะต่าง ๆ ที่เป็นการสร้างทักษะชีวิตให้กับตนเอง การเรียนการสอนนี้ มี 4 รูปแบบ คือ 1) ผู้สอนใช้ผลการวิจัยในการสอน 2) ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนรู้ 3) ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการสอน และ 4) ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ ข้อดีของการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัย คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสภาพจริงด้วยกระบวนการวิจัย และได้ความรู้ในศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน ส่วนข้อจำกัด คือ การสอนโดยวิธีนี้ผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์การทำวิจัยเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และใฝ่รู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมุ่งเน้นพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น และเรียนรู้การทำงานเป็นทีม

ปริพัตร สลับสี และสุมาลี ชีโนกุล (2559, 163-179) ศึกษาการพัฒนาสื่อการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาความต้องการในการพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) ทดสอบความมีประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ 3) ทดสอบความมีประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการสอนความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 44 คน ทดลอง 10 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อพัฒนาสื่อการสอนโดยมีชุมชนเป็นฐาน 2) ข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และ 3) ข้อสอบวัดความรู้ในวัฒนธรรมท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวัดข้อมูลคือ pair sample t-test ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลองสื่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยมีชุมชนเป็นฐานมีดังนี้ 1) รูปแบบ เนื้อหา และกิจกรรมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มความสามารถในการอ่าน และความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น 2) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสื่อการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) คะแนนเฉลี่ยความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นหลังการทดลองสื่อการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลที่ได้บ่งชี้ว่าสื่อการสอนการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้ชุมชนเป็นฐานนั้นมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่ดีและกระตือรือร้นต่อชุมชนของผู้เรียน

ประวีณา เอี่ยมยี่สุน (2559) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.77/81.85 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในกลุ่มนาฏศิลป์หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=37.11$, $Sig=0.00$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มดุริยางคศิลป์หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=30.88$, $Sig=0.00$) 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาในกลุ่มนาฏศิลป์และกลุ่มดุริยางคศิลป์หลังฝึกอบรมไม่มีความแตกต่างกัน ($t=1.56$, $Sig=0.12$) 4) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยภาพรวมนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.27)

มณฑา ชุ่มสุคนธ์ และนิลมณี พิทักษ์ (2559, น. 41-52) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในการสอนรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และ 2) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทดลองเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ One-Shot Case Study กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ในภาคการศึกษาปลายปีการศึกษา 2558 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) แบบทดสอบความรู้ แบบวัดทักษะกระบวนการและแบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 1 แผน เวลา 28 ชั่วโมง ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา โดยนำเสนอสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและสำรวจสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชน ขั้นที่ 2 การวางแผน ศึกษาตัวอย่างงานวิจัยแล้วร่วมกันกำหนดหัวข้อ รูปแบบการศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ออกแบบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 ดำเนินการตามแผน สร้างเครื่องมือ กำหนดวิธีดำเนินการศึกษา ขั้นตอนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล การแปลผล ขั้นที่ 4 เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยผู้เรียนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน และขั้นที่ 5 วิเคราะห์และรายงานผล ผู้เรียนนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน สรุปผลข้อมูลและรายงานผล

2. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ด้านความรู้ โดยนักศึกษาร้อยละ 75 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า มีนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 85.29 และมีคะแนนเฉลี่ย 46.26 คิดเป็นร้อยละ 77.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้านทักษะกระบวนการปฏิบัติ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) รายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=4.39$, $S.D.=0.23$) และผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในรายวิชาการศึกษาศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, $S.D.=0.18$) ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและประโยชน์ต่อนักศึกษา

ศิริอมร กาวิระ (2559, น. 209-220) ศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการและงานวิจัย กรณีศึกษา: กลุ่มผู้สูงอายุ บ้านต้นจิว หมู่ที่ 2 ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา หัวข้อการประกอบการเข้ากับการบริการวิชาการและการวิจัย ของภาควิชาการประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ และ 2) ศึกษาผลของการบริการวิชาการและงานวิจัยในรายวิชาสัมมนา หัวข้อการประกอบการต่อกลุ่มผู้สูงอายุ บ้านต้นจิว หมู่ที่ 2 ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mix Method Research) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 4 คน สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 7 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม และแบบสรุปความใช้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสังเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) กระบวนการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนา หัวข้อการประกอบการเข้ากับการบริการวิชาการและการวิจัย เป็นกระบวนการที่ใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) คือ Panning (การวางแผน) การวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยระบุกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการ ขั้นตอนการบริการวิชาการและการวิจัยในแผนการสอน Doing (การปฏิบัติ) จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเข้ากับการบริการวิชาการ และการทำวิจัย Check (ขั้นตอนการตรวจสอบ) นักศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน วัดและประเมินผลการเรียน การบริการวิชาการและการวิจัย โดยการติดตามการใช้ประโยชน์จากการบริการวิชาการและงานวิจัย และ Action (การนำข้อมูลกลับไปพัฒนา/ไปใช้ต่อ) โดยนำผลการจัดโครงการ/กิจกรรมการบริการวิชาการ และผลงานวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและมอบให้ชุมชน

2) ผลของการบริการวิชาการและงานวิจัยในรายวิชาสัมมนา หัวข้อการประกอบการ พบว่ากลุ่มผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการจัดโครงการบริการวิชาการทุกครั้งในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริง รองลงมา คือ โครงการกิจกรรมตรงตามความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้สูงอายุ และได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์ใหม่จากโครงการและกิจกรรมนี้ ส่วนประโยชน์ของการบริการวิชาการและงานวิจัยต่อสมาชิกในกลุ่มผู้สูงอายุ คือ ทำให้คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุดีขึ้นทั้งในด้านสังคมทำให้สมาชิกผู้สูงอายุมีเพื่อนฝูงมากขึ้น ได้พบปะพูดคุยซึ่งกันและกัน ช่วยให้ผู้สูงอายุจัดความเหงา ทำให้ไม่เครียด มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น อีกทั้งสร้างความสามัคคีปรองดองและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ด้านเศรษฐกิจทำให้ผู้สูงอายุมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มมากขึ้น และสามารถนำเงินมาจุนเจือครอบครัวได้ดีขึ้น และด้านความเป็นอยู่ คือ มีสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยลูกหลานอย่างเดียว มีทัศนคติเชิงบวกในการใช้ชีวิตและเป็นการสร้างคุณค่าให้กับตัวเอง

จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2560, น. 100-119) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัยของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจงเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 25 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 217720 ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้เวลา 1 ภาคการศึกษา (4 เดือน) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกผลการเรียนรู้ 2) แบบประเมินทักษะการทำงานวิจัย 3) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย 4) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน และ 5) แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย มีดังนี้

1. นักศึกษามีความสามารถในการทำวิจัยทางด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งมีผลการเรียนรู้ด้านการวิจัย ทักษะการทำงานวิจัย และคุณภาพงานวิจัย บรรลุตามเกณฑ์การประเมินในทุกมิติ อยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก นักศึกษามีผลการเรียนรู้ด้านการวิจัยที่สัมพันธ์กับทักษะการทำงานวิจัยและคุณภาพงานวิจัย

2. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง การสร้างสรรค์ผลงานวิจัย และการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์จากการทำงานวิจัยครั้งนี้ไปยังเพื่อน ชุมชน สังคม

ณัฐสุดา ผาธา (2560) นำเสนอผลการประยุกต์วิธีการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับรายวิชาโครงการท่องเที่ยวและการบริการ หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งเป็นวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร ลักษณะรายวิชานี้เป็นการบูรณาการความรู้ที่ได้เรียนมาในวิชาก่อนหน้ามาจัดเป็นบริษัทจำลองนำเที่ยว จัดเส้นทางและโปรแกรมนำเที่ยวเพื่อเสนอขายผู้ใช้บริการ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนดำเนินการตามหลักการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ได้แก่ กำหนดโจทย์ปัญหาที่ใช้เป็นฐานในการเรียนรู้ กระบวนการรวบรวมความรู้ การชี้แนะให้คำปรึกษาโดยผู้สอน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม การวางแผนและดำเนินการเพื่อตอบโจทย์ปัญหา เป็นต้น ในการประเมินผลผู้สอนพิจารณาจากการร่วมกันระดมสมองเพื่อกำหนดโจทย์ปัญหาที่ใช้เป็นฐาน กระบวนการรวบรวมข้อมูล ความรู้เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่กำหนด การออกนำเสนอในรูปบริษัทจำลองนำเที่ยว การจัดทำรายงานสรุป และการสอบ ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3 ขึ้นไปซึ่งมีจำนวนนักศึกษาร้อยละ 38.8 ให้ความสนใจ มีความกระตือรือร้นในกระบวนการต่าง ๆ ในการเรียนรู้ โดยใช้

ปัญหาเป็นฐาน คะแนนเฉลี่ยในส่วนการรวบรวมความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับที่ดี กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ย 8.1 จากคะแนนเต็ม 10 จากการศึกษาพบว่า ลักษณะของรายวิชาและพฤติกรรมผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการนำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาปรับใช้ได้ โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้เรียนที่มีวินัย มีความสนใจในการเรียนรู้แล้วจะมีประสิทธิผลมากขึ้น นอกจากนี้การกำหนดโจทย์ปัญหาควรจะต้องเพิ่มรายละเอียดเพื่อให้เหมาะกับพฤติกรรมนักศึกษา หรืออาจจะจำแนกกลุ่มนักศึกษาและกำหนดปัญหาที่ใช้เป็นฐานแตกต่างกัน

นิลรัตน์ นวกิจไพฑูริย์ (2560) ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย: “การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน” การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ความจริงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของครู การแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบทของชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ สามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียบง่ายและเชื่อถือได้ครูผู้สอนจึงเป็นครูนักวิจัยที่ค้นหาวิธีการหรือนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ลักษณะของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับการวิจัย ผู้วิจัยยังคงทำงานสอนตามปกติ สามารถใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย หรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานการดำเนินการวิจัยจะดำเนินการตามวงจรการวิจัยของเคมมิส 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน ขั้นดำเนินการ ขั้นสังเกต ตรวจสอบผลที่เกิด และขั้นสะท้อนผล

ธีรศักดิ์ พาจันท์ (2560, 49-59) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข และ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน สังเคราะห์กระบวนการวิจัย และสังเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างในการประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น จำนวน 45 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกในการ

เก็บข้อมูลคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติ Paired t-test ในการเปรียบเทียบสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข เมืองค์ประกอบหลัก 7 ประการ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 3) เนื้อหาสาระวิชา 4) กิจกรรมการเรียนการสอน 5) บทบาทผู้เรียน 6) บทบาทผู้สอน และ 7) การวัดผลและประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนนี้มีชื่อเรียกว่า PORPAC Model ประกอบด้วย 1) การระบุปัญหา (Problems: P) 2) วัตถุประสงค์ (Objective: O) 3) การค้นคว้าเอกสารและตั้งสมมุติฐานการวิจัย (Review and Hypothesis: R) 4) การวางแผนและเก็บรวบรวมข้อมูล (Planning and Data collection: P) 5) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing data: A) และ 6) การสรุปผล (Conclusion: C)

ผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.651 สำหรับผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุขก่อนและหลังการเรียนเท่ากับ 7.82 คะแนน (S.D.=1.96) และ 12.64 คะแนน (S.D.=1.82) ตามลำดับ โดยหลังการเรียนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.82 คะแนน (95% CI=4.20 to 5.44; p-value<0.001)

ประติมา ฉันทบุรณ์ตระกูล, ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์, และชนบพร แสงวณิช (2560) ได้ศึกษาเรื่องศิลปศึกษากับการใช้สถานที่เป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายในการเห็นคุณค่าในงานศิลปวัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปศึกษาและการศึกษาโดยใช้สถานที่เป็นฐานนั้นมีความสำคัญ จากการศึกษาพบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ศิลปศึกษาแบบมีหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐาน (DBAE) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้เกิดความซาบซึ้งในคุณค่างานศิลปะ ศิลปะปฏิบัติ ประวัติศาสตร์ศิลป์ และศิลปวิจารณ์ ผนวกกับการศึกษาโดยใช้สถานที่เป็นฐาน (PBE) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภายในชุมชน และสร้างองค์ความรู้จากการมีส่วนร่วมในชุมชน อีกทั้งมีแนวทางในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับสถานที่และศักยภาพของผู้เรียน โดยควรให้ผู้เรียนได้สำรวจ และฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ ทักษะ ทศนคติในการทำงานกลุ่ม การมีมนุษยสัมพันธ์ และการเรียนรู้แบบสืบเสาะจากแหล่งข้อมูล (สถานที่และชุมชน) เพื่อเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรัก ความหวงแหนและภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ตนอยู่ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนามนุษย์ให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์

ตลอดจนเห็นคุณค่าของแหล่งศิลปวัฒนธรรมแต่ละของท้องถิ่นตนเอง เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการหลอมรวมวัฒนธรรมซึ่งจะมากกระทบต่ออัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมได้

รอซีกิน สาเร๊ะ และคณะ (2560, 151-159) ศึกษาการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของนักศึกษาหลักสูตรสาธาณสุขศาสตรบัณฑิต ทำการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาผลการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารกับการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยการเลือกแบบเจาะจงเป็นนักศึกษาหลักสูตรสาธาณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธาณสุข รุ่นที่ 3 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 26 คน และอาจารย์ในหลักสูตรทันตสาธาณสุข จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินการแสดงศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาโดยอาจารย์ และการเขียนสะท้อนคิดของนักศึกษา โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.66-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลจากการประเมินการแสดงศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษาโดยอาจารย์ในหลักสูตร จัดอยู่ในระดับมาก ($M=3.78$, $SD=0.51$)

2. ผลการเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาได้ฝึกการเขียน การเลือกใช้คำสะกดคำที่ถูกต้อง รวมถึงสามารถเลือกใช้ภาษาถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อเพลงท้องถิ่น สามารถนำเสนอในหลากหลายรูปแบบ เสริมสร้างการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมถึงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สืบสานการแสดงศิลปะและวัฒนธรรม มีความเข้าใจเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น และรู้สึกหวงแหนอยากอนุรักษ์สืบสานการแสดงศิลปะและวัฒนธรรมสืบไป

ศุภลักษณ์ สินธนา, สุภินา อาแล, พิมลพรรณ ลีลาภัทรพันธุ์, และอรวรรณ กมล (2560, 207-215) ศึกษาปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมบูรณาการการจัดการเรียนรู้กับการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้มาจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 308 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ปัจจัยทั้ง 5 คือ 1) การมีส่วนร่วม (X5) 2) พันธกิจ (X6) 3) วิชาชีพเฉพาะ (X1) 4) ความรู้ในบริบท 3 จังหวัด (X4) และ 5) เงินทุน (X7) สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการบูรณาการการเรียนรู้กับงานวิจัยได้โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ร้อยละ 56.4 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีสมการพยากรณ์ดังนี้ คือ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$y = -0.009 + 0.341X5 + 0.155X6 + 0.252X1 + 0.147X4 + 0.082X7$$

$$Zy = 0.437X5 + 0.163X6 + 0.176X1 + 0.154X4 + 0.102X7$$

จิรชน บุญมาก (2561) ได้วิจัยสร้างสรรค์เรื่อง การสร้างหุ่นต้นแบบกล้ามเนื้อชายไทยในอุดมคติเพื่อการศึกษาศิลปะ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่สามารถเป็นบรรทัดฐานของความงามต่อการเรียนรู้ศิลปะของผู้เรียนศิลปะและบุคคลทั่วไป โดยทำการหาข้อมูล สอบถามความเห็นผู้ช่วยในสาขา นาฏศิลป์และประติมากรรม และได้ข้อสรุปเป็น นายฐาปกรณ์ แกวกระต่าย อายุ 28 ปี ซึ่งมีรูปทรงที่สมบูรณ์เต็มวัยชายไทยมากที่สุด และมีเชื้อชาติไทยภาคกลางโดยตรงไม่มีเจือปนเชื้อชาติอื่น ๆ มีค่าดัชนีมวลกายที่มีสุขภาพดีเยี่ยมและสัดส่วนความสูง 183 เซนติเมตร น้ำหนัก 85.9 กิโลกรัม ซึ่งตัวแปรของความงามในรูปผู้ชายขึ้นอยู่กับส่วนของกล้ามเนื้อและส่วนของไขมันซึ่งค่าของความงามก็แปรเปลี่ยนไปตามยุคสมัย การระบุค่าคงที่ไว้พร้อมกับผลสำเร็จของงานวิจัยที่เป็นผลงานประติมากรรมจะเป็นบรรทัดฐานในการวัดค่าความงาม สำหรับทั้งชนชาติอื่น ๆ ที่ต้องการหาค่าความงามของชายไทยและสำหรับผู้ศึกษาศิลปะที่ต้องการรู้สัดส่วนและค่ามาตรฐานของชายไทยในอุดมคติ อันจะช่วยพัฒนาการศึกษาด้านศิลปะให้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ทั้งระดับสถาบันและระดับประเทศต่อไป

ณัฐฉา ภูมิพันธ์ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานในทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 พบว่า 1) นักศึกษามีความต้องการเรียนบนเว็บแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานบนเว็บ เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานในทักษะการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 ประกอบด้วย องค์ประกอบของการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานแบบร่วมมือบนเว็บ เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานในทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานแบบร่วมมือบนเว็บ ประกอบด้วย ขั้นตอนความพร้อมก่อนการเรียน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียน ขั้นสรุปผลการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบน

เว็บแบบผสมผสาน ประกอบด้วย แจ้งวัตถุประสงค์ ศึกษาเนื้อหา วางแผนการเรียนรู้ สืบค้นและรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ตรวจสอบ นำเสนอผลการเรียน ประเมินและเผยแพร่ ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการสื่อสารและร่วมมือทำงาน

3) การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานบนเว็บ เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและการร่วมมือทำงานในทักษะการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 มีผลการใช้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ผู้เรียนที่เรียนแบบผสมผสานบนเว็บเพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารและร่วมมือทำงานของผู้เรียนที่เรียนบนเว็บแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานในทักษะการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 พบว่า อยู่ในระดับมาก 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนแบบผสมผสานบนเว็บอยู่ในระดับมาก

ทิพอนงค์ กุลเกตุ (2561) ได้ศึกษาวิจัยกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านนาฏศิลป์” เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า 1) การพัฒนากิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านนาฏศิลป์” เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบดังนี้ หลักการ เป้าหมาย แนวการจัดกิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ โครงสร้างการจัดกิจกรรม สื่อ/แหล่งเรียนรู้ประกอบกิจกรรม การวัดและประเมินผล และคำชี้แจงในหน่วยการเรียนรู้

2) ผลการทดลองใช้กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านนาฏศิลป์” เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีดังนี้ ด้านความรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 ด้านความสามารถในการปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 82.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17 และด้านความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44

3) ประเมินผลกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านนาฏศิลป์” เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามกรอบมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

บุญเสก บรรจงจิต (2561) ได้ศึกษาวิจัยชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน โดยทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาเอกปี่ใน คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน ประกอบด้วย เพลงมุล่งชั้นเดียว เพลงเข้าม่าน เพลงสุรินทรอาหู 3 ชั้น โดยพัฒนาศักยภาพของผู้ฝึกปี่ใน ดังนี้ ศักยภาพด้านพลังกำลัง การบังคับนิ้ว การบังคับลม ความคล่องของการใช้ลม ลิ้น และนิ้วให้มีความสัมพันธ์กัน พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงลดเสียง พัฒนาการเป่าปี่ในทำนองเพลงเพิ่มเสียง ผลการประเมินนักศึกษาพบว่ามีการพัฒนาในระดับดีและดีเยี่ยม

ปรเมศวร์ พีชผักหวาน (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่า 1) ทักษะ 3Rs มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการอ่าน ด้านการเขียน และด้านการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะ 8Cs ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์อยู่ในระดับมาก ด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับมาก ด้านทักษะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะอาชีพและการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และด้านทักษะการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะ 2Ls ภาพรวมมีทักษะอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านทักษะการเรียนรู้ในระดับมาก และทักษะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

แนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เช่น กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะอนาคตใหม่ให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์บัณฑิต ควรจัดทำแผนการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทักษะอนาคตใหม่ พัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนานักศึกษาเป็นต้น

นิษฐา หุ่นเกษม (2561, 200-213) ศึกษาการบูรณาการการเรียนการสอนกับการสื่อสารเพื่อใช้ประโยชน์งานวิจัย: “ส้มโอโมเดล” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อเรื่องส้มโอในพื้นที่จังหวัดนครปฐม โดยบูรณาการกับกระบวนการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์แบบ “ส้มโอโมเดล” โดยใช้กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติการในการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนก่อนการพัฒนาสื่อ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสื่อ และ 3) ขั้นตอนหลังการพัฒนาสื่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3 กลุ่มหลัก คือ ทีมวิชาการ ทีมชุมชน และทีมนักศึกษา สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ทีมวิชาการ ใช้วิธีการเจาะจงโดยเลือกจากอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีภาระงานสอนกับนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 10 ท่าน ใน 10 รายวิชา 2) ทีมชุมชน ใช้วิธีการแนะนำผู้ให้ข้อมูลหลักแบบอ้างอิงต่อ ได้แก่ เกษตรกรเจ้าของสวนส้มโอในพื้นที่เทศบาลเมืองไรซ์อิง (สวนส้มโอเกาะลัดดีเอแทน) และปราชญ์ส้มโอ และ 3) ทีมนักศึกษา เจาะจงเลือกจากนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ชั้นปีที่ 3 จำนวน 7 กลุ่ม เฉพาะในรายวิชาที่ผู้วิจัยรับผิดชอบ

หลัก ผลการพัฒนาสื่อเพื่อการสื่อสารเรื่องส้มโอในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ทำให้ได้สื่อเพื่อใช้สื่อสารในการแก้ปัญหาและการพัฒนาในพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นด้วยความรู้จากผลงานวิจัย จากนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 7 กลุ่ม และมีสื่อประเภทต่าง ๆ ที่ผลิต ประกอบด้วย อินโฟกราฟิกส์ หนังสือการ์ตูนเล่มเล็ก การ์ตูนแก๊ก หนังสือป๊อบอัพ การ์ดป๊อบอัพ โปสเตอร์ ภาพคอมเมนต์ทางไลน์ สปอตวิทยุ สปอตโทรทัศน์ และคลิปวิดีโอออนไลน์ ผลการประเมินคุณภาพสื่อและประโยชน์กับชุมชนพื้นที่ที่เข้าร่วมกิจกรรมพบว่า กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์มีความพึงพอใจในสื่อ เนื่องจากสื่อส้มโอโมเดลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นอกจากนั้นแล้วกระบวนการเรียนรู้แบบส้มโอโมเดลยังส่งผลต่อความรู้ ความสามารถ และทักษะของนักศึกษา และความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนแบบ “ส้มโอโมเดล”

ภุริ วงศ์วิเชียร (2561) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัยสำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา (EFR: Ethnographic Future Research) แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สํารวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนักวิจัย สำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร คู่มือ วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์กลุ่มผู้สอนด้านการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 8 คน ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ความสัมพันธ์ และองค์ประกอบของคุณลักษณะของนักวิจัย สำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ ศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 504 คน และขั้นตอนที่ 3 ศึกษากระบวนการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัยอันพึงประสงค์ที่ควรเสริมสร้างให้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางด้านวิจัยทางการศึกษา จำนวน 11 คน และจากการดำเนินการวิจัยได้ผลการวิจัย ดังนี้

1) คุณลักษณะของนักวิจัยอันพึงประสงค์ที่ควรเสริมสร้างให้แก่ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เรียงลำดับตามค่าไอแกนน (Eigen value) ประกอบด้วยคุณลักษณะด้านจรรยาบรรณนักวิจัย มีองค์ประกอบย่อย 10 องค์ประกอบ คุณลักษณะด้านความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัย มีองค์ประกอบย่อย 10 องค์ประกอบ คุณลักษณะด้านความรู้ความเข้าใจทางวิชาการ วิชาชีพ และการบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย 13 องค์ประกอบ คุณลักษณะด้านทักษะนักวิจัย มีองค์ประกอบย่อย 8 องค์ประกอบ คุณลักษณะด้านมารยาทนักวิจัย มีองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ และคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้ มีองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ

2) รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัยอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรม สถานการณ์จำลอง ข้อปัญหาหรือกรณีศึกษา การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และอภิปรายผลร่วมกันภายในชั้นเรียน ผู้สอนมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และสร้างความรู้ให้แก่ผู้เรียน การฝึกให้ผู้เรียน ปฏิบัติการวิจัย ตามระเบียบวิธีวิจัยในประเด็นที่ตนสนใจด้วยตนเอง และการสอดแทรกคุณลักษณะ นักวิจัยให้แก่ผู้เรียนในขณะการจัดการเรียนการสอน

รัชฎาภรณ์ จันทร์ทอง (2561) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผู้เรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ อ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นักเรียน ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEAM Education) มีค่าเท่ากับ 78.83/78.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 75/75 2) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นักเรียน ตามแนวทาง STEAM Education หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง สะเต็มศึกษา STEM Education เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผู้เรียนอยู่ในระดับดีมาก

ศักดิ์ชาย บุญอินทร์ (2561) ศึกษาสื่อการเรียนรู้องค์ประกอบศิลป์สำหรับผู้ศึกษาทัศนศิลป์ ชั้นพื้นฐานและขั้นสูง ผลการศึกษาพบว่า 1) การศึกษาแนวทางกระบวนการจัดการเรียนรู้และการ ใช้สื่อองค์ประกอบศิลป์ เรื่องทัศนธาตุ (Elements) จังหวะ (Rhythm) สัดส่วน (Proportion) จุดเด่น (Dominance) ความหลากหลายและการผันแปร (Variety and Variation) ความกลมกลืน (Harmony) ความขัดแย้ง (Contrast) ความสมดุล (Balance) เอกภาพ (Unity) โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ได้ พัฒนาขึ้นในวิชาองค์ประกอบศิลป์ของผู้ศึกษาทัศนศิลป์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและในระดับ ปริญญาตรี เนื้อหาการเรียนรู้ควรแสดงลักษณะการบูรณาการของเนื้อหาในแต่ละส่วน เพื่อชี้ให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ของทฤษฎีและการนำไปใช้ในการปฏิบัติผลงาน และควรใช้ภาษาในลักษณะคำสำคัญ มี ลักษณะเฉพาะสัมพันธ์กับธรรมชาติ ประสบการณ์ศักยภาพของผู้เรียน หรือในลักษณะ keyword ด้านกระบวนการเรียนรู้ควรจัดให้มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการบูรณาการ ด้าน ลักษณะของผู้เรียนควรให้ความสำคัญกับทัศนคติ มอง แนวความคิดผู้เรียน พฤติกรรมผู้เรียน อารมณ์ ความรู้สึก การจัดประสบการณ์ และทำความเข้าใจในลักษณะพิเศษ ลักษณะเฉพาะของผู้เรียน การ เสริมแรง การสร้างความเชื่อมั่นและการนับถือตนเอง ด้านลักษณะและเทคนิคการสื่อสารควรใช้ เทคนิคภาษาภาพ สัญลักษณ์ สีความ ปัญหาเรื่อง ความหมาย การเล่าเรื่อง บรรยาย การพรรณนา

การวิพากษ์ วิจักษ์ การใช้สื่อ 3 มิติ เกมส์ ความบันเทิง ภาพยนตร์ หนังสือ สารคดี เทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น 2) ชุดสื่อการเรียนรู้องค์ประกอบศิลป์สำหรับผู้เรียนทัศนศิลป์ขั้นพื้นฐานและขั้นสูงที่หลากหลายทั้งด้านลักษณะ รูปแบบและกรรมวิธี สอดคล้องสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นวัตกรรม และสภาพสังคม โดยสามารถแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตามศักยภาพและมีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 80.856/79.259 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในวิชา องค์ประกอบศิลป์จากการพัฒนาและสร้างสื่อการเรียนรู้องค์ประกอบศิลป์สำหรับผู้เรียนทัศนศิลป์ทั้งขั้นพื้นฐานและขั้นสูง ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ผลประเมินความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สุพจี สุภาพ (2561) ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะครูที่มีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง พบว่า 1) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลางสอดคล้องกับข้อมูล เชิงประจักษ์ 2) สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของ วิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง โดยตัวแปรสมรรถนะหลักมีอิทธิพลในทิศทางลบต่อตัวแปร ประสิทธิภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -0.880 และตัวแปร สมรรถนะประจำสายงานมีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อตัวแปรประสิทธิภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาค กลางมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 1.781 ตัวแปรสมรรถนะหลักและตัวแปรสมรรถนะประจำสาย งานของครูก่อร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิภาพของวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาค กลางได้ร้อยละ 93 3) ผลการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง พบว่า สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของครูอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.2118 และ 4.0291 ตามลำดับ

สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์, สุทธิวรรณ ปิติภาคย์พงษ์, มงคล จิตรโสภณ, และวิภารัตน์ แสงจันทร์ (2561, 12-22) นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในประเทศนิวซีแลนด์ ตาม ทรรศนะของ Healey ซึ่งเป็นรูปแบบที่เชื่อมโยงการเรียนการสอนกับการวิจัย 4 ลักษณะ คือ (1) สอน จากผลการวิจัย (2) สอนจากกระบวนการวิจัย (3) สอนการทำวิจัย และ (4) สอนจากการสัมมนา ผลการวิจัย เป็นรูปแบบที่ผู้สอนใช้ลักษณะการสอนแบบสืบเสาะที่มีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่องที่ ครูผู้สอนมีบทบาทในการใช้คำถามที่หลากหลายกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด เกิดการศึกษา ค้นคว้า เกิดการค้นพบข้อเท็จจริง เกิดการสร้างความรู้ และการเป็นเจ้าของความรู้ของตนเอง ซึ่งบทบาทดังกล่าวส่งผลให้คุณภาพของครูในประเทศนิวซีแลนด์ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ และส่งผลต่อความมีคุณภาพของการศึกษา ที่ทำให้ประเทศนิวซีแลนด์ได้รับการยอมรับว่ามีระบบ การศึกษาที่มีคุณภาพประเทศหนึ่งของโลก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) มีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative data) และเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน โดยจะเริ่มจากการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน หลังจากนั้นดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และใช้เทคนิคเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบการวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

งานวิจัยครั้งนี้ แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษางานวิจัยและงานสร้างสรรค์และการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน
3. การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร คู่มือ การทบทวนวรรณกรรม ศึกษางานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับทุนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระหว่างปีงบประมาณ 2558-2562 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา และออกแบบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากการดำเนินการศึกษาเอกสาร คู่มือ วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ไปพัฒนาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสม

ในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

ในการวิจัยขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 217 คน ดังนี้

1. ผู้บริหารในหน่วยงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยที่สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 40 คน
2. หัวหน้าภาควิชาในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 46 คน
3. ครูและอาจารย์ผู้สอนที่ได้รับทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระหว่างปีงบประมาณ 2558-2562 จำนวน 131 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามหน่วยงานในสังกัด

หน่วยงานในสังกัด	ผู้บริหาร	หัวหน้าภาควิชา	ผู้สอนที่ได้รับทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์
สำนักงานอธิการบดี	4	0	6
คณะศิลปวิจิตร	2	3	12
คณะศิลปนาฏดุริยางค์	2	2	10
คณะศิลปศึกษา	2	4	11
วิทยาลัยช่างศิลป์	2	1	8
วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช	2	0	6
วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี	2	0	15
วิทยาลัยนาฏศิลป์	2	3	8
วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์	2	3	10
วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี	2	3	4
วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่	2	3	3
วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา	2	3	6
วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช	2	3	3
วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง	2	3	1
วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด	2	3	7
วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี	2	3	8
วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย	2	3	5
วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี	2	3	1
วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง	2	3	7
รวม	40	46	131

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ สังกัด สถานภาพ ระดับการศึกษา ความเชี่ยวชาญหรือสาขาวิชา และประสบการณ์การทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบหลายตัวเลือก (Multiple choices question) โดยระดับการวัดข้อมูลเป็นประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามคำถามปลายปิด (Close-Ended Response Question) ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale method) โดยระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) เป็นข้อคำถาม 5 หัวข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือ

- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 0 หมายถึง ไม่เหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาเนื้อหาให้มีความตรงกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสิน คือ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกัน 2 ใน 3 ท่าน จึงจะถือว่าเป็นมติของคณะกรรมการผู้ตรวจแบบสอบถาม

2. การหาเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปทดสอบ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา คือ ครูและอาจารย์ผู้สอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาคซ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนเท่ากับ 0.94

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

3.1 แบบสอบถามส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3.2 แบบสอบถามส่วนที่ 2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) ของแบบสอบถามรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

เกณฑ์การให้คะแนนรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน เป็นการให้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายโดยการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงความกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4-0}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผลดังนี้

- 4.00-3.21 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 3.20-2.41 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
- 2.40-1.61 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 1.60-0.81 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 0.80-0.00 หมายถึง ไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนมาดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ต่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหาร และหัวหน้าภาควิชาในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อประกอบการศึกษารูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 ท่าน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. มีประสบการณ์ในการทำวิจัยและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือนานาชาติ
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนในระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ปี
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลประกอบการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดย

1. แบบสัมภาษณ์พัฒนามาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนในขั้นตอนที่สอง
2. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเนื้อหาให้มีความตรงกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และหัวหน้าภาควิชาที่ตรงกับคุณสมบัติที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดของการสัมภาษณ์

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการสัมภาษณ์ ได้แก่ บันทึกรายการสัมภาษณ์ เครื่องบันทึกเสียง และเครื่องเขียน

2. ขั้นตอนการดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความไว้วางใจ โดยการใช้ภาษาที่สุภาพเหมาะสมแก่ผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งให้เกียรติผู้ให้ข้อมูลว่ามีความสำคัญต่อการวิจัย และขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเสียง การเปิดเผยและการรักษาความลับของข้อมูล

2.3 ดำเนินการสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ โดยใช้ประเด็นการสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ พร้อมทั้งการจดบันทึก ใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ ประมาณ 15-30 นาที

2.4 ในการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้ง เพื่อตรวจสอบผลและวางแผนในการสัมภาษณ์ครั้งต่อ ๆ ไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากการศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์ในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน โดยมีผลการศึกษาและอภิปรายผลดังนี้

ผลการวิจัย

จากการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

ส่วนที่ 1 การศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์และการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

บริบททั่วไปของสถาบัน

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นชื่อที่ได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ พระราชทาน เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2540 หมายถึง “สถาบันผลิตบัณฑิตทางศิลปะแห่งความเจริญ” เดิมเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันเป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูงด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ช่างศิลป์ และทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน การแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสานสร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติและศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น (พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีส่วนราชการที่จัดการศึกษาในสังกัดจำนวน 18 แห่ง ตามกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ดังนี้

1. คณะศิลปวิจิตร	10. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
2. คณะศิลปนาฏดุริยางค์	11. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
3. คณะศิลปศึกษา	12. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช
4. วิทยาลัยช่างศิลป์	13. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
5. วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช	14. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
6. วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี	15. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
7. วิทยาลัยนาฏศิลป์	16. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
8. วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์	17. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
9. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	18. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ ดังนี้

ปรัชญา : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถาบันการศึกษาด้านศิลปะที่มุ่งสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งศิลป์ ผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่คุณธรรมเพื่อผดุงรักษาและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ปณิธาน : มุ่งมั่นศึกษา ส่งเสริมอนุรักษ์สืบสาน สร้างสรรค์ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ
2. สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เป็นองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าแก่สังคม
3. เป็นศูนย์กลางบริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม
4. อนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
5. บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและพัฒนาองค์กรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

อัตลักษณ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ : สืบสาน สร้างสรรค์ งานศิลป์

อัตลักษณ์ของบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ : มีอาชีพงานศิลป์

อัตลักษณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับพื้นฐานและอาชีวศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ : มีอาชีพงานศิลป์

เอกลักษณ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ : เป็นผู้นำด้านงานศิลป์

การจัดการเรียนการสอน

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพ ถึงวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล สาขาวิชาที่เปิดสอนมีบริบท ความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นแต่ละภูมิภาค ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ โดยมีหลักสูตรแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่

1. หลักสูตรศิลปดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ พ.ศ. 2562
2. หลักสูตรศิลปดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ พ.ศ. 2562
3. หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)
4. หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)
5. หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ พ.ศ. 2560
6. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู พ.ศ. 2561

หลักสูตรระดับปริญญาตรี ได้แก่

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)
2. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)
3. หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)
4. หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)
5. หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)
6. หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ พ.ศ. 2560
7. หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบตกแต่งภายใน พ.ศ. 2560
8. หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ต่อเนื่อง) พ.ศ. 2562
9. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (4 ปี) พ.ศ. 2562

หลักสูตรระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ หลักสูตรศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ศ. ปวส.)

หลักสูตรระดับการศึกษาพื้นฐาน ได้แก่

1. หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)
3. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. หลักสูตรศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ศ. ปวช.)

หน่วยงานในสังกัดที่จัดการเรียนการสอนแต่ละหลักสูตร ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ชื่อหลักสูตร สาขาวิชา	หน่วยงานที่เปิดสอน
1. หลักสูตรระดับอุดมศึกษา	
1.1 ระดับปริญญาเอก 2 หลักสูตร	
1) ศิลปุษยบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2562)	คณะศิลปนาฏดุริยางค์ โครงการบัณฑิตศึกษา
2) ศิลปุษยบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2562)	คณะศิลปนาฏดุริยางค์ โครงการบัณฑิตศึกษา
1.2 ระดับปริญญาโท 3 หลักสูตร	
1) ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)	คณะศิลปนาฏดุริยางค์ โครงการบัณฑิตศึกษา
2) ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)	คณะศิลปนาฏดุริยางค์ โครงการบัณฑิตศึกษา
3) ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)	คณะศิลปวิจิตร โครงการบัณฑิตศึกษา
1.3 ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต	
ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพรู (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561)	คณะศิลปศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษา
1.4 ระดับปริญญาตรี	
1) ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)	คณะศิลปศึกษาและวิทยาลัยนาฏศิลป์ 12 แห่ง
2) ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)	คณะศิลปศึกษาและวิทยาลัยนาฏศิลป์ 12 แห่ง
3) ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2562)	วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี
4) ศิลปบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	คณะศิลปนาฏดุริยางค์
5) ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	คณะศิลปนาฏดุริยางค์
6) ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
7) ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	คณะศิลปวิจิตร
8) ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบตกแต่งภายใน (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560)	คณะศิลปวิจิตร
9) ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ (ต่อเนื่อง) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2561)	วิทยาลัยช่างศิลป
2. หลักสูตรระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	
ศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ศ. ปวส.)	วิทยาลัยช่างศิลป
3. ระดับอาชีวศึกษา	
1) นาฏดุริยางคศิลป์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562	วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง
2) ศิลปกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ศ.ปวช.) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)	วิทยาลัยช่างศิลป วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี และวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช
4. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
1) หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ มัธยมศึกษาตอนต้น (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)	วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง
2) หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2551	วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง
3) หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2551	วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 12 แห่ง

ข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลการศึกษาข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ได้รับทุนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระหว่างปีงบประมาณ 2558-2562 แยกเป็นรายด้านได้ดังตารางที่ 4.2 – 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2562

ด้าน	ปีงบประมาณ พ.ศ.										รวม	
	2558		2559		2560		2561		2562			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นาฏศิลป์	2	9.09	2	12.50	1	12.50	1	5.26	2	11.11	8	9.64
ดุริยางคศิลป์	6	27.27	1	6.25	1	12.50	4	21.05	3	16.67	15	18.07
ทัศนศิลป์	1	4.55	6	37.50	6	75.00	4	21.05	9	50.00	26	31.33
การศึกษาทั่วไป	13	59.09	7	43.75	0	0.00	10	52.63	4	22.22	34	40.96
รวม	22	100.00	16	100.00	8	100.00	19	100.00	18	100.00	83	100.00

จากตารางที่ 4.2 งานวิจัยที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2562 มีจำนวนรวม 83 เรื่อง เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษาทั่วไป จำนวน 34 เรื่อง (ร้อยละ 40.96) ด้านทัศนศิลป์ จำนวน 26 เรื่อง (ร้อยละ 31.33) ด้านดุริยางคศิลป์ จำนวน 15 เรื่อง (ร้อยละ 18.07) และด้านนาฏศิลป์ จำนวน 8 เรื่อง (ร้อยละ 9.64)

ตารางที่ 4.3 จำนวนงานสร้างสรรค์ที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2558-2562

ด้าน	ปีงบประมาณ พ.ศ.										รวม	
	2558		2559		2560		2561		2562			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นาฏศิลป์	3	33.33	4	36.36	3	21.43	9	69.23	10	38.46	29	39.73
ดุริยางคศิลป์	0	0.00	3	27.27	1	7.14	4	30.77	2	7.69	10	13.70
ทัศนศิลป์	6	66.67	4	36.36	10	71.43	0	0.00	14	53.85	34	46.58
รวม	9	100.00	11	100.00	14	100.00	13	100.00	26	100.00	73	100.00

จากตารางที่ 4.3 งานสร้างสรรค์ที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2562 มีจำนวนรวม 73 เรื่อง เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทัศนศิลป์ จำนวน 34 เรื่อง (ร้อยละ 46.58) ด้านนาฏศิลป์ จำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 39.73) และด้านดุริยางคศิลป์ จำนวน 10 เรื่อง (ร้อยละ 13.70)

ตาราง 4.4 จำนวนงานวิจัยการเรียนการสอนที่ได้รับทุนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปีงบประมาณ

พ.ศ. 2558-2562

ด้าน	ปีงบประมาณ พ.ศ.						รวม	
	2560		2561		2562			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นาฏศิลป์	2	6.67	3	12.50	3	23.08	8	11.94
ดุริยางคศิลป์	4	13.33	6	25.00	3	23.08	13	19.40
ทัศนศิลป์	2	6.67	2	8.33	2	15.38	6	8.96
การศึกษาทั่วไป	22	73.33	13	54.17	5	38.46	40	59.70
รวม	30	100.00	24	100.00	13	100.00	67	100.00

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เริ่มจัดสรรทุนงานวิจัยการเรียนการสอนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2562 มีจำนวนรวม 67 เรื่อง เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษาทั่วไป จำนวน 40 เรื่อง (ร้อยละ 59.70) ด้านดุริยางคศิลป์ จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 19.40) ด้านนาฏศิลป์ จำนวน 8 เรื่อง (ร้อยละ 11.94) และด้านทัศนศิลป์ จำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 8.96)

ส่วนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

2.1 การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากการดำเนินการศึกษาเอกสาร คู่มือวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในส่วนต่างๆ ไปพัฒนาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4.5) และผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน (ตารางที่ 4.6) เป็นรายงานผลการวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม มีผลการศึกษาดังนี้

2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 164 คน จากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 217 คน คิดเป็นร้อยละ 75.58 พบว่า เป็นบุคลากรในสังกัดวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จำนวน 14 คน (ร้อยละ 8.54) คณะศิลปวิจิตรและคณะศิลปศึกษา จำนวนแห่งละ 13 คน (ร้อยละ 7.93) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 7.32) วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ จำนวน 11 คน (ร้อยละ 6.71) วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมาและวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี จำนวนแห่งละ 10 คน (ร้อยละ 6.10) วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง และวิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี จำนวนแห่งละ 9 คน (ร้อยละ 5.49) สำนักงานอธิการบดี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 4.88) วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี และวิทยาลัยช่างศิลป์ จำนวนแห่งละ 6 คน (ร้อยละ 3.66) วิทยาลัยช่างศิลป์นครศรีธรรมราช จำนวน 5 คน (ร้อยละ 3.05) วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง และวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวนแห่งละ 4 คน (ร้อยละ 2.44) ตามลำดับ

สถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้สอน จำนวน 106 คน (ร้อยละ 64.63) หัวหน้าภาควิชา จำนวน 33 คน (ร้อยละ 20.12) และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน (ร้อยละ 15.24)

ระดับการศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด จำนวน 128 คน (ร้อยละ 78.05) ระดับปริญญาตรี จำนวน 28 คน (ร้อยละ 17.07) และระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน (ร้อยละ 4.88)

ความเชี่ยวชาญหรือสาขาวิชาของกลุ่มเป้าหมาย พบว่าแต่ละกลุ่มมีจำนวนใกล้เคียงกัน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ กลุ่มด้านดุริยางคศิลป์ จำนวน 46 คน (ร้อยละ 28.05) กลุ่มด้านนาฏศิลป์ จำนวน 41 คน (ร้อยละ 25) กลุ่มด้านทัศนศิลป์ จำนวน 39 คน (ร้อยละ 23.78) กลุ่มด้านการศึกษา จำนวน 36 คน (ร้อยละ 21.95) และอื่น ๆ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.22)

ประสบการณ์การทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายมีประสบการณ์ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 76 คน (ร้อยละ 46.34) ประสบการณ์ 5 – 10 ปี จำนวน 41 คน (ร้อยละ 25) ประสบการณ์ 16 – 20 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 14.63) ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 4.27) และมากกว่า 20 ปี จำนวน 16 คน (ร้อยละ 9.76) ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน (N = 164)	ร้อยละ
สังกัด		
สำนักงานอธิการบดี	8	4.88
คณะศิลปวิจิตร	13	7.92
คณะศิลปนาฏดุริยางค์	12	7.32
คณะศิลปศึกษา	13	7.92
วิทยาลัยนาฏศิลป์	9	5.49
วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์	6	3.66
วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	14	8.54
วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่	11	6.71
วิทยาลัยนาฏศิลปนครราชสีมา	10	6.09
วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช	6	3.66
วิทยาลัยนาฏศิลปพัทลุง	4	2.44
วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด	9	5.49
วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี	6	3.66
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย	4	2.44

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน (N = 164)	ร้อยละ
วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี	10	6.09
วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง	9	5.49
วิทยาลัยช่างศิลป์	6	3.66
วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช	5	3.05
วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี	9	5.49
สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	25	15.24
หัวหน้าภาควิชา	33	20.12
ผู้สอน	106	64.64
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	28	17.07
ปริญญาโท	128	78.05
ปริญญาเอก	8	4.88
ความเชี่ยวชาญ/สาขาวิชา		
ด้านนาฏศิลป์	41	25.00
ด้านดุริยางคศิลป์	46	28.05
ด้านทัศนศิลป์	39	23.78
ด้านการศึกษา	36	21.95
อื่น ๆ	2	1.22
ประสบการณ์การทำงานวิจัย/งานสร้างสรรค์		
ต่ำกว่า 5 ปี	7	4.27
5 – 10 ปี	41	25.00
11 – 15 ปี	76	46.34
16 – 20 ปี	24	14.63
มากกว่า 20 ปี	16	9.76

2.1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

ผลการศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 รูปแบบ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.40$, $S.D.=0.49$) พิจารณาความเหมาะสมแต่ละรูปแบบได้ดังนี้

รูปแบบที่ 1 นำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.33$, $SD=0.562$) โดยอาจารย์ผู้สอนจะระบุในชุดโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์เพื่อขอรับทุน โดยกำหนดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัยโครงการย่อย (ร้อยละ 79.3) อาจารย์ผู้สอนถ่ายทอดความรู้กระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์ให้นักศึกษา (ร้อยละ 94.6) นักศึกษาดำเนินโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นที่เลี้ยง (ร้อยละ 87.8) นักศึกษานำเสนอกระบวนการทำวิจัย/งานสร้างสรรค์จากประสบการณ์จริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นในรายวิชาที่อาจารย์เจ้าของโครงการรับผิดชอบ (ร้อยละ 85.9) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ (ร้อยละ 84.1) และอาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนักศึกษา (ร้อยละ 90.2)

รูปแบบที่ 2 ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.32$, $SD=0.622$) โดยอาจารย์ผู้สอนดำเนินงานโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ในปีการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชา (ร้อยละ 86) อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาปริญญาตรีในรายวิชาที่สอนเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ (ร้อยละ 77.5) อาจารย์ผู้สอนนำประสบการณ์จากการทำวิจัย/งานสร้างสรรค์มาประกอบการบรรยายให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการอย่างครบถ้วนทุกขั้นตอน (ร้อยละ 90.2) นักศึกษามีส่วนร่วมในโครงการ วิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูล (ร้อยละ 81.7) นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์กันผ่านการประชุมหรือการนำเสนอผลงานของนักศึกษาแต่ละคนหรือกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายงานจากอาจารย์เจ้าของโครงการ (ร้อยละ 88.4) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน (ร้อยละ 89.6) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา (ร้อยละ 87.8)

รูปแบบที่ 3 กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัย/งานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.50$, $SD=0.548$) โดยอาจารย์ผู้สอนรวบรวมบทความผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจ ใฝ่รู้อยากแสวงหาคำตอบของงานวิจัย รวมทั้งแนะนำวิธีการอ่านผลงานวิจัยฉบับเต็มให้กับนักศึกษา (ร้อยละ 89.6) อาจารย์

ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา โดยแนะนำแหล่งข้อมูลของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่จะต้องสืบค้น (ร้อยละ 92.7) นักศึกษาศึกษารายงานวิจัย/งานสร้างสรรค์และสรุปความรู้เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน โดยเน้นการนำเสนอสาระของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์อย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่กำลังเรียนรู้ (ร้อยละ 90.9) นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับกระบวนการ วิจัย/งานสร้างสรรค์จากการศึกษา (ร้อยละ 90.9) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา (ร้อยละ 94.5)

รูปแบบที่ 4 อาจารย์นำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.43$, $SD=0.568$) โดยอาจารย์ผู้สอนรวบรวมและคัดเลือกผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน (ร้อยละ 89) อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้เป็นเนื้อหาในการสอน (ร้อยละ 90.9) อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้พัฒนาการเรียนการสอน (ร้อยละ 92.7) อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้พัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการเรียนการสอน (ร้อยละ 96.3) อาจารย์ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลังนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ไปประกอบการสอน (ร้อยละ 90.2)

รูปแบบที่ 5 นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์/นักวิจัย รับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.43$, $SD=0.599$) โดยอาจารย์ผู้สอนนำนักศึกษาเข้าฟังการบรรยายหรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงาน วิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ (ร้อยละ 88.4) นักศึกษาทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย (ร้อยละ 90.8) นักศึกษาเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ (ร้อยละ 83.5) นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังหรือการเข้าร่วมประชุม และจากการทำกิจกรรมตามใบงานที่ได้รับมอบหมายไปแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน (ร้อยละ 92.7) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน (ร้อยละ 92.1) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา (ร้อยละ 94.5)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอน

ความเหมาะสม	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	\bar{X}	ระดับ
รูปแบบที่ 1 นำนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์	77(46.8)	66(40.2)	20(12.3)	1(0.7)	0(0)	.562	3.33	มากที่สุด
1) อาจารย์ผู้สอนเขียนระบุในชุดโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์เพื่อขอรับทุน โดยกำหนดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัยโครงการย่อย	37(22.6)	93(56.7)	31(18.9)	3(1.8)	0(0)	.701	3.00	มาก
2) อาจารย์ผู้สอนถ่ายทอดความรู้กระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์ให้นักศึกษา	88(53.7)	67(40.9)	9(5.5)	0(0)	0(0)	.601	3.48	มากที่สุด
3) นักศึกษาดำเนินโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นที่ปรึกษา	79(48.2)	65(39.6)	16(9.8)	4(2.4)	0(0)	.754	3.34	มากที่สุด
4) นักศึกษานำเสนอกระบวนการทำวิจัย/งานสร้างสรรค์จากประสบการณ์จริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นในรายวิชาที่อาจารย์เจ้าของโครงการรับผิดชอบ	86(52.4)	55(33.5)	23(14)	0(0)	0(0)	.721	3.38	มากที่สุด
5) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์	73(44.5)	65(39.6)	26(15.9)	0(0)	0(0)	.724	3.29	มากที่สุด
6) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จากผลงานของนักศึกษา	97(59.1)	51(31.1)	16(9.8)	0(0)	0(0)	.669	3.49	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

ความเหมาะสม	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	\bar{X}	ระดับ
รูปแบบที่ 2 ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์	79(48.1)	62(37.8)	20(12.3)	3(1.6)	1(0.2)	.622	3.32	มากที่สุด
1) อาจารย์ผู้สอนดำเนินงานโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ในปีการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชา	78(47.6)	63(38.4)	20(12.2)	0(0)	3(1.8)	.823	3.30	มากที่สุด
2) อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาปริญญาตรีในรายวิชาที่สอนเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์	60(36.6)	67(40.9)	30(18.3)	7(4.3)	0(0)	.845	3.10	มาก
3) อาจารย์ผู้สอนนำประสบการณ์จากการทำวิจัย/งานสร้างสรรค์มาประกอบการบรรยายให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการอย่างครบถ้วนทุกขั้นตอน	95(57.9)	53(32.3)	16(9.8)	0(0)	0(0)	.669	3.48	มากที่สุด
4) นักศึกษามีส่วนร่วมในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูล	73(44.5)	61(37.2)	23(14.0)	7(4.3)	0(0)	.844	3.22	มากที่สุด
5) นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการ การวิจัย/งานสร้างสรรค์กันผ่านการประชุมหรือการนำเสนอผลงานของนักศึกษาแต่ละคนหรือกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายงานจากอาจารย์เจ้าของโครงการ	79(48.2)	66(40.2)	15(9.1)	4(2.4)	0(0)	.747	3.34	มากที่สุด
6) นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน	85(51.8)	62(37.8)	17(10.4)	0(0)	0(0)	.673	3.41	มากที่สุด
7) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา	82(50.0)	62(37.8)	20(12.2)	0(0)	0(0)	.694	3.38	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

ความเหมาะสม	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	\bar{X}	ระดับ
รูปแบบที่ 3 กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัย/งานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ	96(58.4)	55(33.3)	13(8.3)	0(0)	0(0)	.548	3.50	มากที่สุด
1) อาจารย์ผู้สอนรวบรวมบทความผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจ ใฝ่รู้อย่างแสวงหาคำตอบของงานวิจัย รวมทั้งแนะนำวิธีการอ่านผลงานวิจัยฉบับเต็มให้กับนักศึกษา	102(62.2)	45(27.4)	17(10.4)	0(0)	0(0)	.678	3.52	มากที่สุด
2) อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา โดยแนะนำแหล่งข้อมูลของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่ต้องสืบค้น	98(59.8)	54(32.9)	12(7.3)	0(0)	0(0)	.631	3.52	มากที่สุด
3) นักศึกษาศึกษารายงานวิจัย/งานสร้างสรรค์และสรุปความรู้เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน โดยเน้นการนำเสนอสาระของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์อย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่กำลังเรียนรู้	82(50.0)	67(40.9)	15(9.1)	0(0)	0(0)	.654	3.41	มากที่สุด
4) นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์จากการศึกษา	92(56.1)	57(34.8)	15(9.1)	0(0)	0(0)	.659	3.47	มากที่สุด
5) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา	105(64.0)	50(30.5)	9(5.5)	0(0)	0(0)	.596	3.59	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

ความเหมาะสม	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	\bar{X}	ระดับ
รูปแบบที่ 4 อาจารย์นำ ผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ไปใช้ใ การประกอบการสอน	85(51.7)	66(40.1)	13(8.2)	0(0)	0(0)	.568	3.43	มากที่สุด
1) อาจารย์ผู้สอนรวบรวมและ คัดเลือกผลงานวิจัย/งาน สร้างสรรค์ของอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาของรายวิชาที่สอน	85(51.8)	61(37.2)	18(11.0)	0(0)	0(0)	.681	3.41	มากที่สุด
2) อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/ งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้ เป็นเนื้อหาในการสอน	70(42.7)	79(48.2)	15(9.1)	0(0)	0(0)	.639	3.34	มากที่สุด
3) อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/ งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้ พัฒนาการเรียนการสอน	100(61.0)	52(31.7)	12(7.3)	0(0)	0(0)	.630	3.54	มากที่สุด
4) อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/ งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้ พัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการเรียน การสอน	85(51.8)	73(44.5)	6(3.7)	0(0)	0(0)	.570	3.48	มากที่สุด
5) อาจารย์ผู้สอนวัดและประเมินผล การเรียนรู้หลังนำผลการวิจัย/ งานสร้างสรรค์ไปประกอบการสอน	84(51.2)	64(39.0)	16(9.8)	0(0)	0(0)	.664	3.41	มากที่สุด

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

ความเหมาะสม	มากที่สุด จำนวน (ร้อยละ)	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	\bar{X}	ระดับ
รูปแบบที่ 5 นำนักศึกษาเข้าฟัง การรายงานผลงานวิจัย/งาน สร้างสรรค์ของอาจารย์/นักวิจัย รับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการ เสนอผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ระดับชาติหรือนานาชาติ	88(53.7)	60(36.7)	14(8.7)	2(0.9)	0(0)	.599	3.43	มากที่สุด
1) อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษา เข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนา เกี่ยวกับผลความก้าวหน้าใน งานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของ อาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือ เข้าร่วมประชุมการเสนอผลงาน วิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ	87(53.0)	58(35.4)	16(9.8)	3(1.8)	0(0)	.740	3.40	มากที่สุด
2) นักศึกษาทำกิจกรรมตามใบงานที่ อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย	84(51.2)	65(39.6)	12(7.3)	3(1.8)	0(0)	.707	3.40	มากที่สุด
3) นักศึกษาเข้าร่วมนำเสนอ ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ระดับชาติหรือนานาชาติ	82(50.0)	55(33.5)	24(14.6)	3(1.8)	0(0)	.789	3.32	มากที่สุด
4) นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการ รับฟังหรือการเข้าร่วมประชุม และ จากการทำกิจกรรมตามใบงานที่ ได้รับมอบหมายไปแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน	95(57.9)	57(34.8)	12(7.3)	0(0)	0(0)	.631	3.51	มากที่สุด
5) นักศึกษาประเมินผลงานของ ตนเอง และจัดทำรายงานสรุปผล การดำเนินงาน	90(54.9)	61(37.2)	13(7.9)	0(0)	0(0)	.640	3.47	มากที่สุด
6) อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของ นักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา	90(54.9)	65(39.6)	9(5.5)	0(0)	0(0)	.602	3.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	85(51.8)	62(37.6)	16(10)	1(0.6)	0(0)	.48747	3.4033	มากที่สุด

2.1.3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม

จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ดังนี้

- การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะต้องเป็นรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ ปฏิบัติได้จริง โดยนักศึกษาควรมีการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติและการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ

- สถานศึกษาควรสร้างหรือกำหนดแหล่งสืบค้นหรือพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างฐานข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อการสืบค้นให้แก่นักศึกษาผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงจัดให้มีห้องสมุดหรือสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อการสืบค้นอย่างเป็นระบบ

- รูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ วิเคราะห์และประเมินผลตามความเหมาะสมของโครงงานวิจัยและงานสร้างสรรค์แต่ละเรื่อง โดยอาจารย์กับนักศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกัน

- ในศตวรรษที่ 21 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ควรพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research Base Learning)

- การบูรณาการงานวิจัยผู้สอนต้องกำหนดงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และรูปแบบให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร โดยผู้เกี่ยวข้องทุกคนต้องดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะทำให้การนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์มาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้เป้าหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ตั้งไว้

2.2 แนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และหัวหน้าภาควิชาในระดับอุดมศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน 8 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์และแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน 4 รูปแบบ โดยมีผลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตรเมธี ดร. ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิมีการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างสอดคล้องกับปรัชญาของสถานศึกษา โดยเมื่อได้รับมอบหมายการสอนจะศึกษา มคอ. 2 หลักสูตรใหญ่ สิ่งแรกที่ตรวจสอบคือปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ว่าต้องการเน้นคนไปด้านไหน เช่น มหิตลต้องการสร้างคนเป็นนักวิชาการ ก็ต้องเน้นสร้างนักคิดนักทำ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เน้นสร้างองค์ความรู้และต่อยอดทางศิลปะ ไม่ได้ต้องการความรู้ใหม่อย่างเดียว ต้อง Create ด้วย จากนั้นจึงค่อยมาดูคำอธิบายรายวิชาว่ามีอะไรบ้าง ตัวอย่างการสอนดนตรีทวิปเอเชียจะศึกษางานวิจัยของต่างประเทศที่ทำได้ ศึกษางานวิจัยเหล่านั้นมาใช้ในการสอนให้ผู้เรียนได้ศึกษาระบบงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

จากประสบการณ์ทำงานวิจัยงานสร้างสรรค์ที่ผ่านมาเป็นร้อยผลงาน งานชิ้นใหญ่มีส่วนที่กำหนดให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยวิจัย และบางผลงานก็ให้นักศึกษาเป็นหลักและอาจารย์เป็นผู้ช่วยวิจัยก็มี โดยยึดหลักคิดที่ว่าตนไม่ได้เก่งคนเดียวในโลก นักศึกษาอาจจะเก่งกว่าเราก็ได้ นักศึกษาสามารถนำผลงานไปใช้ภายนอกรายวิชาเป็นส่วนตัวได้ เช่น ให้นักศึกษาทำงานส่งโดยการเขียนบทความวิจัย ถ้านักศึกษาส่งลงตีพิมพ์ได้ผู้สอนพิจารณาให้คะแนนเต็มได้เนื่องจากเป็นเรื่องยาก ต้องใช้ความสามารถและความละเอียดละไมในการเขียนผลงาน ในส่วนของวิชามนุษยดนตรีวิทยา กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องศึกษาวิจัยสนาม เรียนรู้กระบวนการของระเบียบวิธีวิทยาการวิจัย ตั้งแต่การวางแผน การหาพื้นที่เป้าหมาย กระบวนการวิธีในสนาม ทำให้เรื่องไม่เป็นเรื่องให้เป็นเรื่องขึ้นมา ประมวลเพื่อจำแนก เพื่อวิเคราะห์ เพื่อสังเคราะห์ขึ้นมา บางทีก็ออกแบบให้นักศึกษาลงงานปฏิบัติ เช่น ตั้งหัวข้อแล้วก็ให้นักศึกษาไปสัมภาษณ์ พอมาเจอกันก็ถามว่าวิธีการได้ความรู้ทำอย่างไร นักศึกษาก็บอกว่า ไปนั่งคุยกับครู บางทีก็ลืมหัดหัวเทปบ้าง ลืมขออนุญาตบ้าง ประเด็นที่หลุด ๆ เหล่านี้ก็จะมาคุยกันว่าไม่ได้นะ คุณต้องทำ อีกอย่างการสอนองค์ความรู้ต้องมีจริยธรรม คือไม่นำคำพูดที่ผู้ให้ข้อมูลอาจเสียหาย การพูดที่ไม่ไปล่วงล้ำก้ำเกินผู้อื่น ถ้าเป็นผู้ใหญ่สอนไม่มาก แต่ถ้าเป็นเด็กต้องย้ำ ต้องกลั่นกรองก่อนว่าพูดไปแล้วไม่เสียหาย ให้คำนึงถึงวัฒนธรรมขนบประเพณี แสดงความนอบน้อม กิริยามารยาทเมื่อพูดกับชาวบ้านต้องไม่ยกว่าตัวเองสูงกว่า เพราะความรู้อยู่ที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ใช่ที่เรา งานสร้างสรรค์ไม่มีอะไรที่ตายตัว เมื่อใดก็ตามที่มัน Fix มันจะไม่สร้างสรรค์และมันจะถูก Block ความคิดไว้ เพราะอาณาจักรของการจินตนาการและความคิด หรือ Creative จะเกิดขึ้นในมนุษย์เท่านั้น สัตว์อื่นทำไม่ได้ ถ้าไปสะดุดหรือกั้นไว้ก็จบ ฉะนั้นรูปแบบคือเปิดอาณาจักรความคิด จินตนาการของคนที่จะทำ ประเด็นก็คือผู้สอนจะรับได้ไหม กับความแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นมา

บางทีก็ย้อนแย้งกับเรื่องของขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมของการแสดงดั้งเดิม ในสถาบันจึงควรมีแนวทางการบูรณาการสามแนวทาง รูปแบบที่หนึ่งปรัชญาของสถาบันยึดการอนุรักษ์ ต้องเก่งตามแบบแผน ยึดขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นข้อดีเพราะมีผู้เชี่ยวชาญอยู่มาก รูปแบบที่สองคือเก่าผสมใหม่ รูปแบบที่สาม คิดอย่างไรเปิดอาณาจักรจินตนาการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไรขีดจำกัด

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่

1. การให้นักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์
2. กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ
3. อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน
4. นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ เหลือบุญชู วันพุธที่ 29 มกราคม 2563

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า รากเดิมขององค์ความรู้เดิมของสถาบันได้รับการยอมรับว่าเป็นแม่แบบ เหมาะต่อยอดให้เป็นองค์ความรู้ใหม่ พอสร้างองค์ความรู้ใหม่ต้องเอาไปใช้ ดังนั้นงานสร้างสรรค์ที่ไปต่อยอดองค์ความรู้ ถ้าได้ผลของการวิจัยมาสนับสนุนจะเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ให้พัฒนาการเรียนการสอน การสอนรายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยมีการต่อยอดด้วยการสร้างสรรค์ การบูรณาการความเชื่อมโยงของศาสตร์ของศิลปวัฒนธรรม จากประสบการณ์สอนรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนไปทำวิจัยโดยตรง มีนโยบายชัดเจนว่าต้องต่อยอดสร้างสรรค์จากองค์ความรู้ ตัวตนของสถาบันฯ มาจากในเชิงอนุรักษ์ ผู้สอนต้องมีการส่งเสริม แล้วก็ต้องมีการสืบสาน การสอนรายวิชาระเบียบวิทยาการวิจัย จัดให้มีกิจกรรมในส่วนของ การสัมมนาจับประเด็นต่างๆ ไป ออกภาคสนาม เสวนาประชุมวิชาการที่ลงพื้นที่ในประเทศลาว ให้เห็นร่องรอยของการเก็บข้อมูล แล้วนำไปต่อยอด กลับมาก็อภิปรายร่วมกัน การลงพื้นที่ภาคสนามอย่างน้อยที่สุดเป็นการฝึกที่จะได้ข้อมูล เก็บข้อมูล และการจัดการข้อมูล เป็นโอกาสที่ดีของผู้เรียน การเตรียมตัวก่อนออกภาคสนามนอกจากผู้สอนให้หลักการไป ก็จัดเชิญวิทยากรมาหลายท่านมาให้ความรู้และวิพากษ์ อาทิ จากจุฬา มหิดล ประสานมิตร เพื่อให้แลกเปลี่ยนแนวทาง หรือความคิด หรือหลักการทั้งหลายที่จะนำไปสู่การสร้างงาน ซึ่งเป็นองค์ความรู้จากวิทยากรหลากหลายสถาบันที่จัดการเรียนการสอนด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรงและเป็นสถาบันที่เปิดสอนปริญญาเอก วิธีการโดยเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยสารคามเป็น

องค์บรรยาย ไปร่วมรับฟังอาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุดร ไปรับฟังบรรยายจากรองอธิบดีกระทรวงวัฒนธรรมของประเทศลาว เหมือนเป็นเส้นทางวัฒนธรรมที่จะได้อองค์ความรู้ ทุกครั้งที่วิทยากรมาบรรยายจะมีการสรุปประเด็น Discuss กัน การประเมินผลผู้เรียนอย่างชัดเจน โดยประเมินจากการจัดงานด้วย ประเมินโดยแง่คิดต่าง ๆ ที่แต่ละท่านได้แสดงแนวคิด และ Assign งานกลุ่มและงานเดี่ยวของแต่ละคน จนกระทั่งถึงการเขียนบทความของแต่ละคนกันไปเก็บงานส่งไปนำเสนอ การตีพิมพ์หรือเผยแพร่

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่

1. นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ
2. กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 23 มกราคม 2563

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า สาขาวิชาด้านทัศนศิลป์อาจารย์แต่ละคนมีการแสดงผลงานมาก การสร้างสรรค์และจัดแสดงนิทรรศการผลงานมีมาก กระบวนการผลิตงานแต่ละชิ้นคืองานวิจัยอยู่แล้ว เมื่อทำอยู่แล้ว กระบวนการ เทคนิคอะไรของทัศนศิลป์แต่ละคน ก็จะมีขั้นตอนตั้งแต่กระบวนการคิด จินตนาการ แรงบันดาลใจ เป้าหมายที่จะไปเห็นปัญหา แก้ปัญหา กว่าจะผลิตออกมาเป็นชิ้นงาน ตรงนี้เป็นประสบการณ์ที่อาจารย์ได้ บางครั้งเขียนเป็นหนังสือบางครั้งไม่ได้เขียน กระบวนการนี้ได้กับอาจารย์อยู่แล้ว และถูกถ่ายทอดให้กับนักศึกษาเวลาสอน ประสบการณ์ของอาจารย์เป็นตัวอย่างให้กับนักศึกษา ถ้าจะให้ได้ประโยชน์มากขึ้น การนำอาจารย์รับเชิญจากข้างนอกมาถ่ายทอดบรรยายอธิบายประสบการณ์ตัวเองให้นักศึกษาก็จะทำให้ให้นักศึกษาเห็นมากขึ้น งานศิลปะถ้าได้พบเห็นผลงานมากขึ้น จากไม่มีไอเดียก็จะมีไอเดีย ก็จะมีที่อ้างอิงมากขึ้นว่าแบบนี้ที่เราคิดก็น่าจะทำได้ การเห็นประสบการณ์หลากหลายจึงเป็นเรื่องสำคัญ เช่น เชิญศิลปินแห่งชาติเข้ามามากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น หูตาก็จะเปิด รวมทั้งพานักศึกษาไปดูงานชิ้นสำคัญ ๆ หรือไปพบกับศิลปินคนสำคัญก็จะมีผลต่อพัฒนาการของนักศึกษา จากประสบการณ์ของตนมีอยู่ช่วงหนึ่งทำโครงการวิจัยที่ไม่ได้ใช้กับการเรียนการสอนโดยตรง แต่ได้ประโยชน์ทางวิชาการแล้วนำไปสู่การเรียนการสอนในภายหลังเมื่อสำเร็จ คือ งานวิจัยจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียก ไม่อยู่ในรายวิชา แต่เป็นประเด็นที่สงสัยว่า ถ้าเป็นจิตรกรรมไทยทำเทคนิคปูนเปียกได้ไหม เพราะเทคนิคปูนเปียกเป็นของยุโรป แต่เทคนิคพื้นฐานของจิตรกรรมไทยคือปูนแห้ง แล้วเขียนทับแบบลายเส้นแต่ยุโรปเขียนขณะที่เปียกได้และอยู่คงทนถาวร แต่จิตรกรรมไทยโดนน้ำก็ไม่คงทนเพราะสีไม่เข้าเป็น

เนื้อเดียวกับปูน จึงคิดทำปูนเปียกบนจิตรกรรมไทยด้วยจิตรกรรมไทย ทำจนสำเร็จก็สามารถทำได้ ด้วยปูนบ้านเรา มีสูตรทำเป็นงานวิจัย สุดท้ายช่วงปรับหลักสูตรก็นำมาเขียนรายวิชาใส่เป็นรายวิชา เลือกลงในหลักสูตร ชื่อจิตรกรรมฝาผนังปูนเปียก

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่

1. อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน
2. กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ
3. นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย จันทร์สุวรรณ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2563

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า ส่วนใหญ่ที่ผ่านมามีอาจารย์จะนำผลวิจัยไปใช้มากกว่า เนื่องจากว่าสอนระดับอุดมศึกษา ส่วนมากจะทำวิจัยเสร็จแล้วเอาไป เช่น การสร้างสรรค์แนวทางให้นักศึกษาเห็นระบบ ขั้นตอน กระบวนการทำงาน ให้นักศึกษาเห็นว่ามาจากอะไรก่อน มาจากแรงบันดาลใจ แนวคิด ศึกษาหาข้อมูล เชิงเอกสาร เชิงบุคคล ประกอบกับการยกตัวอย่างผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ประกอบการสอน เช่น นักศึกษาคณะศิลปนาฏดุริยางค์ปีสุดท้ายต้องทำศิลปนิพนธ์ หรือบางรายวิชาที่มีการทำรายงานจะนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์มาสอน โดยการยกตัวอย่างครูอาจารย์หรือรุ่นพี่ที่ทำเอาไว้ ส่วนงานวิจัยด้านการเรียนการสอนที่คิดศึกษาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน เช่น ทำอย่างไรให้เด็กที่ไม่มีพื้นฐานนาฏศิลป์ ทำอย่างไรจะให้เรียนแบบไม่ถูกบังคับ ทำอย่างไรเรียนแล้วจะรู้ซึ่งเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ โดยคิดเป็นโมเดลนวัตกรรมการเรียนการสอน 4.0 นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เด็กเข้าใจและสนใจเรียนมากขึ้น นอกจากนี้เมื่อสร้างสรรค์ผลงานรูปแบบการแสดงขึ้นมาแล้ว ควรนำเอาไปต่อยอดถ่ายทอดในชุมชนแล้วสร้างมูลค่าเพิ่ม อยากให้สถาบันเองงานต่าง ๆ แบบนี้มาเป็นตัวอย่าง ใส่ข้อมูลในศูนย์รักษาศิลป์ เพื่อให้คนสามารถเข้ามาศึกษาได้

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่

1. กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ
2. อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุลชาติ อรรถยณะนาถ วันอังคารที่ 19 พฤศจิกายน 2562

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่างานสร้างสรรค์การแสดงชุดยี่สิบเสนาलगามาร ทวยชนัดสรพสตร์ว้อสุรา รวมทั้งล่าสุด เรื่อง สัตตะสหายทศกัณฐ์ เป็นชุดการแสดงที่มีกระบวนการทำซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น แม่ท่า การออกกรราว การขึ้นลอย การฟังเพลง ครูก็จะรู้ว่าเพลงแต่ละเพลงเหมาะสำหรับเด็กชั้นไหน เพราะว่าในเนื้อหาหลักสูตรไม่มีปรากฏเรื่องนี้เลย ฉะนั้นการสร้างสรรค์ชิ้นงานนั้น ๆ ขึ้นมา มีประโยชน์ต่อเด็ก คือ 1) เด็กมีความรู้ตัวละครใหม่ ๆ 2) การฝึกฝนกระบวนการทำ การขยับ การก้าว การตีบท 3) เกิดความเพลิดเพลิน ตื่นเต้น ทำท่าย เด็กก็จะไม่เบื่อหน่าย ซึ่งการเรียนแต่ในหลักสูตรเพียงอย่างเดียว ซ้ำ ๆ อาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ จึงนำการแสดงสร้างสรรค์มาเป็นแรงบันดาลใจให้เด็ก และสุดท้ายจะได้ใช้ประโยชน์ตอนเด็กจัดการแสดงขึ้น ซึ่งสามารถนำการแสดงสร้างสรรค์ของครูมาใช้เป็นตัวอย่างในการเติมเต็มความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่ อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

ผลการสัมภาษณ์อดีตผู้บริหาร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษาภรณ์ บุญเรือง วันอังคารที่ 19 พฤศจิกายน 2562

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่าสอนรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายวิชาบังคับ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และคุณภาพชีวิต เคยทำวิจัยจากวิชาวิทยาศาสตร์และคุณภาพชีวิต ใช้รูปแบบในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เน้นในเรื่องของกิจกรรม โดยเฉพาะเด็กทางศิลปะจะไม่ค่อยชอบการเรียนที่เคร่งเครียดมาก จึงใช้กิจกรรมการสอนกำหนดใบงานในรูปแบบของกิจกรรมที่ไปใช้ในแต่ละรายชั่วโมงที่เข้าสอน จำนวน 3 ชม. ดังนี้ อาจารย์นำเสนอข้อมูลในแต่ละครั้งสอน 1 ชม. ทำกิจกรรมกลุ่ม 1 ½ ชม. นำเสนอรายกลุ่ม ½ ชม. เป็นวิจัยในชั้นเรียนเอาผลของการวิจัยรุ่นพี่มาใช้กับรุ่นน้อง เป็นวิชาทางทฤษฎี รูปแบบการสอนความรับผิดชอบต่อสังคม ผลที่ได้ดีกว่าการสอนแบบปกติ เน้นกิจกรรมให้ระดมสมองแบบเป็นกลุ่มนักศึกษาจะได้ไอเดียพัฒนาตัวเอง และมีความเป็นผู้ใหญ่คิดเชิงวิชาการมากขึ้น

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่ อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยา รุ่งสมัย เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2563

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า งานสร้างสรรค์ส่วนที่สถาบันให้บแต่ละคณะมาทำ ภาควิชาดำเนินการทำงานสร้างสรรค์ดนตรีที่เกี่ยวกับการแสดง ซึ่งเป็นดนตรีที่ต้องคิดใหม่ ทำใหม่ สร้างใหม่ ให้สอดคล้องกับการแสดง วิธีการทำก็คือ เริ่มจากการคิดออกแบบโครงมาก่อน เมื่อได้แนวออกมาแล้วให้นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีสร้างสรรค์ตามแนวโครงที่สร้างสรรค์ผลงาน ให้นักศึกษาเข้ามาร่วมลองบรรเลง มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย เหมือนให้โอกาสกับนักศึกษา บอกกับนักศึกษาว่า ไม่ต้องเกร็ง ให้เริ่มจากขั้นตอนมีความคิดสร้างสรรค์ตรงส่วนไหนให้ใส่การสร้างสรรค์มาก่อน แล้วตรงไหนที่ใช้ได้ผู้สอนและผู้เรียนจะนำมาแลกเปลี่ยนกัน ส่งผลให้อาจารย์ผู้สอนได้ทำงานด้วยนักศึกษาได้ความรู้ด้วย งานวิจัยของอาจารย์ในภาควิชา เช่น ผลงานวิจัยของอาจารย์บุญเสกภาควิชาสามารถเอาไปใช้จริง เนื่องจากส่วนใหญ่งานวิจัยที่ภาควิชาเลือกทำได้เลือกจากรายวิชาที่อยู่ในหลักสูตรไปทำเพื่อให้มีเอกสารวิชาการ เพราะเอกสารวิชาการทางดนตรีมีน้อยมาก อย่างวิชาดนตรีกับการแสดงโขน งานวิจัยที่เลือกทำก็คือแนวคิดและวิธีการสำหรับการแสดงโขน ผลงานวิจัยก็เอาไปสอนนักศึกษาว่า มีวิธีการอย่างไรเกี่ยวกับดนตรีการแสดงโขน และอยากให้สถาบันมีเวทีให้สำหรับนักศึกษาได้แสดงผลงานเต็มที่ แต่ละที่นำเอาผลงานมาแสดง เช่น งานสัปดาห์ที่จัดขึ้นมามีแสดงผลงานส่วนใหญ่ของอาจารย์คิด เราไม่รู้ว่าแต่ละที่มีสัดส่วนการสร้างผลงานร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนอย่างไร แต่อยากให้เวทีที่นักศึกษาได้นำผลงานการสร้างสรรค์มาจัดแสดง โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาให้อยู่ในคุณธรรมความดีงาม

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่

1. ให้นักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์
2. อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

ผลการสัมภาษณ์หัวหน้าภาควิชาศิลปะสากล วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อาจารย์ศักดิ์ชาย บุญอินทร์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2563

จากการสัมภาษณ์ถึงประสบการณ์และแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่ามีการให้นักศึกษาปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ ตัวอย่างเช่น การสร้างสรรค์ชุมชน ข้อมูลจากชุมชน จากในชุมชน สิ่งของ การค้า อาชีพ วัฒนธรรมในชุมชน นำข้อมูลพวกนี้มาสร้างสรรค์เป็นภาพจิตรกรรมหรือประติมากรรม สิ่งที่เกี่ยวข้องให้นักศึกษาเรียนรู้ คือ กระบวนการสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือศิลปิน แรงบันดาลใจ การสืบค้นข้อมูล การสร้างสัญลักษณ์ Movement นักศึกษาสามารถมาประยุกต์ใช้กับตัวเองได้ ให้เรียนรู้ว่าต่าง ๆ เหล่านี้แปรมาเป็นรูปงานอย่างไร มีที่มาที่ไปอย่างไร ให้นักศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในกระบวนการ การวาด การสัมภาษณ์ ทำไมคนเอียง เพราะว่าการดูทราย เรื่องของร้านค้าทำไมต้องขายแหขายอวน เพราะว่ายู่ตรงนี้เพราะว่ามีอาชีพอยู่นะ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบค้นข้อมูลวิจัย นำองค์ความรู้ในการสืบค้นมาใส่ลงในผลงาน แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เช่น อาจารย์มีผลงานสร้างสรรค์สักเรื่องหนึ่ง เช่น การใช้สีในการสร้างสรรค์ อาจารย์อาจจะนำไปประยุกต์ใช้ในการถ่ายทอดหรือทดลองกับผู้เรียน บางครั้งอาจมีการประยุกต์ด้วย เช่น ให้ทดลอง หรือศึกษากรณีตัวอย่าง เช่น การใช้สีธรรมชาติผลจะเป็นอย่างไร กรณีที่หนึ่งในการเรียนการสอนต้องมีเอกสารแผนการสอน การใช้สื่อต้องมีการทดลอง การบันทึกภาพขณะผู้เรียนใช้สีนั้นจริง ๆ กรณีที่สอง การบันทึกผลอาจไม่ชัดนักเพราะใช้โดยอัตโนมัติเป็นไปตามธรรมชาติอยู่แล้ว โดยดูจากผลงานนักศึกษา การเขียนบันทึกหลังสอนแต่ละครั้งของอาจารย์ เช่น หลังจากนำเทคนิคนี้มาใช้กับนักศึกษา ซึ่งสามารถสืบย้อนกลับได้ เช่น นักศึกษา Paint สีไม่ค่อยได้ผลดีเท่าไร หลังจากอาจารย์พัฒนาตนเอง นักศึกษาก็พัฒนาตนเองได้ตามไปด้วยจากการถ่ายทอดประสบการณ์

สรุปแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้แก่

1. ให้นักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์
2. อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้าน
ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

รูปแบบ	ความเห็น	ผู้ให้สัมภาษณ์							
		1	2	3	4	5	6	7	8
1) กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ		✓	✓	✓	✓				
2) อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
3) นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ		✓	✓	✓					
4) นำนักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์		✓						✓	✓

จากการสัมภาษณ์แนวทางในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. เมื่อคณาจารย์ผู้สอนทำวิจัยขั้นเรียนหรือสร้างนวัตกรรมแล้วควรนำไปเผยแพร่ขยายผลต่อหน่วยงาน ชุมชน และสังคม
2. ควรเปิดให้มีเวทีการแสดงผลงานสร้างสรรค์ของนักศึกษา
3. เปิดรับแนวคิดการสร้างสรรคต่อยอดใหม่ ๆ ส่งเสริมการสร้างสรรคผลงานให้เหมาะสมในบริบทของสังคมสมัยใหม่ และยังคงสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันใน 3 แนวทาง คือ การอนุรักษ์ ยึดถือแนวปฏิบัติขนบธรรมเนียมตามประเพณีอันดีงาม สองคือการผสมระหว่างความเก่ากับความใหม่ และสามคือการเปิดอาณาจักรจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ไร้ขีดจำกัด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประมาณ (Quantitative data) และเชิงคุณภาพ (Qualitative data) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษางานวิจัย งานสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอน และศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและ งานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

จากผลการศึกษา พบว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างสอดคล้องกับปรัชญาของสถานศึกษาที่ระบุว่า “เป็นสถาบันการศึกษา ด้านศิลปะที่มุ่งสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งศิลป์ ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่คุณธรรม เพื่อผดุงรักษาและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ” โดยในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ได้ยึดปรัชญาของสถาบันและปรัชญา ของแต่ละหลักสูตร ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม มีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบัน มีการจัดสรรทุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ครอบคลุมกลุ่ม สาขาด้านศิลปวัฒนธรรม และการศึกษาทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

จากข้อค้นพบที่ว่า การส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานให้เหมาะสมในบริบทของสังคมและ สอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน มี 3 แนวทางหลัก ๆ หนึ่งคือการอนุรักษ์ยึดถือแนวปฏิบัติ ขนบธรรมเนียมตามประเพณีอันดีงาม สองคือการผสมระหว่างความเก่ากับความใหม่ และสามารถ เปิดอาณาจักรจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่ คุณธรรม เนื่องจากปัจจุบันมีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น มีการผสมกลมกลืนของ วัฒนธรรมจากหลากหลายพื้นถิ่นหลายประเทศ มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ช่วย ส่งเสริม และพัฒนาการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ มากขึ้น การส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงาน นอกจากการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมให้คงอยู่แล้ว จึงควรส่งเสริมการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม ร่วมสมัย และเปิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์โดยไม่มีขีดจำกัด สอดรับกับนโยบายการจัด การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542) มาตรา 57 และ 58 (27) ที่ได้ กำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลในพื้นที่มาใช้ เพื่อเกิดประโยชน์ทางการศึกษาให้มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และรัชณี สรรเสริญ (2555) ที่พบว่า การบูรณาการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถชี้แจงทำความเข้าใจให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการสืบสาน อารังรักษา ศิลปวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของประเทศ เช่น ความภูมิใจในชาติ/สถาบันพระมหากษัตริย์ ความศรัทธา

ในสถาบันศาสนา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเข้าใจในวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญทำให้มีความโดดเด่นด้านการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

ผลการศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรูปแบบ โดยแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและการสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีจำนวน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ 2) อาจารย์นำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน 3) นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ และ 4) นำนักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ รายละเอียดแต่ละรูปแบบ ดังนี้

1) กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการของการทำวิจัย

รูปแบบการให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการเป็นการบูรณาการโดยใช้การจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนนำงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ หรือนำประสบการณ์มาใช้พัฒนาหรือประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้วยวิธีการเรียนการสอน เนื่องจากการศึกษากรณีตัวอย่างจะทำให้นักศึกษาได้เห็นกระบวนการดำเนินงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นระบบตลอดกระบวนการมากขึ้น สอดคล้องกับ ธรรมนูญยี่นงศิริมาศ (2557) และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2555) ที่ว่า อาจารย์สอนให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้น ๆ เช่น งานวิจัยให้เห็นถึงวิธีการตั้งโจทย์ปัญหา วิธีการแก้ปัญหา ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ วิธีนี้จะทำให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการทำวิจัย ส่วนงานสร้างสรรค์เพื่อให้เห็นที่มาแนวทางแนวคิด หรือแรงบันดาลใจ กระบวนการทำงาน การศึกษาหาข้อมูลเชิงเอกสารและเชิงบุคคล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสุดท้ายนักศึกษาก็ต้องนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ของตนเอง เมื่อสำเร็จการศึกษา

นอกจากนี้ในการเรียนการสอน ผู้สอนใช้วิธีมอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาวิเคราะห์ ผูกกระบวนการเก็บข้อมูลวิจัยงานภาคสนามของตนเองเป็นงานรายกลุ่มหรืองานส่วนบุคคล แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาผู้วิจัยด้วย เช่น ไม่นำคำพูดที่ทำให้ผู้อื่นให้ข้อมูลเกิดความเสียหายไปใช้ เคารพวัฒนธรรมขนบประเพณี ความนอบน้อม การพูดที่ไม่ละลาบละล้วง กลั่นกรองคำพูด คิดก่อนพูด รักษาเกียรติมารยาท ไม่ยกตนข่มท่าน ไม่ทำตัวเป็นน้ำท่วมแก้ว เนื่องจากในสภาพจริงเมื่อนักศึกษาออกเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจะต้องทำตัว

กลมกลืน และอบอุ่นถ่อมตนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และรัชณี สรรเสริญ (2555) ที่มีข้อค้นพบว่า การบูรณาการการเรียนการสอนกับกระบวนการวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จะส่งผลดีต่อการพัฒนา นักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการดำเนินงานตามสภาพจริง เกิดเครือข่ายของการเรียนรู้ พัฒนาและเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงานสู่มาตรฐานของการทำงานได้ ช่วยให้เป็นคนใจกว้าง ก่อให้เกิดการประสานประโยชน์และลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาเรียน และความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชาที่เรียนกับการปฏิบัติจริง

2) อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

รูปแบบอาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปประกอบการสอน เช่น การบูรณาการ โดยใช้การวิจัยเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนทำวิจัยชั้นเรียนหรือสร้างนวัตกรรมแล้วนำไปอบรมหรือให้ความรู้ขยายผลในชั้นเรียน วิธีการนี้ช่วยให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นการดำเนินงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือส่งเสริมการเรียนการสอนเดิมให้ดีขึ้น และเป็นการนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่ได้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ มาพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษา สอดคล้องกับ ธงชัย ยืนยงศิริมาศ (2557) และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2555) ที่ว่า การนำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน หรือนำผลการวิจัยของอาจารย์ไปประกอบการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และความรู้ที่ทันสมัย นักศึกษาจะได้รับรู้จากทฤษฎีข้อความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ตัวอย่างที่พบจากงานวิจัยครั้งนี้ เช่น รายวิชาดนตรีกับการแสดงโขนของคณะศิลปนาฏดุริยางค์ การถ่ายทอดกระบวนการคิด จินตนาการ แรงบันดาลใจ และเทคนิคในการสร้างชิ้นงานด้านทัศนศิลป์ของคณะศิลปวิจิตร สอดคล้องกับการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (ชนมณภัทร เจริญราช, วณิฎา ศิริวรสกุล, และชัชสรชัย รอดยิ้ม, 2559) ที่พบว่า การนำงานวิจัยไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอน หรือนำผลงานวิจัยเป็นกรณีศึกษาและนำมาปรับปรุงเพื่อการสอน การใช้งานวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งต้องระบุรายละเอียดการสอนใน มคอ. 3 ด้วย

3) นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ

รูปแบบนี้พบว่า เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับฟังแนวคิดและประสบการณ์มากขึ้น โดยการให้นักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัย หรือสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ แล้วมอบหมายให้นักศึกษาที่เข้าร่วมรับฟังนำความรู้ไปถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน เนื่องจากการเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้ให้นักศึกษาได้เห็นมุมมองแนวคิดที่กว้างขึ้น จะช่วยส่งผลในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น การมอบหมายให้นักศึกษาส่งผลงานเพื่อตีพิมพ์ในฐานข้อมูลวารสาร หรือส่งผลงานเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติทำให้ได้ประสบการณ์ตรงจากตนเอง ได้เห็นและรับฟังประสบการณ์ของผู้อื่น ก็ยังเกิดการพัฒนาการการเรียนรู้ สร้างความแปลกใหม่ ทำให้มีความสนใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของธงชัย ยืนยงศิริมาศ (2557) และ Dteve Bell Harkness (อ้างถึงในนิภา กุฬพงษ์ศักดิ์, 2556) พบว่า การใช้วิธีการสร้างเรื่อง (Storyline Approach) และผสมผสานศาสตร์หลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน เป็นการสร้างประสบการณ์ตรงหรือการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียน

4) นำนักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์

การกำหนดให้นักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ โดยกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือบางส่วนของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เพื่อได้ลงมือปฏิบัติงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ อาทิ อาจารย์มีเนื้องานที่เป็นลักษณะจัดแบ่งมอบหมายให้นักศึกษาดำเนินการวิจัยหรือสร้างสรรค์ผลงานตามความถนัดและความสามารถ อาจารย์ผู้สอนมอบหมายการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล และคอยชี้แนะเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะปฏิบัติและเกิดการเรียนรู้ในการดำเนินงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เนื่องจากวิธีการนี้เป็นการฝึกปฏิบัติให้นักศึกษาได้ปฏิบัติและสร้างผลงานของตนเอง โดยมีอาจารย์คอยสนับสนุนหรือเป็นที่ปรึกษา เป็นการสอนโดยการให้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองออกมาได้เต็มที่ สอดคล้องกับ ธงชัย ยืนยงศิริมาศ (2557) และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2555) ที่ว่า อาจารย์กำหนดให้นักศึกษาทำโครงการวิจัย หรือเกี่ยวข้องกับงานวิจัยของอาจารย์ ดำเนินการโดยที่อาจารย์มีงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของตนเองรองรับ และกำหนดให้นักศึกษาร่วมทำโครงการวิจัยหรือสร้างสรรค์ผลงานกับอาจารย์ หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์ ได้ฝึกปฏิบัติ เห็นรูปแบบแนวทางของอาจารย์ผู้สอน และมีส่วนร่วมในผลงานของอาจารย์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รอซีกิน สาเร๊ะ และคณะ (2560) ที่พบว่าการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับ

กระบวนการวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจะส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการดำเนินงานตามสภาพจริง เกิดเครือข่ายของการเรียนรู้ พัฒนา และเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงานสู่มาตรฐานของการทำงานได้ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของวิชากับการปฏิบัติจริง และสามารถเชื่อมโยงให้เป็นเนื้อเดียวกันได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนแบบบูรณาการของ วิฑูรย์ วีรศิลป์ (2555) ที่พบว่า กิจกรรมจะสะท้อนให้เห็นสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคลิกภาพ ประสบการณ์ ความรู้สึก นึกคิด เจตคติ แนวความคิด จินตนาการ การใช้ภาษา ไหวพริบปฏิภาณ ซึ่งผลงานในการมีส่วนร่วม นักศึกษาสามารถนำผลงานไปใช้ประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาได้ นอกจากนี้อาจารย์ควรอธิบายเพิ่มเติมในกระบวนการวิจัยส่วนอื่น ๆ ที่นักศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมด้วย เพราะวิธีการนี้มีข้อเสียหรือข้อกีดขวางที่ เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และรัชณี สรรเสริญ (2555) กล่าวว่า อย่างไรก็ตามวิธีนี้จะมีข้อเสียที่ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้กระบวนการทำวิจัยครบถ้วนทุกขั้นตอน อาจารย์ควรเพิ่มเติมให้กับนักศึกษา โดยเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดให้กับผู้เรียนด้วยวิธีการอธิบาย หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษา

แนวทางทั้ง 4 รูปแบบที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ ยังสอดคล้องกับแนวทางและรูปแบบการบูรณาการงานวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2561) ที่มีแนวทาง ดังนี้ 1) ส่วนหนึ่งของงานวิจัยให้นักศึกษาทำเป็นปัญหาพิเศษ หรือทดลองปฏิบัติในชั่วโมงปฏิบัติการ 2) นำผลการวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จไปใช้ในการสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ 3) กำหนดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยอาจารย์ 4) กำหนดให้นักศึกษาในระดับปริญญาตรีทำโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของอาจารย์ และ 5) กำหนดให้นักศึกษาเข้าฟังบรรยายหรือสัมมนางานวิจัยของอาจารย์ และการบูรณาการแบบนำความรู้และประสบการณ์จากงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงระบุกิจกรรมการบูรณาการใน มคอ. 3 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจนกินส์ (Jenkins, 2003) ที่กล่าวว่า การเชื่อมโยงงานวิจัยกับการสอนเป็นประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน แนวทางการปฏิบัติได้แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมหรือกระบวนการงานวิจัยด้านการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงได้กับกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในด้านรายบุคคล ในรายละเอียดของรายวิชา หรือแม้แต่ในหลักสูตรระดับนานาชาติ

อย่างไรก็ดีการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์กับการเรียนการสอนควรเริ่มพิจารณาจากรายวิชาที่สอนว่ามีแนวทางจะนำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์มาบูรณาการใช้ได้แนวทางใด ซึ่งควรกำหนดรายละเอียดระบุใน มคอ. 3 แผนการสอน โดยระบุกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจน กำหนดใบบางงานที่จะให้นักศึกษาดำเนินการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และมีการวัดและประเมินผลในรูปแบบการบูรณาการแบบต่าง ๆ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษางานวิจัย งานสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอน และศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) มีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative data) และเชิงคุณภาพ (Qualitative data) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ผู้สอน แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษางานวิจัยและงานสร้างสรรค์และการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
2. การศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน
3. การศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

สรุปผลการวิจัย

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างสอดคล้องกับปรัชญาของสถานศึกษาที่ระบุว่า “เป็นสถาบันการศึกษาด้านศิลปะ ที่มุ่งสร้างสรรค์ศาสตร์แห่งศิลป์ ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางศิลปะควบคู่คุณธรรมเพื่อผดุงรักษาและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ” โดยในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ได้ยึดปรัชญาของสถาบันและปรัชญาของแต่ละหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม มีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบัน มีการจัดสรรทุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ครอบคลุมกลุ่มสาขาด้านศิลปวัฒนธรรม และการศึกษาทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

การส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานให้เหมาะสมในบริบทของสังคมและสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน มี 3 แนวทางหลัก ๆ ได้แก่

1. การอนุรักษ์ยึดถือแนวปฏิบัติขนบธรรมเนียมตามประเพณีอันดีงาม
2. การผสมระหว่างความเก่ากับความใหม่
3. การเปิดอาณาจักรจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ไร้ขีดจำกัดเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางศิลปะ
แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียน
การสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์พบว่า มีจำนวน 4 แนวทาง ได้แก่

1) กำหนดให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ

การให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการเป็นการบูรณาการโดยใช้การจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนนำงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ หรือนำประสบการณ์มาใช้พัฒนาหรือประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ด้วยวิธีการเรียนการสอน อาจารย์สอนให้นักศึกษาศึกษางานวิจัยเพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้น ๆ หรือชี้แนะแนวทางสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้เห็นที่มาแนวทาง แนวคิด หรือแรงบันดาลใจ กระบวนการทำงาน การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้าตัวอย่างงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อมาร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาผู้วิจัย

2) อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ในการประกอบการสอน

อาจารย์นำผลการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปประกอบการสอน เช่น การบูรณาการโดยใช้การวิจัยเป็นหลัก โดยคณาจารย์ผู้สอนทำวิจัยชั้นเรียนหรือสร้างนวัตกรรมแล้วนำผลที่ได้ไปอบรมหรือให้ความรู้ขยายผลในชั้นเรียน หรือนำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน หรือนำผลการวิจัยของอาจารย์ไปประกอบการสอน นักศึกษาจะได้รับรู้จากทฤษฎีข้อความรู้ใหม่ ๆ การถ่ายทอดกระบวนการคิด จินตนาการ แรงบันดาลใจ และเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน หรือนำผลงานวิจัยเป็นกรณีศึกษาและนำมาปรับปรุงเพื่อการสอน การใช้งานวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

3) นำนักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ

การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับฟังแนวคิดและประสบการณ์มากขึ้น โดยการให้นักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัย หรือสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ แล้วมอบหมายให้นักศึกษาที่เข้าร่วมรับฟังนำความรู้ไปถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นได้เรียนรู้ร่วมกัน ยังได้เห็นผลงานและรับฟังประสบการณ์ของผู้อื่นมากก็ยิ่งเกิดการพัฒนาการของนักศึกษามากขึ้นไปด้วย และหากนักศึกษามีผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์เข้าร่วมนำเสนอในการประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ ก็เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ฝึกทักษะและเพิ่มพูนประสบการณ์ได้มากยิ่งขึ้น

4) นำนักศึกษาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์

การให้นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เพื่อได้ลงมือปฏิบัติงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ โดยกำหนดให้นักศึกษาทำโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ หรือบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ หรือเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ด้วยการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการโดยที่อาจารย์มีงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของตนเองรองรับ ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์ ได้ฝึกปฏิบัติเห็นรูปแบบแนวทางของอาจารย์ผู้สอน และมีส่วนร่วมในผลงานของอาจารย์

วิธีการดำเนินงานการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน ควรเริ่มจากการศึกษาหลักสูตร (มคอ. 2) กำหนดรายวิชาที่จะบูรณาการวิเคราะห์เนื้อหาของรายวิชาที่สอนเพื่อนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา ระบุกิจกรรมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนไว้ในหมวดแผนการสอน และการประเมินผลของรายวิชา (มคอ. 3 หรือ มคอ. 4) ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำรายงานสรุปผลการเรียนรู้ อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา จากนั้นอาจารย์ผู้สอนสรุปผลการเรียนรู้และข้อเสนอแนะไว้ใน มคอ. 5 หรือ มคอ. 6 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำเสนอแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน ในรูปของแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 5.1 แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทั้ง 4 แนวทางข้างต้น อาจารย์ผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะกับบริบทการเรียนการสอนทั้งในรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้อง หรือเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนในหลักสูตร ซึ่งสุดท้ายนักศึกษาจะสามารถหลอมรวมองค์ความรู้ที่ได้รับมาทำงานวิจัยหรือสร้างสรรค์ผลงานของตนเองเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. อาจารย์ผู้สอนควรเลือกใช้แนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะกับบริบทการเรียนการสอนในหลักสูตร และรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้อง
2. สถานศึกษาควรนำข้อสรุปที่ผู้วิจัยค้นพบไปเป็นแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกำหนดนโยบายในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนที่ค้นพบไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอน และมีการจดบันทึกผลการใช้อย่างเป็นระบบ
2. ควรมีการศึกษาความแตกต่างของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนแยกเป็นแต่ละกลุ่มสาขาวิชา

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2522). การสอนแบบบูรณาการ. **ประชากรศึกษา**, 3(2), 18-23.
- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2555). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธ เพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติศักดิ์ ไกรจันทร์, ผดุงศิษฐ์ ชำนาญบริรักษ์, และสกวรัตน์ ไกรจันทร์. (2558). รูปแบบการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนที่เน้นชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ด้านสุขภาพผู้สูงอายุของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม: กรณีศึกษา ชุมชนสามัคคี ตำบลตลาด อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม. **วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข**, 25(1), 124-130.
- คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. (2562). **การบูรณาการ (Integration)**. ค้นเมื่อ มกราคม 25, 2562 จาก <http://www1.si.mahidol.ac.th/km/node/2287>
- คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล. (2556). การบูรณาการการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมในรายวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. **วารสารบัณฑิตศึกษา**, 10(51), 1-8.
- ครูบ้านนอก.คอม. (2562). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ**. ค้นเมื่อ มกราคม 25, 2562 จาก <https://www.kroobannok.com/3735>
- แคทรียา ปันทะนะ. (2556). **การบูรณาการเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคมสู่ชุมชน (ในรายวิชา Business Finance) กรณีศึกษาสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ ศูนย์การจัดการศึกษาพิเศษจอมทอง**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาพยาบาล.
- จงดล จันทร์เรือง, ธนินทร์ ระเบียบโพธิ์, และเอกลักษณ์ ฉิมจรรย์. (2556). การบูรณาการงานประกันคุณภาพการศึกษากับการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการแก่สังคม และงานวิจัย. **วารสาร มทร.อีสาน**, 6(1), 94-103.
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2560). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำวิจัยของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา. **วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 7(2), 100-119.
- จีรชน บุญมาก (2561) **การสร้างหุ่นต้นแบบกล่อมเนื้อชายไทยในอุตมคติเพื่อการศึกษาศิลปะ**. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

- จตุพร อศวโสวรรณ, วัฒนา มัคคสมัน, ปรีชา เนาว์เย็นผล, และสุมาลี กาญจนชาติ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *Princess of Naradhiwas University Journal*, 5(3), 81-95.
- ชนมณภัทร เจริญราช, วณิฎา ศิริวรสกุล, และชัชสรัญ รอดยิ้ม. (2559). การบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 6(1), 25-38.
- ชวณีย์ พงศาพิชณ์, นพคุณ สุขสถาน, วิมล เหมือนคิด, และสุนทรีย์ ศักดิ์ศรี. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ: กรณีศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 18(2), 63-69.
- ณัฐวุฒิ ภูมิพันธุ์ (2561) การพัฒนารูปแบบการเรียนบนเว็บแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการสื่อสารและร่วมมือทำงานในทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ณัฐสุดา ฆาลา. (2560). การเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาโครงการการท่องเที่ยวและการบริการหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่.
- ดนัย บัวสถาพร. (2550). การพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายชมรมชลราชบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ดวงรัตน์ คัดทะเล. (2559). การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัย. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา*, 22(1), 131-145.
- ทิพนงค์ กุลเกตุ. (2561). กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านนาฏศิลป์” เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ทิตนา แคมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย ยืนยงศิริมาศ. (2557). *คู่มือการบูรณาการพันธกิจ ปีการศึกษา 2557*. เชียงใหม่: วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดารัตน์ น้อยสุวรรณ และแบงชิน เพง. (2556). การเปรียบเทียบการบูรณาการวัฒนธรรมจีนในการเรียนการสอนภาษาจีน. *บทความวิจัยในการประชุมมหาดไทยวิชาการ ครั้งที่ 4 วันที่ 10 พฤษภาคม 2556*, 383-388.

- ธีระศักดิ์ พาจันทร์. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการวิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น. *วารสารทันตภิบาล*, 28(1), 49-59.
- ธีระชัย ปุณณโชติ. (2544). “การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ”, ในการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วทศ.9) เรื่องนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วันที่ 20-21 มกราคม 2544. กรุงเทพฯ: สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษาไทยกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, หน้า 1-13.
- นิภา กู้พงษ์ศักดิ์. (2556). การบูรณาการความรู้ทักษะการใช้ภาษาไทย การเสริมสร้างคุณธรรม และความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ DVD. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 15, (1), 77-86.
- นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์. (2560). การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย: “การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน” A Development learner competencies by research: “Classroom action research”. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 9(1), 151-163.
- นิษฐา หุ่นเกษม. (2561). การบูรณาการการเรียนการสอนกับการสื่อสารเพื่อใช้ประโยชน์งานวิจัย: “ส้มโอโมเดล”. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 10(3), 200-213.
- นิธิบุญธโรวี ป้อราเฮง. (2558). ผลของการสอนแบบบูรณาการด้วยการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน สื่อประสม และนวัตกรรม คุณลักษณะศึกษาด้านทักษะทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ศาสนประวัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*.
- บุญทิศา สุวิทย์, ภัสพร ขำวิชา, และเบญญาภา มุกสิริทิพานัน. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อย่างมีความสุขในวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 2 เพื่อเสริมสร้างความสุขในการเรียนรู้และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15(2), 242-251.
- บุญเสก บรรจงจัด. (2561). *ชุดฝึกสร้างเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการฝึกปี่ใน*. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- เบญจวรรณ ทิมสุวรรณ และรัชณี สรรเสริญ. (2555). การบูรณาการ : กระบวนทัศน์ในการประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 5(2), 2-13.

- ปกิต วิเศษปัดสา และวลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2557). ผลของการเรียนรู้ชุมชนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ที่มีต่อมโนทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และเจตคติต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9(1), 399-412.
- ปรเมศวร์ พืชผักหวาน. (2561). **แนวทางการพัฒนานักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์**. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ประติมา อัญชุกรณ์ตระกูล, ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์, และชนบพร แสงวณิช. (2560). ศิลปศึกษากับการใช้สถานที่เป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม. *Varidian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(3), 2680-2697.
- ประวีณา เอี่ยมยี่สุน. (2559). ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ปริพัตร สลับสี และสุมาลี ชีโนกุล. (2559). การพัฒนาสื่อการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 11(4), 163-179.
- พยนต์ธร สำเร็จกิจเจริญ. (2553). ผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิดสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พรหทัย ตันต์จิตานนท์ และพีระ จุ๋นน้อยสุวรรณ. (2557). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์ที่เหมาะสมในการพัฒนาบัณฑิตรุ่นใหม่. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร. พระนคร ฉบับพิเศษ การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5*. 182-192.
- พระครูสังวรสุตกิจ (อนันต์ ญาณสังวโร), พระมหาภาณุวัฒน์, และกนกกรัซต์ เก้าศิริ. (2558). กระบวนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนผ่านการชำระตำนานมูลศาสนา ฉบับวัดบ้านเอี่ยม จังหวัดลำปาง. *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 37(3), 92-100.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74ก ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542.
- พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2550. (2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 32ก ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2550.
- พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559. (2559). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนที่ 57ก ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2559.

- พิศเพลิน เขียวหวาน และวิชิต บุญสนอง. (2555). ผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูปีการศึกษา 2553 วิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และพรศรี ดิสรเตตวิวัฒน์. (2558). รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 25(1), 70-82.
- ภุรี วงศ์วิเชียร. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัยสำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- มณฑา ชุ่มสุคนธ์ และนิลมณี พิทักษ์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) ในการสอนรายวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 39(4), 41-52.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2555). คู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ. พระนครศรีอยุธยา: ผู้แต่ง.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (2561) แนวปฏิบัติที่ดีด้านการบูรณาการงานวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนหรือการบริการวิชาการ/วิชาชีพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ค้นเมื่อ มกราคม 28, 2561 จาก <http://web.chandra.ac.th/blog/wp-content/uploads/2012/08/แนวปฏิบัติด้านการบูรณาการ.pdf>
- มานิตย์ ไชยกิจ. (2557). แนวทางการบูรณาการการเรียนการสอนกับการวิจัยและการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(2), 205-213.
- รอซีกิน สาเร๊ะ และคณะ. (2560). การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 4(3), 151-159.
- รัชฎาภรณ์ จันทรทอง. (2561). การศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผู้เรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.

- วลัย พาณิข. (2544). เอกสารเผยแพร่แนวทาง Storyline Approach กับการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิฑูรย์ วีรศิลป์. (2555). การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนแบบบูรณาการรายวิชาความจริงของชีวิต. สารนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตร คณະมนุชยศาสตรและสังคมศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ศักดิ์ชาย บุญอินทร์. (2561). สื่อการเรียนรู้อัจฉริยะสำหรับนักศึกษาทัศนศิลป์ขั้นพื้นฐานและขั้นสูง. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- ศิริพันธ์ุ ศิริพันธ์ และศศิณาภรณ์ ชูดำ. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลในการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 25(1), 54-69.
- ศิริอมร กาวีระ. (2559). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้วยการบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการและงานวิจัย กรณีศึกษา: กลุ่มผู้สูงอายุ บ้านต้นจ้าว หมู่ที่ 2 ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น, 10(2), 209-220.
- ศุภลักษณ์ สนิธนา, สุภินา อาแล, พิมลพรรณ ลีลาภัทรพันธ์ุ, และอรพรรณ กมล. (2560). ปัจจัยพยากรณ์พฤติกรรมบูรณาการจัดการเรียนรู้กับการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 12(2), 207-215.
- สมบัติ ประจัญตานต์, วิสาข์ แผงเวียง, ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์ดา, และกิตติฤกษ์ ปิตาทะสังข์. (2557). รูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสาขาวิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, 2(2), 215-224.
- สันต์ สุวทันพรกุล และสิริพันธ์ุ สุวรรณมรรคา. (2553). การวิจัยและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 23(2), 197-213.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำลี รักสุทธี และคณะ. (2544). เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

- สุพจี สุภาพ (2561) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของวิทยาลัยนาฏศิลป์เขตภาคกลาง. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- สุภาภรณ์ มาชัยวงศ์, สุทธิวรรณ ปิติภักย์พงษ์, มงคล จิตรโสภิน, และวิภารัตน์ แสงจันทร์. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในประเทศนิวซีแลนด์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 8(1), 12-22.
- เสริมศรี ไชยศรี และคณะ. (2543). รายงานการวิจัย, หลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- อรทัย มูลคำ และคณะ. (2542). การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ที. พี. พรินท์.
- Beane, J. (1991). "The Middle School: The Natural Home of integrated Curriculum," **Educational Leadership**. 49(2): 9-13.
- Fogarty, R. (2002). How to Integrate the Curricula. 2nd ed. University of Massachusetts: Corwin Press. Gemmell, A. E. 2001. **Instructional Systems Design Model** (Online). Available: <http://www.ceo.cudenver.edu/~amie-gemimellidmodel.html>, June 10, 2019.
- Fraze, B., M. & Rudnitski, R., A. (1995). **Integrated Teaching Methods: Theory, Classroom Applications, and Field-based Connections**. Aldany, New York: Delmar Publishers.
- Good, C., V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Jenkins, A. (2003). **Curricula and Departmental Strategies to Link Teaching and Geoscience Research**. (Online). Available: http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-94-007-6946-5_6#page-1. January 10, 2020.
- Lardizabal, S., A. et al. (1970). **Methods and Principles of Teaching**. Quezon City: Alemar-Phoenix.
- Travess, D., P. & Revore, R., W. (1990). **Foundation of Educations: Becorning a Teacher**. 2nd ed. Englewood Cliffs. N.L.: Prentice-Hall.
- UNESCO. (1981). "Integrating Subject Areas in Primary Education Curriculum," in Report Finalization Meeting 9-15 December 1981. Bangkok.

ภาคผนวก

แบบสอบถามรูปแบบของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม
กับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารูปแบบของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง :

1. ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับท่าน และตรงกับระดับความเหมาะสมของรูปแบบของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน
2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและนำเสนอในภาพรวมซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
3. ท่านมีสิทธิ์ที่จะให้ข้อมูลหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลก็ได้ แบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้นและผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สังกัด (ระบุชื่อหน่วยงานคณะ/วิทยาลัย)

2. สถานภาพ

- 1. ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2. หัวหน้าภาควิชา
- 3. ผู้สอน
- 4. นักศึกษา ชั้นปีที่

3. ระดับการศึกษา

- 1. ปริญญาตรี
- 2. ปริญญาโท
- 3. ปริญญาเอก
- 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ความเชี่ยวชาญ/สาขาวิชา

- 1. ด้านนาฏศิลป์
- 2. ด้านดุริยางคศิลป์
- 3. ด้านทัศนศิลป์
- 4. ด้านการศึกษา
- 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ประสบการณ์การทำงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

- 1. ต่ำกว่า 5 ปี
- 2. 5 – 10 ปี
- 3. 11 – 15 ปี
- 4. 16 – 20 ปี
- 5. มากกว่า 20 ปี

2. รูปแบบการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 4	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1	ไม่มี 0
รูปแบบที่ 1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัย/ งานสร้างสรรค์ของอาจารย์					
1.1 อาจารย์ผู้สอนเขียนระบุในชุดโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์เพื่อ ขอรับทุน โดยกำหนดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วม ในการทำวิจัยโครงการย่อย					
1.2 อาจารย์ผู้สอนถ่ายทอดความรู้กระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์ ให้นักศึกษา					
1.3 นักศึกษาดำเนินโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ โดยมีอาจารย์ ผู้สอนเป็นที่เลี้ยง					
1.4 นักศึกษานำเสนอกระบวนการทำวิจัย/งานสร้างสรรค์จาก ประสบการณ์จริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้น ในรายวิชาที่อาจารย์เจ้าของโครงการรับผิดชอบ					
1.5 นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการวิจัย/ งานสร้างสรรค์					
1.6 อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้จาก ผลงานของนักศึกษา					

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 4	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1	ไม่มี 0
รูปแบบที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย/ งานสร้างสรรค์ของอาจารย์					
2.1 อาจารย์ผู้สอนดำเนินงานโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ในปี การศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชา					
2.2 อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาปริญญาตรีในรายวิชาที่สอน เป็นผู้ช่วยในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์					
2.3 อาจารย์ผู้สอนนำประสบการณ์จากการทำวิจัย/งานสร้างสรรค์ มาประกอบการบรรยายให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการอย่าง ครบถ้วนทุกขั้นตอน					
2.4 นักศึกษามีส่วนร่วมในโครงการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูล					
2.5 นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์กัน ผ่านการประชุม หรือการนำเสนอผลงานของนักศึกษาแต่ละคน หรือกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายงานจากอาจารย์เจ้าของโครงการ					
2.6 นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำสรุปผลการ ดำเนินงาน					
2.7 อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ นักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา					

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 4	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1	ไม่มี 0
รูปแบบที่ 3 นักศึกษาศึกษางานวิจัย/งานสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้กระบวนการ					
3.1 อาจารย์ผู้สอนรวบรวมบทความคัดย่อผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจ ใฝ่รู้ อยากรแสวงหาคำตอบของงานวิจัย รวมทั้งแนะนำวิธีการอ่านผลงานวิจัยฉบับเต็มให้กับนักศึกษา					
3.2 อาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้างานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา โดยแนะนำแหล่งข้อมูลของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่จะต้องสืบค้น					
3.3 นักศึกษาศึกษารายงานวิจัย/งานสร้างสรรค์และสรุปความรู้เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกัน โดยเน้นการนำเสนอสาระของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์อย่างเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระที่กำลังเรียนรู้					
3.4 นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย/งานสร้างสรรค์จากการศึกษา					
3.5 อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา					

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 4	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1	ไม่มี 0
รูปแบบที่ 4 อาจารย์นำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ไป ประกอบการสอน					
4.1 อาจารย์ผู้สอนรวบรวมและคัดเลือกผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ของอาจารย์ที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายวิชาที่สอน					
4.2 อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้ เป็นเนื้อหาในการสอน					
4.3 อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้ พัฒนาการเรียนการสอน					
4.4 อาจารย์ผู้สอนนำผลการวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาใช้ พัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการเรียนการสอน					
4.5 อาจารย์ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลังนำผลการวิจัย/ งานสร้างสรรค์ไปประกอบการสอน					

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด 4	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1	ไม่มี 0
รูปแบบที่ 5 นักศึกษาเข้าฟังการรายงานผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์/นักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ					
5.1 อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาเข้าฟังการบรรยาย หรือสัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ของอาจารย์หรือนักวิจัยรับเชิญ หรือเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ					
5.2 นักศึกษาทำกิจกรรมตามใบงานที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย					
5.3 นักศึกษาเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ระดับชาติหรือนานาชาติ					
5.4 นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการรับฟังหรือการเข้าร่วมประชุม และจากการทำกิจกรรมตามใบงานที่ได้รับมอบหมายไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน					
5.5 นักศึกษาประเมินผลงานของตนเอง และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน					
5.6 อาจารย์สังเกตพฤติกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาจากผลงานของนักศึกษา					

แบบสัมภาษณ์

ชื่อโครงการวิจัย : การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษารูปแบบของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน

ผู้สัมภาษณ์ :

วันที่..... เวลา..... สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้ให้สัมภาษณ์ :

ตำแหน่ง

ประสบการณ์ในการสอน จำนวน.....ปี

ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ จำนวน.....เรื่อง

ข้อคำถาม:

1. รูปแบบของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน ที่ท่านใช้อยู่มีอะไรบ้าง
2. รูปแบบของการบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ควรมีรูปแบบแนวทางอย่างไร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญชัย ยมดิษฐ์
ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
วุฒิการศึกษา : กศ.บ. สาขาภาษาไทย, ค.ม. สาขาพื้นฐานการศึกษา, รป.ม. สาขารัฐ
ประศาสนศาสตร์ และ ค.ด. สาขาพัฒนศึกษา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฐริ วงศ์วิเชียร
ตำแหน่ง : ผู้ช่วยอธิการบดี และอาจารย์ประจำคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
วุฒิการศึกษา : บธ.บ. สาขาการตลาด, ศศ.ม. สาขาการวิจัยทางการศึกษา และ ศศ.ด.
สาขาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง
ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
วุฒิการศึกษา : วส.บ. สาขาสารสนเทศศึกษา, ศศ.ม. สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
ศาสตร์ และ ปร.ด. สารสนเทศศึกษา

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณณี เหลือบุญชู. (2563, มกราคม 29). ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษาโครงการ
บัณฑิตศึกษา. โครงการบัณฑิตศึกษา.

รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย จันทร์สุวรรณ. (2563, มกราคม 29). ผู้ทรงคุณวุฒิ. คณะศิลปนาฏ
ดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

ศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์. (2563, มกราคม 23). ผู้ทรงคุณวุฒิ. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล.

รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุขชีโชติ. (2563, มกราคม 23). ผู้ทรงคุณวุฒิ. คณะศิลปวิจิตร สถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์.

อาจารย์ศักดิ์ชาย บุญอินทร์. (2563, มกราคม 23). หัวหน้าภาควิชาศิลปะสากล วิทยาลัยช่างศิลป์
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยา รุ่งสมัย. (2563, มกราคม 21). หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปนาฏ
ดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุลชาติ อรัณยะนาค. (2562, พฤศจิกายน 19). รองอธิการบดีสถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุษาภรณ์ บุญเรือง. (2562, พฤศจิกายน 19). อาจารย์ประจำคณะ
ศิลปศึกษา อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์.

แบบประเมินผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ชื่อผู้วิจัย.....นางสาวกวิตาภัทร มงคลนำ.....

สังกัด.....ฝ่ายผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และตำราวิชาการ กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สำนักงานอธิการบดี.....

ชื่อเรื่อง.....การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน.....
.....ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคุณภาพ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

๕	หมายถึง	มีระดับคุณภาพ ดีเด่น	(ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป)
๔	หมายถึง	มีระดับคุณภาพ ดีมาก	(ร้อยละ ๖๐-๗๙)
๓	หมายถึง	มีระดับคุณภาพ ดี	(ร้อยละ ๔๐-๕๙)
๒	หมายถึง	มีระดับคุณภาพ พอใช้	(ร้อยละ ๒๐-๓๙)
๑	หมายถึง	มีระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง	(ต่ำกว่า ร้อยละ ๒๐)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. การเขียนบทนำ					
๑) นำเสนอให้เห็นถึงปัญหาและความสำคัญ	✓				
๒) แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการวิจัย	✓				
๒. วรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง					
๑) ความเกี่ยวข้องกับงานวิจัย	✓				
๒) ความสามารถในการสังเคราะห์วรรณกรรม แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	✓				
๓) ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากวรรณกรรมแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	✓				
๓. วิธีการดำเนินการ					
๑) ความเหมาะสมของระเบียบวิธีวิจัย	✓				
๒) ความเหมาะสมของเครื่องมือ เทคนิค และวิธีการออกแบบเครื่องมือวิจัย	✓				
๔. การวิเคราะห์					
๑) เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย	✓				
๒) ความเหมาะสมของการนำเสนอผลการวิเคราะห์	✓				
๓) ความชัดเจนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์	✓				

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๕. การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ					
๑) ความเหมาะสมของประเด็นที่อภิปราย	✓				
๒) การใช้หลักฐานและเหตุผลประกอบการอธิบาย	✓				
๓) ความกระชับในการอภิปราย		✓			
๔) ความเหมาะสมในการเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	✓				
๖. ความถูกต้องในการเขียนและการพิมพ์					
๑) การใช้ภาษา วรรคตอน ย่อหน้า และการสะกดในเนื้อหา	✓				
๒) ความถูกต้องของการพิมพ์บรรณานุกรม	✓				

ผลสรุปคุณภาพโดยรวมของผลการวิจัย

- ดีเด่น
 ดีมาก
 ดี
 พอใช้
 ควรปรับปรุง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ของ รศ. นพ. นพ.

เมื่องานวิจัยที่มีประโยชน์ ต่อ มร. / รศ. มร. ล้วน

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชาญชัย ยมดิษฐ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

วันที่...../๖.....พฤษภาคม ๒๕๖๓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวกวิตาภัทร มงคลนำ
วันเดือนปีเกิด	10 มิถุนายน 2523
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2545 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวล พ.ศ. 2554 การแพทย์แผนไทยบัณฑิต (การแพทย์แผนไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พ.ศ. 2557 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การแพทย์แผนไทยประยุกต์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ ฝ่ายผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และตำราวิชาการ กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สำนักงานอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลงานทางวิชาการ

- กวิตาภัทร มงคลนำ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในการรักษาโรคเรื้อรังของหมอพื้นบ้านในจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การแพทย์แผนไทยประยุกต์) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2562). การบูรณาการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากสำนักงานวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2562.
- _____. (2563). แนวทางการพัฒนาการจัดประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. นครปฐม : สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.